

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 29 september 2016 om 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw P.J. Bouvy-Koene, burgemeester.

Griffier: de heer J. van der Does.

Aanwezige leden: de heren F.H.J. von der Assen, mr. drs. C. Bremmer, drs. S.W.C. van den Dool, A.A.L. Eversteijn en ing. P.T. van der Haven (tot en met agendapunt 3), mevrouw drs. E.C. van Herk, mevrouw drs. M.A.M. Lamers, de heren E.M.L.H. Maassen, J.P. Middelburg, drs. M. van der Meij en drs. N. Mol, mevrouw A. Okma, de heren M.P.A. van Oostrum, J.C.M. Rasch en R. Riphagen, mevrouw A.M. Schrijver en de heren drs. M.H. Smittenaar (vanaf agendapunt 3), A.A. in 't Veen en R.J.M. Zoetemelk.

Afwezig: de heer J. Smit.

Aanwezige wethouders: de heer mr. E.P. Beimers, mevrouw B.B.M. Bremer en mevrouw drs. I.C.J. Nieuwenhuizen.

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Ik heet de leden van de raad, de bezoekers op de publieke tribune en de kijkers en volgers van deze vergadering thuis hartelijk welkom. Ik geef mevrouw Lamers het woord.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. O nee, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dit zal nog veel vaker gaan gebeuren!

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Dat is de macht der gewoonte; sorry!

Mevrouw de voorzitter. Ik zou graag van de gelegenheid gebruik willen maken om u namens de raad welkom te heten in deze gemeenteraad, in deze prachtige raadzaal en in dit magnifieke dorp. Namens de raad wens ik u hier een prachtige tijd, constructieve samenwerking en heel veel mooie contacten toe.

(Applaus)

De **voorzitter**: Ik overdrijf en jok niet als ik zeg dat ik mij zeer welkom voel en dat ik al een heleboel leuke en interessante gesprekken heb gevoerd en heel veel informatie heb gekregen. Dat is allemaal ergens op de harde schijf terechtgekomen. Het is altijd een uitdaging op welk moment ik dat weer kan reproduceren, maar het is een genoegen en een voorrecht om een bepaalde tijd uw burgemeester te mogen zijn.

Er is een bericht van verhindering ontvangen van de heer Smit. De heer In 't Veen is verlaat en zal waarschijnlijk rond 21.00 uur of 21.30 uur arriveren.

Er zijn buiten de orde van de agenda twee moties ingediend. Ik stel voor om die, zoals gebruikelijk, aan het eind van de vergadering te behandelen. Ik constateer dat de raad daarmee instemt. Ik stel ook voor, om agendapunt 14, de informatiebrief over de stand van zaken van het verkooptraject van Professor Van der Waalslaan 26a, naar voren te halen, omdat er op de publieke tribune wellicht mensen zijn die bij dat agendapunt aanwezig willen zijn. Het zou heel laat worden als dat agendapunt pas helemaal aan het eind van de vergadering aan de orde zou komen. Ik stel daarom voor om dat agendapunt na het vragenuurtje aan de orde te stellen. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

De heer **Van der Meij** (D66): Mevrouw de voorzitter. Mag ik één persoonlijke zin tot de raad richten?

De **voorzitter**: Uiteraard. Ga uw gang.

De heer **Van der Meij** (D66): Zoals jullie weten, heeft Marcel Cramwinckel onlangs een bypassoperatie ondergaan. Hij is gisteren thuis gekomen en hij dankt eenieder voor het prachtige boeket.

De **voorzitter**: Dat is goed om te horen. Ik hoop dat het hem ook goed gaat.

2. Vaststellen raadsnotulen van 7 juli 2016

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Afscheid oud raadslid en installatie nieuw raadslid

De **voorzitter**: We gaan afscheid nemen van een raadslid, de heer Van der Haven, en we gaan vervolgens een nieuw raadslid in zijn plaats installeren. Ik vraag mevrouw Lamers om het woord te richten tot de heer Van der Haven.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Goedenavond. In de bijzondere omstandigheid dat we vanavond een nieuwe burgemeester hebben als voorzitter van de raad, ben ik nu degene die het

afheidspraatje houdt voor de heer Van der Haven. Dat is voor mij een grote eer, want ik weet nog heel goed dat de heer Van der Haven in 2010 als gemeenteraadslid toetrad tot de gemeenteraad van Voorschoten, na al een periode actief te zijn geweest. Hij had het zelf over tien jaar actief zijn; dat neem ik zonder meer aan. Het was in ieder geval een lange periode. Eerst was de heer Van der Haven lid van de commissie Wonen, Ruimte en Groen en daarna, in deze periode, van de commissie Burger en Bestuur.

De heer Van der Haven liet zich zien als een betrokken en actief raadslid. Hij stond voor zijn zaak en deinsde niet terug voor het debat. Als je van je raadslidmaatschap iets moois wilt maken, verg dat veel tijd en energie. Die gaf je. Dat was mooi om te zien. Je stond voor je zaak en je was actief. Ik kan mij heel goed herinneren hoe wij een aantal jaren geleden samen een avond over duurzaamheid hebben georganiseerd; dat was een plezier.

Maar ook het vaderschap vraagt veel tijd, inzet en energie. Het is prachtig om jonge kinderen om je heen te hebben en hen te zien opgroeien, maar ook daarbij wordt die betrokkenheid gevraagd. Je maakt het wonder van een nieuw mensje mee. Dingen gaan niet altijd samen. Een dag heeft maar 24 uur en dan moet je een keuze maken. Dat heb je gedaan. In de media zei je dat je hoopt dat de kinderen later net zo genieten van het dorp als jij nu zelf doet. Dat vond ik een heel mooie koppeling, want het is mooi om zo verder te kijken naar een volgende generatie, een duidelijk doel voor ogen hebbend.

Je zei ook dat je ook buiten je fractie de politiek zal missen. Je hebt een mooie tijd gehad in je fractie. Je hebt je met goede mensen ingezet en je hebt een goede inzet gepleegd, maar de hele raad kreeg dat compliment. Het is natuurlijk heel mooi als je op die manier verder kunt kijken. Je hebt ook je dankbaarheid geuit voor het feit dat je hebt kunnen leren van de hele raad. Ik denk dat ik namens de hele raad spreek als ik die dankbaarheid retourneer voor je inzet, je betrokkenheid en je aanspreekbaarheid. Je kunt nog zo met iemand van mening verschillen, maar je bent altijd aanspreekbaar. Dat is mooi. Dialoog is uiteindelijk de basis van de democratie. Ik twijfel er geen moment aan dat je later terugkomt in de politiek. Dat zit gewoon in je bloed. Ik kan dus alleen maar zeggen: tot dan, tot je weer meer tijd hebt. Wij zijn je dankbaar voor je inzet en de mooie tijd in de raad. Ik wens je veel succes in de dingen die je verder nog doet, met diezelfde betrokkenheid.

Ik wil ook graag even aandacht besteden aan je partner en je gezin, want het valt niet mee om samen te leven met een gemeenteraadslid, dat 's avonds zo vaak van huis is, zo druk bezig is en altijd nog even snel iets moet lezen tijdens het eten. Ook naar die kant dus dankbaarheid voor de ruimte die jou is geboden.

Het ga je goed!

(Applaus)

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Namens de gemeente Voorschoten bied ik je natuurlijk ook cadeaus aan en een bloemetje voor je partner.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Mol de gelegenheid om het woord te voeren.

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. Het is niet aan mij om iemand welkom te heten, maar misschien is het toch aardig om even aan te geven dat de vrouw van Peter, Maaïke, en zijn moeder op de tribune aanwezig zijn, net als veel vertegenwoordigers van de VVD Voorschoten. De kinderen van Peter en Maaïke liggen al lekker in bed.

Peter, ik heb de eer om jou namens de VVD-fractie toe te spreken. Je hebt ons een tijdje geleden aangegeven dat je wilde stoppen als raadslid. Dat vonden wij heel erg, maar wij begrijpen heel goed dat het lastig is om werk en een gezin met heel jonge kinderen ook nog te combineren met het raadswork. Dat sluit mooi aan bij de woorden van mevrouw Lamers en je weet dat heel goed, want je hebt het heel lang volgehouden. Dat heb je met heel veel passie en heel veel inzet gedaan. Daar hebben we heel veel respect voor; ik denk inderdaad dat dat niet alleen voor de VVD geldt, maar ook voor heel veel andere mensen. We gaan je ook heel erg missen. Je slaat een gat in onze fractie, want je was een heel goed raadslid.

Mevrouw Lamers gaf al aan dat je heel veel verschillende onderwerpen hebt gedaan. Met name wonen, ruimte, groen en financiën waren je passie. Je hebt heel veel dingen in gang gezet. Je hebt bijgedragen aan zuivere gemeentefinanciën. Je hebt ook een aantal dingen ontdekt die je daarna hebt weten om te zetten in mooi beleid, bijvoorbeeld het zuiveren van een aantal investeringsvraagstukken. Verder ben je actief geweest in de Werkgeverscommissie en voor onderwerpen zoals duurzaam ondernemen.

Je begon je carrière als raadslid eigenlijk als een enorme nimby. Als ik je 's nachts wakker zou maken en het woord "bushokje" zou noemen, denk ik dat je heel snel beneden aan de koffie zou zitten. Volgens mij word je niet graag aan dat onderwerp herinnerd, maar we beginnen allemaal met onze stokpaardjes in de politiek. Er is altijd iets waar je je heel druk om maakt en zo gaat een loopbaan rollen.

Als woordvoerder heb je je altijd ontzettend goed voorbereid. Als je naar het spreekgestoelte liep, was het altijd net alsof je gelanceerd werd, want dan rolden de feiten er echt goed uit. Je had je feiten en je redenering altijd goed op orde. Je was ook een goed politicus, want je zocht altijd precies op de goede punten de confrontatie met andere partijen. Je was wel heel respectvol en je was het eens met punten waarover we het eens moesten zijn, maar je vond ook dat wij als VVD heel onderscheidend moesten zijn van de andere partijen en een verschillend geluid moesten laten horen. Je was echt een goed debater.

Je kon soms ook impulsief zijn en een beetje tegendraads. Je gooide als raadslid ook heel graag een steen in de vijver. Die rol had je ook een beetje bij ons in de VVD-fractie. Wij zijn een buitengewoon hecht team van zeer verschillende persoonlijkheden. We trekken als team

ook al best wat jaren met elkaar op. Dat werkte eigenlijk allemaal perfect. Het huis van Thorbecke kent nu eenmaal heel veel verschillende kamers, waarin heel veel plekken zijn voor heel veel verschillende mensen en opvattingen. Daar vond jij zonder problemen jouw plekje. We kwamen er ook altijd helemaal uit met elkaar. Ik ben heel dankbaar voor die periode.

We hebben buiten deze raadzaal ook in onze fractievergaderingen ontzettend veel leuke dingen gedaan. We hebben fantastisch campagne gevoerd en hebben mooie politieke cafés gehad. We hebben mooie gesprekken gevoerd in het dorp. Natuurlijk zijn wij ook met onze eigen wethouder Inge Nieuwenhuizen vaak op pad geweest. We zijn als mensen allemaal buitengewoon op elkaar gesteld geraakt. Dat geldt ook in deze raad, want we hebben een buitengewoon plezierige raad met heel plezierige mensen die het heel fijn met elkaar kunnen hebben. Dat is een goede Voorschotense cultuur. Jij deelt die opvatting en die instelling. Als je zolang met elkaar optrekt, deel je meer dan politiek: lief en leed in de familiekring, gedoe op je werk en natuurlijk ook passie voor het dorp. Je hebt het uiteindelijk niet alleen over de onderwerpen die we hier met elkaar bespreken, maar ook over verschrikkelijk veel daarbuiten. Dan hoef je als personen helemaal niet op elkaar te lijken om heel erg gesteld op elkaar te raken en om uiteindelijk ook voor elkaar door het vuur te gaan.

Peter, je deugt intens als mens. We nemen afscheid als collega's, maar ik denk dat we met z'n allen kunnen zeggen dat we heel goede vrienden blijven. Geniet van je vrouw en kinderen, van je fijne familie, je mooie huis en je mooie plekje in het dorp. Dat is uiteindelijk het mooiste cadeau dat er is: de fijne mensen om je heen en de omgeving waar je woont.

Je positioneert jezelf graag als buitenbeentje, een beetje als de stoere man in de fractie. Als de gesprekken niet over het gezin gaan, gaan zij dus vaak over de barbecue, de caravan of het klussen aan het huis of de motor. We dachten dus: moeten we iets in dat thema zoeken? Ik denk dat je daar zelf ook een beetje op hoopte, maar ergens schuilt er in jou ook een beetje een nerd, ook een politieke nerd, want je was al heel lang actief voor de VVD voordat je in de raad kwam. Het liberale hart klopt bij jou heel goed. Het wordt dus geen barbecue of sleutelset, maar een heel mooi boek over de geschiedenis van het liberalisme, een goed stuk inhoud. Daarbij hoort natuurlijk een heerlijk flesje Voorschotens Wedde Water, want een heel klein beetje gezelligheid en iets lokaals horen er natuurlijk ook bij. We hebben ook een heel mooie bos bloemen voor je. Nu moet je even naar voren komen, want dan kunnen we met een goede knuffel afscheid van elkaar nemen. We gaan je heel erg missen. We vonden het hartstikke tof met je. We gaan nu René Smittenaar verwelkomen, die ook al heel lang bij ons functioneert en die terugkeert in de raad, maar dit momentje is even zuur.

(Applaus)

De **voorzitter**: Ik kan mij voorstellen dat de heer Van der Haven iets wil zeggen.

De heer **Van der Haven** (VVD): Voorzitter. Het leuke is dat ik, toen ik zesenhalf jaar geleden begon, werd gecoacht door René Smittenaar. Hij zei toen dat je je debatten uit het hoofd moet doen. Zesenhalf jaar heb ik hier gestaan en in ieder debat had ik spiekbrieftjes en dat soort dingen bij me. René, deze laatste doe ik voor jou uit het hoofdje.

Voorzitter, er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan. Vanavond komt dat voor u en mij bij elkaar: dit is uw eerste raadsvergadering en mijn laatste. U komt niet alleen terecht in een prachtig dorp, maar ook in een van de leukste en misschien een van de beste gemeenteraden. Dat zeg ik met overtuiging. Ik zie vanuit mijn werk heel veel waterschappen, provincies en gemeenten vergaderen. Het debat in deze zaal was in de afgelopen jaren steeds goed, gericht op de inhoud en op basis van argumenten. Het belangrijkste is dat er wordt gedebatteerd met respect voor elkaar als mens en als partij. Ik vind het heel mooi om te zien dat dat in deze raad ontzettend goed gaat. Dat is een bestuurscultuur waarop we trots en zuinig moeten zijn.

Je hebt altijd je favorieten in de raad. In mijn geval waren die altijd ter linkerkant, de heren Middelburg en Maassen, volgens mij twee van de beste debaters in de raad. Ik heb met veel plezier de degens met jullie gekruist. Dank daarvoor. Uiteraard dank ik de hele raad, achttien mensen met wie ik zesenhalf jaar heel veel en heel fijn heb samengewerkt. Dank voor alle debatten. Je hoeft het niet met elkaar eens te zijn; je zet elkaar altijd aan het denken. Dat vond ik altijd heel goed. Ook als je een volstrekt andere kant op dacht, zet het debat je altijd aan het denken.

Om de negentien raadsleden die besluiten nemen, staan letterlijk honderden mensen die ons in staat stellen om die besluiten te nemen. Dat zijn de voorzitter, de griffie, het college en de betrokken Voorschotenaren, die op de publieke tribune zitten of ons vooraf van informatie voorzien, en een heel ambtenarenapparaat. Ik wil al die mensen bedanken voor het feit dat zij mij in staat hebben gesteld om dit mooie werk te doen.

Nanning zei het al: de samenwerking in de fractie is iets bijzonders. Er waren heel veel dagen waarop mijn fractie beter wist hoe ik mij voelde en waar ik mee bezig was, omdat ik mijn fractiegenoten op die dagen vaker zag dan mijn eigen vrouw. We gaan nog een keer apart afscheid nemen van elkaar. De emoties bewaren we voor die avond, maar ik bedank ook mijn fractiegenoten zeer. Dat geldt uiteraard ook voor Inge. Het ga jullie allen goed!

(Applaus)

De **voorzitter**: Daar waar iemand weggaat, komt er ook een nieuw raadslid. Ik vraag de heer Smittenaar om zich alvast paraat te houden. Er is een commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven ingesteld, bestaande uit de heer Riphagen, mevrouw Schrijver en de heer Von der Assen. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie om de uitkomsten van het onderzoek mee te delen.

Mevrouw **Schrijver** (ONS Voorschoten): Voorzitter. De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrieven en de verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door de heer Smittenaar, M.H., wonende te Voorschoten. Op 29 augustus 2016 is bovengenoemd persoon benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de gemeenteraad.

De **voorzitter**: Met het goedkeuren van de geloofsbrieven kan ik overgaan tot de installatie van de heer Smittenaar als lid van deze gemeenteraad. Ik verzoek hem om voor mij te gaan staan.

De heer Smittenaar legt de verklaring en belofte af.

De **voorzitter**: Ik feliciteer u met uw benoeming tot lid van de gemeenteraad van de gemeente Voorschoten.

(Applaus)

De **voorzitter**: Er wordt gevraagd om een schorsing van vijf minuten. Die zou ik willen toestaan.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad 29 september 2016

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

5. Vragenuurtje

• *Uithuiszetting echtpaar*

De heer **Maassen** (SP): Dank u, mevrouw de voorzitter; ik zal het deze eerste keer niet fout zeggen. Dinsdag las ik in het Leidsch Dagblad de kop "Echtpaar met handicap wordt huis uitgezet". Ik schrok, ik las verder en ik kwam er tot mijn schrik achter dat het om een situatie in Voorschoten ging. Dat echtpaar woont al 36 jaar in een sociale huurwoning en heeft te horen gekregen dat zij de woning moeten verlaten. De reden: geluidsoverlast. Laat ik allereerst vaststellen dat ik die overlast op geen enkele manier wil betwisten of in twijfel wil trekken, zeker niet de overlast die burens hebben ervaren. Een rechter gaat niet zomaar over tot uithuiszetting vanwege geluidsoverlast. Dat is dus niet wat ik hier aan de kaak wil stellen. Ik wil wel aan de kaak stellen dat het echtpaar dat uit huis dreigt te worden gezet, volgens het artikel een ouder echtpaar is met een zorgbehoefte en multiproblematiek. Er is van alles aan de hand en die mensen kunnen nergens heen, maar zij moeten wel ergens heen. Een uit-

spraak van de rechter over uithuiszetting wil nog niet zeggen dat de uithuiszetting ook echt plaatsvindt. Vaak wordt zo'n uitspraak gebruikt als een drukmiddel. Een uitspraak van de rechter zoals deze kan wel twintig jaar blijven staan zonder dat die per se hoeft te worden uitgevoerd. Daarom zou ik het college willen vragen om contact op te nemen met de betrokken woningbouwvereniging, Woonzorg, en om vanuit de gedachte van zorgplicht voor alle inwoners van Voorschoten te bepleiten dat er na de uitspraak van de rechter wordt gezocht naar een oplossing waar deze mensen iets aan hebben, zonder dat de buurt en de door de buurt ervaren overlast onder tafel worden geschoven.

Wethouder Nieuwenhuizen: Voorzitter. Ik zal niet inhoudelijk ingaan op deze casus; ik neem aan dat de heer Maassen daar respect voor heeft. Wij hebben in ieder respect voor de privacy van deze mensen. Wij – zowel collega Bremer als ondergetekende – zijn inmiddels in gesprek met het betreffende echtpaar en wij zijn gezamenlijk op zoek naar een oplossing.

De voorzitter: Ik denk dat de heer Maassen tevreden is met het antwoord.

De heer Maassen (SP): Ja.

6. Informatiebrief stand van zaken verkoop Professor Van der Waalslaan 26a

De heer Maassen (SP): Voorzitter. Deze discussie loopt al een tijdje in de raad. We hebben al een aantal keren bezoek gehad van een betrokken bewonerscommissie, die bij de laatste vergadering van de commissie Wonen, Ruimte en Groen met een heel goede presentatie kwam. Gesteund door de Koninklijke Heidemaatschappij legde de bewonerscommissie heel goede alternatieven op tafel voor de mogelijke verkoop van het gebouwtje midden op het plein. Het probleem dat zij aangaf, betrof de verkoopprocedure. Die dreigt namelijk al heel snel, per 1 oktober, plaats te vinden. Daarom behandelen we dit in de raad, zonder een voorafgaande commissiebehandeling. Het tweede probleem dat de bewonerscommissie aangaf, was dat zij wel verder wil gaan en geldschieters wil zoeken. Er zijn allerlei fondsen die zij zou kunnen aanschrijven, maar dat kan op dit moment niet, omdat niet duidelijk is dat zij door kan gaan. Daarom dienen de fracties van de SP, D66 en GroenLinks een motie in die wat meer duidelijkheid en ruimte zou moeten scheppen. Wij vragen het college niet om met alle plannen te stoppen; dat zouden wij wel willen, maar er is al een besluit genomen. Wij vragen het college wel om dat besluit zo aan te passen dat er nog steeds ruimte is voor de mooie alternatieven die de bewonerscommissie in de Van der Waalslaan in elkaar heeft gezet. Wij hebben weliswaar op 10 december met elkaar besloten dat er kan worden overgegaan tot verkoop, maar de bewoners moeten daar ook goed bij worden betrokken. De bewoners hebben daar allerlei vragen over gesteld en er zijn informatieavonden gehouden. Ik heb van de bewoners een heel A4'tje gekregen met vragen die zij hebben gesteld. Zij hebben mij ook notulen laten zien van die bespreking, waarin wordt toegezegd dat die vragen zouden worden beantwoord. Zij zeggen dat die vragen tot op heden niet zijn beantwoord. Dat is jammer als wij met elkaar hebben besloten dat de bewoners goed bij het proces betrokken worden.

Als je dit pand aan de Van der Waalslaan verkoopt, kan dat op verschillende manieren. Je kunt gaan voor de maximale winst. Het college schrijft in zijn informatiebrief dat dat de opdracht was die de raad aan het college heeft gegeven, maar dat is niet het geval. De opdracht die de raad het college in 2012 heeft gegeven in de nota Kloppend hart, was alleen om te verkopen, niet met het oog op winstmaximalisatie maar om verdere exploitatietekorten te voorkomen. Het ging er dus alleen om dat de gemeente niet verder leeg zou lopen door dat leegstaande gebouw; het ging er niet om dat er zo veel mogelijk winst op zou worden gemaakt. Dat is nooit de opdracht geweest. Dat kan een maatschappelijke opdracht op dit moment dus ook niet in de weg staan.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Ik hoor de heer Maassen zeggen dat in de informatiebrief staat dat de gemeente voor maximale winst wil verkopen. Kan hij mij aangeven waar dat staat? Ik kan dat niet vinden.

De heer **Maassen** (SP): Ik zoek het er even bij.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Bespaar u de moeite: dat staat er niet in.

De heer **Maassen** (SP): Nou, dat is dan mooi opgelost; dat misverstand is uit de weg geholpen. We kunnen er dus ook voor gaan dat dit gebouw wordt verkocht voor een maatschappelijk doel, zonder dat er maximale winst wordt gemaakt.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): U hebt het misverstand zelf gecreëerd. Er was geen misverstand. U zegt nu dat het opgelost is, alsof u iets hebt bereikt. U hebt bereikt dat u zichzelf een beetje voor gek heeft gezet, want alles wat u nu bepleit, is allang geregeld.

De heer **Maassen** (SP): Mijnheer Rasch, u legt mij nu woorden in de mond die ik niet heb gezegd. Ik ben niet degene die dit geïntroduceerd heeft. Dit is namelijk ook in de presentatie van de bewonerscommissie naar voren gebracht. U was daar niet bij; ik was daar wel bij. Ik ga daar geen flauwe sneer over geven, zoals u wel naar mij doet. Het komt erop neer dat dat gesuggereerd is. Als nu blijkt dat dat niet in de brief staat, is dat prima en fijn. Dat biedt alleen maar de mogelijkheid om dat te doen wat de bewoners vragen: zij willen heel graag een goed ingericht groen plein, met een aantal ideeën, bijvoorbeeld een Fitplein. De gemeente heeft besloten om dat vlakbij het verzorgingshuis aan te leggen. Dit zou daarvoor de ideale plek zijn. Daar is een budget voor en dat zouden we erbij kunnen trekken. De bewoners zeggen: als het niet lukt om er een heel groen plein van te maken, laten we dan op z'n minst het huidige gebouw laten staan en laten we het verkopen met een maatschappelijke opdracht en een maatschappelijk doel, zodat het wel goed kan worden ingepast in een verder groen plein, zoals deze raad ook heeft besloten. Laten we dat dan op een goede manier doen. Dat is wat wij in de motie vragen: laten wij de goed uitgewerkte plannen van de bewoners als uitgangspunt en leidraad nemen bij de verkoopprocedure en laten wij andere plannen die goed in dit concept zouden passen, hierbij betrekken, zodat er ook een beter budget

is om een mooi, goed en groen plein te houden, een goede speelplek in de Vlietwijk. Daar zijn er helaas steeds minder van. De motie luidt:

"Motie 100463.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 29 september,

overwegende dat:

- *het besluit tot verkoop van gemeentelijk vastgoed in de nota 'Kloppend hart' in 2012 als uitgangspunt het opheffen van exploitatietekorten had, maar niet inging op maximale opbrengst bij verkoop;*
- *de gemeente Voorschoten het betrekken van burgers niet alleen met de mond moet belijden, maar ook in haar handelingen tot uiting moet brengen;*
- *vragen van buurtbewoners ondanks toezeggingen onbeantwoord blijven;*

van mening dat:

- *de informatievoorziening naar de betrokken burgerwerkgroep, waartoe de raad opdracht heeft gegeven middels het raadsbesluit van 10 december 2015, van goede kwaliteit moet zijn;*
- *de betrokkenheid van burgers bij de toekomst van Voorschoten een groot goed is, dat gekoesterd dient te worden;*

roept het college ertoe op om de goed uitgewerkte plannen van de buurt voor de inrichting van de Prof. Van der Waalslaan als inspiratiebron te laten dienen bij de verkoopprocedure;

constateert dat genomen besluiten, zoals het aanleggen van een Fitplein in de nabijheid van een verzorgingshuis en het speelruimteplan, in de verdere planvorming rond de Van der Waalslaan goed meegenomen kunnen worden;

spreekt uit dat de informatievoorziening richting buurtbewoners minimaal op het niveau van eerder genomen besluiten dient plaats te vinden voordat verdere stappen kunnen worden gezet in de verkoopprocedure,

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw Lamers (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben onze handtekening onder deze motie gezet. De heer Maassen heeft al veel gezegd wat wij kunnen steunen, maar ik wil het belang van het steunen van burgermaatschappij en betrokkenheid van de burgers benadrukken. Er liggen hier goede plannen. Geef hiervoor de ruimte. Dit kan een prachtige gelegenheid zijn om hiermee een voorbeeld te stellen. Dit komt ook overeen met andere plannen en moge-

lijkheden die wij hebben, zoals inderdaad het sportplein. Ook om die redenen zou ik willen vragen om de motie en de bewoners die iets moois maken van hun wijk, te steunen.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Bij mij leeft enige aarzeling over deze motie. Mijn fractie ziet uiteraard het liefst dat de Van der Waalslaan zo mooi mogelijk blijft, maar zoals zojuist al bleek uit het interruptiedebatje tussen de heren Maassen en Rasch, zijn enkele zaken niet helemaal helder. De heer Rasch heeft er volgens mij gelijk in dat de raad nooit heeft besloten tot winstmaximalisatie. In de nota Kloppend hart, waar de fracties van Groen-Links en het CDA en mijn eigen fractie destijds tegen hebben gestemd, wordt daar helemaal niet op ingegaan. Dat is dus niet besloten door de raad. Op een gegeven moment is in 2015 wel een collegebesluit genomen om dat te gaan doen, maar de raad werd daarover geraadpleegd. Dat ging toen in een heel bijzonder proces, waarin het college het voorstel introk en ging overleggen. Ik leefde in de veronderstelling dat de zaken de goede kant opgingen. We hebben in dat proces ook een aantal malen contact gehad met de bewoners. Aan het begin liep dat niet zoals wij hadden gehoopt. Het college heeft toen beterschap beloofd. Wij hadden dus eigenlijk de hoop dat er nu iets moois uit zou komen. Nu blijkt dat er toch onenigheid is ontstaan over het hoe en het wat. Ik zou de motie heel graag steunen op grond van het betoog van de heer Maassen, maar er is wel een potentieel struikelblok. In alle verwarring over wat er wel en niet is besloten, is mij niet duidelijk of wij vastzitten aan de door het college genoemde datum van 1 oktober en of wij op dat punt juridische verplichtingen zijn aangegaan. Als wij een contract hebben ondertekend waarin is afgesproken dat wij op 1 oktober iets gaan doen, moet de gemeente die afspraken en dat besluit nakomen. Dat zeg ik met heel veel pijn in het hart, want wij zouden dan zeer ontevreden zijn over dat besluit. In de commissievergadering en bij de presentatie was ik, met excuses, helaas verhinderd. Ik heb dit niet in de commissievergadering kunnen vragen, maar ik hoor graag heel duidelijk van het college of wij bestuurlijk en juridisch vastzitten aan 1 oktober. Of hebben wij die deadline zelf gekozen? In dat tweede geval is het verhaal heel anders. Graag krijg ik dus een helder antwoord op die vraag.

De heer **Van den Dool** (VVD): Mevrouw de voorzitter. De VVD-fractie beschouwt dit moment niet als een moment waarop de deuren dichtgaan en de Van der Waalslaan in een zwart gat valt. Integendeel! We hebben daar uitgebreid over gesproken. Ik heb zelf veel met de bewoners gesproken en ik heb daar ook gestaan. Het is duidelijk wat zij graag willen. De VVD ziet niet dat dit op dit moment ineens ophoudt of dat nu alles bebouwd gaat worden. Die dreiging spat soms bijna van dit agendapunt af. Ik wil benadrukken dat de plannen die er zijn en het behoud van het groen en van de speelruimte naar de mening van de VVD nog steeds mogelijk zijn. Dat is misschien ook een vraag van de wethouder: als wij, zoals de meerderheid van deze gemeenteraad heeft besloten, tot verkoop overgaan, gaan we dan niet over tot verkoop van het gehele stuk, waardoor al het groen zou verdwijnen? Dan wisselt toch alleen een gebouw van eigenaar, eventueel in de vorm van nieuwbouw of anders qua inhoud van het gebouw? Als dat zo is, blijft alles eromheen toch zoals het is en kan het misschien nog mooier worden. Het volhouden van die door de bewoners getoonde inzet wil de VVD nog aanmoedigen, want een van de gepresenteerde plannen is gewoon nog steeds heel goed

mogelijk. Er kan daar iets gedaan worden. Het groen kan behouden worden en de speeltuin kan verbeterd worden. Als dat allemaal nog kan – de VVD ziet dat dat kan, ook met verkoop, die nu gewoon door kan gaan – ziet de VVD geen aanleiding om de motie, die bovendien buitengewoon multi-interpretabel is, te steunen.

De heer **Riphagen** (D66): Mevrouw de voorzitter. Het doet mij goed dat hier omwonenden van de Van der Waalslaan aanwezig zijn. Het doet mij altijd goed dat de betrokkenheid vanuit de gemeente, zeker bij dit onderwerp, zo groot is. Dat ondersteunt de eerdere opmerkingen van vanavond over hoe Voorschoten in elkaar zit.

De commotie over de Van der Waalslaan loopt bij dit onderwerp behoorlijk hoog op. Dat doet mij eigenlijk een beetje pijn. De Werkgroep Groen en Spelen heeft recent in de commissie WRG een fantastische presentatie gehouden. Ik heb van niemand gehoord dat we de plannen en de initiatieven niet zouden moeten ondersteunen, maar zij lijken toch een beetje in het gedrang te komen door de plannen die er al lagen. Dat is een van de redenen waarom D66 de motie, die al voldoende is toegelicht, graag steunt.

Dit is een fantastisch voorbeeld van een burgerinitiatief: het is zeer professioneel, grondig en degelijk. Als dit gerealiseerd kan worden, denk ik dat het een extra parel voor de parel van Voorschoten kan worden. Het proces tot nu toe verdient zeker niet de schoonheidsprijs, maar dit is voor zowel de omwonenden als het college een kans om de opgelopen schade te herstellen. Dat is een van de redenen waarom ik vraag om de motie te steunen, maar daar waar dat kan, ook tot uitvoering te laten komen.

Mevrouw **Van Herk** (CDA): Voorzitter. Er is natuurlijk ontzettend veel gesproken over de Van der Waalslaan. In het begin kwam de stoom letterlijk uit mijn oren naar aanleiding van de plannen. Het was de bedoeling dat daar twaalf eengezinswoningen zouden komen. Ik kan de werkgroep wel heel hartelijk feliciteren met wat zij heeft bereikt, want die woningen komen er niet. Er staat nu een stippellijn. Daarover is de raad nu in discussie met het college. We zijn dus heel ver gekomen. Het gebied binnen die stippellijn willen we met elkaar natuurlijk zo goed mogelijk invullen. Er liggen enkele vragen, onder andere over maximale winst. In de notitie Kloppend hart stond inderdaad dat we wilden verkopen omdat we het wilden afstoten en af wilden raken van de exploitatiekosten. Nu zal in principe het gebouw verkocht worden. Ik moet zeggen dat ik de motie van de SP, GroenLinks en D66 heel sympathiek vind. Dat heeft met name te maken met het feit dat er in het traject veel fouten zijn gemaakt in de communicatie. Ik heb vanmiddag nog gesproken met de werkgroep maar ook met de wethouder. Dan krijg je eigenlijk twee verhalen. Het is jammer dat je niet één verhaal kunt krijgen. Als je dat bereikt, ben je goed met elkaar in gesprek. Net als de PvdA willen wij de Van der Waalslaan zo mooi mogelijk maken. Er ligt een heel mooi plan van de bewoners. Ik denk dat het niet reëel is dat het geheel groen wordt, maar het zou een heel mooie opdracht voor het college zijn om het gebouw in stand te houden zoals het er nu staat en om de huidige speeltuin daarbij mee te nemen, maar we gaan er wel van uit dat we het gebouw gaan verkopen.

De heer **Maassen** (SP): Ik denk dat uw standpunt en de intentie achter de motie heel dicht bij elkaar liggen. De intentie van de motie komt overeen met wat u zojuist hebt gezegd. Bent u, met dat in het achterhoofd, bereid om die motie te steunen?

Mevrouw **Van Herk** (CDA): Wellicht moeten we daarover nog even met elkaar in gesprek, want de strekking van de motie is voor mij te ruim. Die strekking zou iets moeten worden ingeperkt, want we hebben ook een bestuurlijke taak met de verkoop.

De heer **Maassen** (SP): Dan hoor ik graag van u hoe u deze motie beter zou willen maken, maar dat hoeft niet via de microfoon.

Mevrouw **Van Herk** (CDA): Ja, ik denk dat we straks even gaan schorsen en dan kijkt het CDA daar nog even naar.

De **voorzitter**: Of op een ander moment.

Mevrouw **Van Herk** (CDA): Ja, op een ander moment mag ook.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Er is genoeg gezegd. Ik wacht de reactie van het college af.

Wethouder **Bremer**: Voorzitter. Ik dank de indieners voor de motie. Die is hartstikke sympathiek, maar tevens behoorlijk overbodig. Dat zal ik uitleggen. In september vorig jaar hebben we hier naar aanleiding van de informatieavond in het Cultureel Centrum al een aantal besluiten genomen. Een van die besluiten was dat wat nu groen is, groen blijft. Daar heeft de raad ook een klap op gegeven. We hebben middels een aantal vergaderingen en in overleg met de bewoners bekeken wat er wel verkocht gaat worden, want de raad had opdracht gegeven tot verkoop. Dat is de stippellijn waar mevrouw Van Herk het over had. Daar zijn wij het allemaal over eens geworden. Tevens hebben we vorig jaar september al afgesproken dat de plannen die worden ingediend door degenen die het pand willen kopen – daar zit een maatschappelijke bestemming op; die zou eventueel naar "wonen" omgezet kunnen worden, maar dat moet altijd via een bestemmingsplanwijziging en binnen de stippellijn worden besproken met de werkgroep en dat we samen met de werkgroep gaan bekijken wat het beste plan is. De indiener van dat plan wordt dan de koop gegund. Zo is het afgesproken. Zo staat het ook in de notulen van september 2015. Daar hebt u allemaal een afschrift van gekregen.

Er is dus niets gewijzigd in die situatie. Het enige wat nu is gewijzigd, is dat de Heidemaatschappij erbij is gekomen en een prachtig plan heeft ontwikkeld voor het hele gebied. Daarvan hebben we gezegd: super, zoek daar sponsors voor; we gaan als gemeente niet investeren, want we hebben geen geld, maar we willen wel met u meedenken over hoe u dat het beste kunt inrichten en het staat u vrij om dat te doen. Dit alles staat wel los van het deel

binnen de stippellijn, want dat is het te verkopen object. Over alles wat daarbuiten valt, hebben we steeds gezegd: groen licht daarvoor; bedank iets leuks en dan gaan we samen bekijken wat mogelijk of niet mogelijk is. Dat is het eigenlijk. Ik zie dus niet wat er nu veranderd is ten opzichte van de situatie die wij vorig jaar met elkaar besproken en vastgelegd hebben.

De heer Middelburg (PvdA): Ik ben toch weer enigszins in verwarring. Ik reken er uiteraard op dat alles wat is afgesproken, wordt nagekomen. Zo ken ik het college gelukkig ook, maar hoor ik u nu zeggen dat u ook openstaat voor het plan met de Heidemaatschappij? Heb ik dat goed begrepen of zit ik niet goed te luisteren?

Wethouder Bremer: U luistert goed, want het grootste deel van het plan zoals ik dat de vorige keer ook in de commissievergadering heb gezien, betreft een tekening van het hele gebied en een tekening van het gebied zonder het te verkopen pand. Het gaat namelijk om het groen dat al groen is: hoe zou dat beter ingericht kunnen worden? De heer Maassen sprak overigens over een Fitplein, dat al toegezegd zou zijn bij een bejaardenhuis. Daar weet het college niets van. Ik zou dus graag willen weten waar die informatie vandaan komt.

Mevrouw Lamers (GroenLinks): Die kwam uit de Sportplan, maar ik heb ook een vraag. Er is immers onduidelijkheid. Er zijn beloften gedaan. Het derde beslispunt in het voorstel van december ging over het informeren van bewoners. Op een aantal op 26 mei gestelde vragen verwacht men nog steeds antwoorden. Later is beloofd dat die antwoorden eraan zouden komen. Is het niet een heel goed idee om dit, zoals ook in de motie staat, eerst goed af te ronden voordat we verder gaan? Een te snel begin maakt later problemen.

Wethouder Bremer: Het Fitplein heeft in de Sportnota gestaan. Daar hebt u gelijk in, maar die relatie met het bejaardenhuis zegt mij niets; daar sloeg ik op aan. Volgens mij is er nog geen locatie en is er ook geen budget. Maar dat terzijde. Belangrijk is dat de raad al heeft vastgesteld dat datgene wat nu groen is, groen blijft en samen met de bewoners ingericht mag worden zoals zij dat willen. Het plan van de Heidemaatschappij zou dus uitgevoerd kunnen worden, uiteraard in samenspraak met de gemeente, want je kunt niet alles zomaar in openbare ruimte zetten; dat lijkt mij helder. Het pand dat verkocht moet worden, hoeft niet de hoogste prijs op te leveren; dat is ook nooit gezegd, maar de verkoop moet wel marktconform plaatsvinden, want dat is wettelijk verplicht. Wij mogen als gemeente niet onder de marktwaarde verkopen. Daar zijn richtlijnen voor. Dat is dus geen winst. Wij hebben gezegd dat het beste plan voor dit gebied geldt en dat de plannen met de bewoners worden besproken alvorens er verkocht gaat worden. Dat is vorig jaar september al besloten. Ik zie dus niet in wat er nieuw of anders is dan wat destijds is besloten.

De heer Maassen (SP): Ik ga toch even in op de opmerking dat de gemeente marktconform moet verkopen. Dat hangt af van de voorwaarden bij de verkoop. Als je bij die verkoop een maatschappelijk doel hebt, mag je daar wel degelijk een subsidie bij geven. Dat is helemaal niet verboden.

De heer **Riphagen** (D66): Ik raak de draad een beetje kwijt door het betoog van de wethouder. Begrijp ik het goed dat zij zegt dat de datum van 1 oktober, die toch als een zwaard van Damocles lijkt te rusten op dit project, niet meer geldt? Heb ik dat goed begrepen? Heeft de wethouder die datum ingetrokken?

Wethouder **Bremer**: Ik heb het nog helemaal niet over de verkoopdatum gehad. Ik weet dus niet waar u dat vandaan hebt. Ik heb oktober ook nog niet genoemd.

De heer **Riphagen** (D66): Nee, dat hebt u niet genoemd, maar ik kreeg door uw betoog het idee dat er alle vrijheid is. De datum van 1 oktober is echter zeer aanstaande en mijn beeld is dat het proces dan onmiddellijk in werking treedt. Moet ik nu uit uw woorden begrijpen dat dat niet meer geldt? Hoe moet ik daartegen aankijken?

Wethouder **Bremer**: Ik heb het nog helemaal niet over de verkoopdatum gehad. Het enige wat ik heb gezegd, is dat de raad heeft besloten om alleen het pand binnen de stippellijn te verkopen. Daar rust een maatschappelijke bestemming op. Ik weet niet hoe het zit met die subsidie, mijnheer Maassen. Als dat een mogelijkheid is, zullen we dat niet nalaten. "Marktconform" gaat ook over de maatschappelijke bestemming, maar ik herhaal dat de plannen die worden ingediend door de belangstellenden, eerst worden besproken met de omwonenden. Het winnende plan zal het dan worden en de koop zal aan de indiener daarvan gegund worden, dus niet aan degene die de hoogste prijs biedt. Volgens mij hebben we daar al eerder met elkaar over gesproken. Ik zou niet weten wat ik daar nog aan zou kunnen toevoegen.

Is de verkoopdatum van 1 oktober keihard? Nee, maar je moet op een gegeven moment ergens beginnen met een verkoop. De raad heeft ons de opdracht gegeven om iets te verkopen. Die datum lag al in het begin van dit jaar. We hebben de datum een paar keer opgeschort en dat is nu 1 oktober. Volgens mij hoeft dat echter helemaal niet te botsen met de plannen. Zij zitten elkaar niet in de weg.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Wat wel in de weg zou kunnen staan, is de beantwoording van vragen. Daarom kom ik daarop terug. Zijn die vragen van 26 mei nou wel of niet beantwoord?

Wethouder **Bremer**: Voor zover ik weet, is alles beantwoord. Dat ga ik na, maar als dat niet zo is, moeten die vragen uiteraard nog beantwoord worden. Voor zover ik weet, is alles beantwoord en besproken. We hebben in juli nog een laatste overleg gehad en toen heb ik dit niet gehoord.

De heer **Middelburg** (PvdA): Eén vraag om het echt glashelder te krijgen. Wilt u met uw betoog aangeven dat alle beslispunten die in de motie staan – dus even los van de overwegingen, met dat fitgebeuren – met uw huidige beleid en voornemens al kunnen worden uitgevoerd? Heb ik dat goed begrepen?

De **voorzitter**: De luisteraars en de mensen op de publieke tribune weten helemaal niet wat de tekst van de motie is. Dat maakt het wat lastig om het debat te volgen, maar de oproep aan het college in de door de SP, D66 en GroenLinks ingediende motie is: "de goed uitgewerkte plannen van de buurt voor de inrichting van de Prof. Van der Waalslaan als inspiratiebron te laten dienen bij de verkoopprocedure; constateert dat genomen besluiten, zoals het aanleggen van een Fitplein in de nabijheid van een verzorgingshuis en het speelruimteplan, in de verdere planvorming rond de Van der Waalslaan goed meegenomen kunnen worden; spreekt uit dat de informatievoorziening richting buurtbewoners minimaal op het niveau van eerder genomen besluiten dient plaats te vinden voordat verdere stappen kunnen worden gezet in de verkoopprocedure". Dat laatste sluit aan bij de vraag van mevrouw Lamers over de beantwoording van de vragen van 26 mei. De andere punten sluiten aan bij de opmerkingen van de heer Riphagen, de heer Middelburg en de heer Maassen: als je gaat verkopen, neem dan de plannen mee die er al liggen. Volgens mij heb ik dat de wethouder al horen toezeggen. Klopt dat?

Wethouder **Bremer**: Ja, voorzitter, u hebt goed opgelet, want dat klopt. Alleen over het tweede punt, het Fitplein en het speelruimteplan, heb ik gezegd dat wij daar als gemeente niet in gaan investeren. Wij steunen alle plannen die er zijn en wij willen meehelpen met de genoemde plannen van de Heidemaatschappij. Volgens mij was het ook de bedoeling dat sponsorgeld gebruikt zou worden om het plein in te richten. Daar willen wij onze medewerking aan verlenen door te zeggen wat wel en niet kan in de openbare ruimte, maar wij gaan als gemeente verder dus niet investeren. Laat ik daar helder over zijn. We hebben een speelruimteplan; daar is dus al in voorzien. We gaan daarin dus niet extra investeren. Dat zou ook niet eerlijk zijn ten opzichte van andere speelruimteplekken, waar bewoners ook regelmatig om uitbreiding vragen en waar wij ook dan nee moeten zeggen, omdat dat niet binnen het plan past en omdat daar geen financiën voor zijn. Laten we daar dus duidelijk over zijn met z'n allen. Dat hebben we ook steeds zo uitgesproken, maar nogmaals: alle beste plannen worden besproken met de omwonenden. Als een plan past binnen het geheel waarover de commissie een presentatie heeft gehouden, versterkt dat de voorkeur alleen maar. Dat lijkt mij duidelijk. Verder is er niets gewijzigd.

Ik heb mevrouw Lamers al toegezegd dat ik zal nagaan of de vragen zijn beantwoord. Als zij niet beantwoord zijn, worden zij deze week nog beantwoord. Nou ja, het is vandaag donderdag; dat wordt uiterlijk volgende week.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Dat is na 1 oktober, maar laten we even schorsen.

De **voorzitter**: Ik wil best schorsen, maar de heer Riphagen wil ook nog een opmerking maken. Was dat een interruptie of een vraag aan de wethouder?

De heer **Riphagen** (D66): Ik heb een vraag aan de wethouder. Volgens mij zei de wethouder eigenlijk dat de motie prima is. Betekent dit dat zij de motie overneemt?

Wethouder **Bremer**: Ik zal dan proberen om wat duidelijker te spreken. Ik heb gezegd dat ik de motie overbodig vind, omdat enkele concrete afspraken vorig jaar september al zijn gemaakt. Die hoeven dus niet opnieuw bekrachtigd te worden. Van de tweede bullet heb ik gezegd dat wij als gemeente niet extra gaan investeren in een speelruimteplan of een Fitplein waar nog geen budget voor is. De rest vind ik dus gewoon overbodig.

De heer **Maassen** (SP): Dan draait de wethouder de woorden een beetje op een manier waarop zij niet bedoeld zijn. Dat kan zij zelf ook lezen. Om te beginnen wordt in de motie nergens gevraagd om geld voor het Fitplein en het speelruimteplan. Er wordt alleen gevraagd om die besluiten toe te passen in de inrichting; niets anders. Volgens mij zou het heel raar zijn als u dat niet zou doen. Dit is alleen een oproep om daaraan te denken. Ten tweede zegt de wethouder dat er niets in de motie staat wat we niet al in september hebben besloten. Jawel, want sinds september zijn de buurtbewoners met de Heidemaatschappij met hun mooie plan gekomen. Deze motie vraagt om dat plan als leidraad te nemen bij de procedure voor de verdere inrichting en de verkoop. Dat is wat wij vragen. Als de wethouder zegt dat dit een prima motie is en dat zij alles wat daarin staat, al doet, heeft zij nu kennelijk toegezegd dat de plannen van de Heidemaatschappij en de bewoners voor haar de leidraad zullen zijn bij de verkoop.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Ik heb een vraag aan de heer Maassen. Er is afgesproken dat de bewoners betrokken worden bij de selectie van de koper. De bewoners hebben zich uitgesproken via de schitterende presentatie van de Heidemaatschappij, waarvoor heel veel complimenten. In die presentatie waren er bijvoorbeeld twee beelden. Het tweede beeld betrof een functie die geïntegreerd is in het totale plein. Dat zag er geweldig uit. Als er een koper komt die iets in die geest gaat doen maar als dat er net iets anders uit ziet en als de bewoners daar blij mee zijn, dan is er toch niets aan de hand?

De heer **Maassen** (SP): Dan is er inderdaad niets aan de hand, maar er is een groot verschil tussen iets als uitgangspunt nemen bij een verkoopprocedure en het betrekken van mensen bij het selecteren van de koper. "Betrekken" kan immers op 100.000 verschillende manieren, met allerlei gradaties in zeggingsmacht. Daar is al een besluit over genomen: dat betrekken gaat gebeuren. Deze motie vraagt nog iets anders: neem het plan dat er nu ligt, als uitgangspunt bij de verkoopprocedure. Als ik het goed heb gehoord – dat hoor ik graag van de wethouder – heeft de wethouder aangegeven dat dat een overbodige vraag is, omdat zij dat al zou doen. Ik vraag de wethouder dus nogmaals of zij dat plan als uitgangspunt gaat nemen bij de verkoop.

Wethouder **Bremer**: Ik heb de motie "overbodig" genoemd, omdat we vorig jaar al hebben afgesproken dat de bewoners worden betrokken. U zegt nu dat daar veel gradaties in zijn. Volgens mij heb ik heel duidelijk uitgelegd dat de plannen van de toekomstige koper volledig worden voorgelegd aan de omwonenden en dat zij mogen aangeven welk plan het beste past op de Van der Waalslaan. Dat heb ik aangegeven en dat kan misschien helemaal hierbij aansluiten, maar voor hetzelfde geld komt een koper met een ander fantastisch idee. Dat

zou je dan nu aan de voorkant uitsluiten. Dat is ook steeds gezegd. Volgens mij is dit dus de beste oplossing: de koper komt met een plan, dat wordt voorgelegd aan de omwonenden, die kunnen aangeven welk plan zij uitgevoerd willen zien in hun omgeving. Volgens mij is dat de ultieme vorm van burgerparticipatie. Als ik dat verkeerd zie, hoor ik dat heel graag.

De heer **Maassen** (SP): Er ontbreekt nog één laatste stapje en dan is het volledige burgerparticipatie. U legt de plannen inderdaad voor en de omwonenden mogen zeggen wat zij het beste plan vinden, maar wat doet u dan met die informatie? Neemt u hun keuze over of behoudt u zich het recht voor om een andere keuze te maken? Dat is namelijk hoe uiteindelijk het echte besluit wordt genomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Maassen, wij zijn in dit land nog niet zo ver dat wij burgers onafhankelijk van de raad besluiten laten nemen. Daar moeten wij nog heel wat voor doen. Ik heb de wethouder echt horen toezeggen dat, overeenkomend met de basis van de motie en met de wijze waarop u de motie hebt verwoord, alle plannen van een mogelijke koper besproken zullen worden met de bewonersgroep, dat daar serieus mee zal worden omgegaan en dat de beste plannen uiteindelijk zullen leiden tot verkoop. We kunnen elkaar proberen te vangen op woorden en details, maar het lijkt mij dat u het college ook de vrijheid en de ruimte zou moeten gunnen op basis van de toezegging dat de burgers en de mensen van de werkgroep optimaal zullen worden betrokken bij de planvorming en de uiteindelijke uitvoering van de plannen. Anders gaan we het hier helemaal dichttimmeren op punten en komma's en dan komen we in een situatie waarin burgerparticipatie, zoals u die nu wellicht bedoelt, niet kan leiden tot enige ruimte en vrijheid. Ik zou wel voor die ruimte en vrijheid willen pleiten. Volgens mij is het ook de bedoeling van deze motie om zo veel mogelijk ruimte te geven, maar laat het college dan ook de ruimte om zo veel mogelijk van die vrijheid gebruik te kunnen maken om onze inwoners te laten participeren en om die ruimte te gebruiken. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Wij willen graag een heel korte schorsing om even te kunnen overleggen met de andere indieners.

De **voorzitter**: Heel kort, want we hebben nog een hele agenda te gaan.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ja, dat weet ik.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Maassen, de indiener van de motie.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik beschouw dit gewoon als mijn tweede termijn; volgens mij waren we daar nu ook aan toe. We hebben in de eerste termijn een interessante discussie met de wethouder gehad. Zij heeft een hoop toezeggingen gedaan en een hoop intenties uitgesproken waar wij heel blij mee zijn en die heel duidelijk aansluiten bij wat wij beogen

met de motie. Toch handhaven wij de motie. Wij willen namelijk goed en duidelijk op papier hebben staan welke richting de raad het college meegeeft. Dat hebben we in het besluit van september 2015 ook al gedaan, maar inmiddels zijn er enkele zaken bij gekomen, zoals het plan dat de buurtbewoners met de Heidemaatschappij hebben gemaakt. Inmiddels heeft de raad na het besluit van 2015 in het Sportplan gekozen voor het Fitplein. Voor de duidelijkheid: de locatie van het Fitplein is wel degelijk vastgelegd in paragraaf 6.1.5 van het speelplan. Die is al vastgelegd. Wij vragen om dat erbij te trekken, omdat het goed is dat op deze locatie een aantal plannen bij elkaar worden gebracht die de gemeente toch al heeft.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Ik denk dat op dit moment drie dingen belangrijk zijn. Ten eerste is het belangrijk dat de locatie zo groen mogelijk wordt gehouden, net als andere locaties in het dorp, waar het groen steeds meer verdwijnt. Dat heeft het college helder toegezegd. Dat is belangrijk. Ten tweede is het belangrijk dat de bewoners serieus worden gehoord en dat het door hen gepresenteerde mooie plan serieus wordt meegenomen. Als de bewoners in een later stadium denken dat er een nog beter plan is, moet daar uiteraard ook ruimte voor zijn. Ik ben het uiteraard met u, mevrouw de voorzitter, eens dat het college de ruimte moet hebben om te besturen. Het derde punt is heel belangrijk. Het punt van de vragen zit de bewoners heel hoog. Ik heb begrepen dat er zelfs nog een hele lijst is van 26 mei, van de bewonersbijeenkomst. Ik ben daar niet bij geweest en ik hoor twee verhalen. Ik hoor het college zeggen dat de vragen zijn beantwoord. Aan de andere kant hoor ik dat de bewoners de perceptie hebben dat een aantal vragen niet zijn beantwoord. Ik denk dat het van het allergrootste belang is om dat zo snel mogelijk te doen, want 26 mei is lang geleden en het kan niet zo zijn dat die vragen blijven liggen. Daar is dus ergens iets fout gegaan en ik zie dat graag zo snel mogelijk opgelost.

Al met al zal mijn fractie de motie straks steunen. Het middelste beslispoint, dat gaat over het inbrengen van ander bestaand beleid, is voor ons eerlijk gezegd geen hoofdzaak, maar we kunnen daarmee leven, omdat het eerste punt betrekking heeft op het groen houden en het serieus nemen van het plan van de bewoners. Dat punt en het laatste punt, dat gaat over de informatievoorziening, wegen voor ons zo zwaar dat we de motie zullen steunen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Wij steunen de handhaving van de motie. De punten van de informatie en het overleg wegen daarbij voor ons heel zwaar. Wij zijn blij met wat er tot nu toe is bereikt, maar laten we dit even heel goed op orde brengen, zodat we goed door kunnen gaan. Wat het speelplan betreft, hoef ik de heer Middelburg alleen maar te herinneren aan de mooie dromen die wij jaren geleden hadden over het sportplein. Het zou mooi zijn als dat nu gerealiseerd kan worden.

De **voorzitter**: De motie wordt dus gehandhaafd. Ik constateer dat we kunnen overgaan tot de stemming over de motie.

In stemming komt motie 100463 van de SP, GroenLinks en D66.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van Herk** (CDA): Voorzitter. Hoewel de CDA-fractie de motie, gelet op wat er in het verleden is gebeurd, zeer sympathiek vindt, gaan wij ervan uit dat de wethouder datgene wat zij vanavond heeft toegezegd, zal uitvoeren. Daarom zullen wij de motie niet steunen.

De motie wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, D66, de PvdA en de SP ervoor hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

7. Voorbereidingskrediet herinrichting Leidseweg Noord (raadsregistratienummer Z-27546-VS 5474\1)

De **voorzitter**: Enkele technische vragen van de VVD-fractie zijn beantwoord. De fracties van het CDA, de VVD en D66 willen een amendement indienen.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Net als in de commissievergadering begin ik met de urgentie. Voor de VVD-fractie is duidelijk dat die er is. Wij begrijpen die urgentie en die voelen wij ook. Dat is vrij kort gezegd, maar de Leidseweg is zeker niet een kort of een klein project. Er zitten veel aspecten aan de Leidseweg Noord, zoals de doorstroming van het verkeer. Wat neem je daar nog meer bij en waar kijk je allemaal naar? Dat heeft met integraliteit te maken. De VVD heeft daar in het verleden al over meegepraat en blijft daarover meepraten, maar wij staan op dit moment voor een keus. Het moment van deze keus vinden wij vreemd, want zo'n groot project met zo'n urgentie had eigenlijk al ten minste moeten worden aangekondigd in de Voorjaarsnota, zodat we daar al meer over te weten hadden kunnen komen, ook over de financiën en de financiële inbedding hiervan. Dan hadden we hier al wat meer van kunnen weten en dan hadden we daar ook in de zomer uitgebreider over kunnen nadenken. Het valt nu letterlijk tussen de Voorjaarsnota en de begroting in. Dat merken wij ook een beetje aan de manier waarop dit gefinancierd gaat worden. We staan nog bij het voorbereidingskrediet. Dat is ons wel helder: het gaat om het voorbereidingskrediet van een groot project, dat wij zullen moeten indelen in verschillende fasen. Daar ontkomen wij niet aan, want door nu ja te zeggen tegen een heel project, zeg je ook ja tegen een financiering waarvan wij echt nog geen idee hebben hoe die precies zou moeten plaatsvinden, afgezien van het woord "reserve".

De vraag is dus hoe we dat gaan aanpakken. De VVD-fractie heeft grote moeite met het voorstel om dit voorbereidingskrediet al te financieren uit de reserve, omdat wij ons zorgen maken over de dekking van de rest, ongeveer € 7,5 miljoen. Wij hebben daarom met het CDA en D66 een amendement voorbereid om een aantal punten in het voorstel te veranderen. Wij willen niet tornen aan het feit dat het voorbereidingskrediet er moet komen, want die urgentie zien wij. Er mag nu inderdaad definitief begonnen worden met het – uiteraard weer met bewoners – praten over hoe die weg er na het vervangen van de riolering uit gaat zien. Dat kan dus beginnen, maar de financiering in de punten 3 en 4 van het raadsvoorstel

willen wij graag amenderen. Wij zien graag dat de dekking niet zomaar uit de algemene reserve wordt gehaald, maar dat we van de Leidseweg Noord een normaal project maken, dat een normale projectfinanciering krijgt die gedekt wordt uit reguliere middelen. Uit die middelen zou ook het voorbereidingskrediet moeten komen. Wij geven een kleine ruimte: als dit op dit moment nog niet geheel in kunnen en kruiken is, kan dit uiteraard eventueel voorgefinancierd worden, maar dat is eigenlijk een financiële bijzaak, want dat is vrij normaal.

Wij zien dus graag dat duidelijk wordt dat in ieder geval aan het belangrijkste en urgentste deel van dit project kan worden begonnen, dat niet uit het oog wordt verloren dat ook de rest van het project belangrijk is en dat daar zeker een stuk integraliteit in zit, ook op het punt van de verkeersdoorstroming. Als je iets zou willen veranderen aan het wegdek van de Leidseweg Noord, heeft dat immers effect op de verkeersdoorstroming in de rest van Voorschoten. Ook dat zul je dus in ogenschouw moeten nemen. Nogmaals: wij beschouwen de financiering gewoon als een projectfinanciering. Wij willen daarom dat het college beter en diepgaander nadenkt over de financiering. Morgen valt de begroting op de mat. Dan kunnen wij als fracties dus gaan helpen nadenken over hoe dit kan. Dit is een belangrijk moment. Wij willen nu aangeven dat wij hieraan beginnen, maar dat we daar wel een normale projectfinanciering voor gaan maken. Het amendement luidt:

"Amendement 100466.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 29 september 2016,

gelezen hebbende raadsvoorstel Voorbereidingskrediet herinrichting Leidseweg Noord (nr. Z-27546-VS 5474|1 d.d. 23-aug-2016),

overwegende dat:

- de urgentie voor een aanpak van de Leidse weg onomstreden is;*
- financiering van het gehele project en/of vanuit de reserve ongewenst is;*

besluit de beslispunten 3 en 4 als volgt integraal te wijzigen met deze punten:

Het college te verzoeken om:

3. Op zo kort mogelijke termijn de bijbehorende (project)dekking inclusief voorbereidingskrediet uit reguliere dekkingsbronnen op te nemen en ter instemming voor te leggen aan de gemeenteraad. Indien noodzakelijk kan het voorbereidingskrediet tijdelijk voorgefinancierd worden.

4. Voorts naar de raad in het gefaseerde plan van aanpak de meest noodzakelijke en urgent geachte vervangingen c.q. verbeteringen van (delen van) de Leidseweg Noord, op basis van de inzichten zoals die voortvloeien uit het schetsontwerp van de Leidseweg Noord, aan te geven alsook de financiële consequenties en dekking hiervan."

De heer **Riphagen** (D66): Mevrouw de voorzitter. Er wordt een gefaseerde aanpak voorgesteld voor de Leidseweg Noord. Er is een bedrag nodig om het schetsontwerp te maken en voor te bereiden. Ik denk dat de bewoners van de Leidseweg, gelet op de problematiek die daar al enige tijd aan de orde is, blij zijn met de aandacht die hiëruit voortkomt. Er is veel verkeersoverlast en er zijn rioolproblemen. Om de Leidseweg liggen ook nog andere plannen, zoals het Segaarterrein en Intratuin. Wij zijn ervoor om dit zo veel mogelijk integraal te benaderen. Dat is eigenlijk ook de bedoeling van het plan. Het verbaast ons wel dat het voorstel wordt gedekt vanuit de concernreserves. Daarom hebben wij het amendement samen met andere partijen ingediend. Ik kan nog heel veel andere argumenten noemen waarom het plan belangrijk en goed is, maar gelet op de lange agenda, wil ik het hierbij laten.

De heer **Bremmer** (CDA): Mevrouw de voorzitter. Een nieuwe herfst, een nieuwe burgemeester, een nieuw geluid; dat bevalt goed.

Ik noemde mijn bijdrage in de commissie WRG "tussen hoop en vrees". Ik hoop dat we na vanavond kunnen uitzien naar meer hoop en minder vrees. Aan het eind van die discussie heb ik gezegd dat ik terug zou gaan naar de fractie en dat ik ons standpunt zou bezien aan de hand van vier parameters. De eerste parameter was de wijze waarop de insprekers van de Leidseweg Noord hun problematiek naar voren hebben gebracht. Dat hebben zij heel goed gedaan; daaruit is de urgentie heel duidelijk naar voren gekomen. Het tweede meetpunt was voor mijzelf de beantwoording door het college. Wethouder Bremer en wethouder Beimers hebben de vragen in de commissievergadering heel goed beantwoord. Het derde punt was: wat is nou een gemeentelijke taak? We hebben gediscussieerd over de vraag of gemeentelijke infrastructuur een kerntaak van de gemeente is, een basale taak. Ik denk dat we die vraag volmondig met ja kunnen beantwoorden. Het vierde punt was de financiële problematiek in dit dossier. Aan de hand van een aantal uitspraken, zowel in het raadsvoorstel als in het plan van aanpak, heb ik aangetoond dat daar een aantal tegenstrijdigheden in zaten. Wethouder Beimers heeft die avond volmondig erkend dat er spanning in de voorstellen zit; daar heeft hi niet omheen gelopen. Ik denk dat wij vanavond een stuk verder komen als een deel van die spanning wordt opgelost. Daartoe hebben wij samen met de VVD en D66 het amendement ondertekend. Ik hoef de beslispunten 3 en 4, gelet op de tijd, niet voor te lezen. Wij zien graag uit naar de beantwoording van de vragen in de amendementen en naar een oplossing van deze problematiek.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter. Tijdens de behandeling in de commissie is de fractie van GroenLinks ervan overtuigd geraakt dat een spoedige aanpak van de Leidseweg Noord dringend gewenst is. In het antwoord op onze technische vragen is ook gebleken dat de problematiek van het zuidelijke deel van de Leidseweg Noord het urgentst is en dat de aanpak daarvan feitelijk onvermijdelijk is. Tegelijkertijd is duidelijk dat de budgettaire ruimte voor de uitvoering van het hele project zeer beperkt is. Uit de Kadernota blijkt dat er in 2018 nog slechts € 2.971 beschikbaar is voor investeringslasten. Het schuldenplafond is, zoals in het raadsvoorstel ruiterlijk wordt erkend, bij het plotselinge raadsbesluit over het kunstgrasveld voor Voorschoten '97 al overschreden.

We hebben op dit moment nog steeds geen volledig beeld van de noodzakelijke investeringen in de infrastructuur in ons dorp, met een prioriteitsstelling en een heldere dekking. Nu wordt voorgesteld om dit voorbereidingskrediet te halen uit de algemene reserve. Dat vinden wij zeer onbevredigend. Hoelang kun je doorgaan met het vanuit de algemene reserve financieren van noodzakelijke uitgaven? Kennelijk heeft het college op dit moment geen idee hoe het hele project Leidseweg Noord moet worden gefinancierd. Het gaat hierbij echter wel om een kerntaak van de gemeente, namelijk het zorgen voor fatsoenlijke bestrating, verkeersveiligheid en een goede riolering. Het college wil graag financiële soliditeit uitstralen, maar als er geen reële financieringsmogelijkheid is, hoe kun je dan met zo'n plan komen? Wij zijn dan ook zeer benieuwd waar het college begrotingsruimte denkt te vinden voor een eventuele uitvoering. Als die ruimte wordt gevonden, kunnen dan ook de kosten van dit voorbereidingskrediet daarin worden meegenomen?

Concluderend: GroenLinks vindt dat we dit raadsvoorstel wel moeten steunen, omdat het gaat om de uitvoering van kerntaken met een hoge urgentie. We koppelen daaraan wel de vraag of het college erkent dat we een serieus probleem hebben als we niet weten hoe we de kerntaken moeten financieren. Over het ingediende amendement hebben wij ons afgevraagd of het noodzakelijk is, maar wij wachten eerst de mening van het college daarover af voordat wij ons daarover uitspreken.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter, Alle voorgaande sprekers hebben benadrukt hoe noodzakelijk het is om iets te doen aan de Leidseweg of, zoals we dat hier eigenlijk zeggen, de oude Leidseweg. Een paar maanden geleden liep ik daar van deur tot deur, in een andere hoedanigheid dan als raadslid, namelijk voor het Rode Kruis. Ik kwam in gesprek met mensen en ik zag dat regenpijpen op een hoogte van ongeveer 1,5 meter waren afgetapt en dat een schuine buis naar het straatriool liep omdat de tuin vol liep. Het is dus geen kleinigheid wat daar aan de hand is. De waterhuishouding is in dat deel van Voorschoten abominabel slecht. Daar moet absoluut iets aan gebeuren. Daarvoor moet de straat open. Er moet dus herstraat worden. Dan ben je ook bezig met het verkeer en met de inrichting van een stuk openbare ruimte. Niemand in deze zaal zal de noodzaak daarvan ontkennen. Daarom zullen wij zeker voor het voorbereidingskrediet stemmen.

Maar nu het amendement. Wij kennen de VVD, het CDA en D66 als zeer degelijke en goed nadenkende partijen. Tegelijkertijd kennen wij dit college als een zeer degelijk en goed nadenkend college. Het is een beetje "torn between two lovers". Het college zal ook wel nagedacht hebben over waar dat geld vandaan moet komen en komt met het voorstel om dit uit de algemene reserve te halen. Voor degenen die niet helemaal op de hoogte zijn: Voorschoten zit dik in de reserves; niet in de liquiditeit – dat is wel een zorgpunt – maar wel in de reserves. We hebben ongeveer € 20 miljoen aan reserves op een totale omzet van € 55 miljoen. Dat is best veel. Van die € 20 miljoen is ongeveer de helft bestemd; daar zit dus een label aan. Er is een stukje risicoreserve en we hebben ongeveer € 10 miljoen aan niet-bestemde reserve. Je kunt je afvragen voor welk ander doel dan dit doel die reserve er is.

Hoe ontstaat zo'n reserve? Ik heb de jaarrekeningen van de afgelopen vijftien er nog even op nageslagen. In het merendeel van de jaarverslagen staat dat er geld over is en dat dat gestort wordt in de algemene reserve. Wij hebben hier dus de traditie om aan de ene kant van het jaar strak te begroten. Dat is een goede zaak. Aan de andere kant van het jaar constateren we dat we geld over hebben. Daar voeden we de reserve mee. Nu ligt er een voorstel om daar iets mee te doen en dan wordt er gezegd dat je niet aan die reserve mag komen. Dat is toch een rare zaak? Aangezien ik moeilijk kan kiezen tussen die twee lovers, vraag ik het college om hierover nader uit te weiden voordat wij een standpunt innemen over het amendement van de geachte drie raadsfracties.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Ik ben wat minder "torn between two lovers" dan de heer Rasch. Dat is als oppositiepartij natuurlijk ook heel makkelijk, want dan kun je lekker eerlijk zeggen wat je denkt. In dit geval denk ik als oppositiepartij dat het college gewoon groot gelijk heeft met het voorliggende voorstel. Zoals de heer Rasch al aangaf, is voor iedereen glashelder dat er iets moet gebeuren aan de Leidseweg. Zoals de heer Riphagen al aangaf: het is het beste om te proberen om dat integraal aan te pakken, dus om een volledig overzicht van de kosten voor de hele Leidseweg te maken. Als gaande het onderzoek waarvoor het voorbereidingskrediet bedoeld is, blijkt dat een en ander onbetaalbaar is, kun je er uiteraard voor kiezen om een kleiner deel te doen, bijvoorbeeld het zuidelijke deel van de Leidseweg Noord. Dat is precies zoals het is beschreven in het voorstel van het college. Kortom: inhoudelijk is dit nodig en is dit wat ons betreft de goede aanpak.

Nu kom ik bij de financiering. Ik zie alle raadsleden op dit moment denken: de PvdA is financieel de meest solide partij in deze raad; hoe kan het dan dat zij niet aanslaat op datgene waar andere partijen op aanslaan, namelijk op het feit dat het voorbereidingskrediet wordt gefinancierd vanuit de concernreserve? Het is natuurlijk helemaal niet gek om dat te doen, want wat je precies gaat uitzoeken in zo'n onderzoek ... Ik ben helemaal van slag, want ik wacht op een interruptie van de heer Van der Haven, maar die komt niet. Dit is even een zwaar moment. Ik ben heel opgewonden en ik ben er helemaal klaar voor om te horen hoe hij mij van het tegendeel gaat overtuigen, maar helaas ... Met het voorbereidingskrediet en het onderzoek ga je juist uitzoeken hoe je het hele project gaat dekken. Zo'n voorbereidingskrediet kun je dus heel mooi vanuit je concernreserve dekken. Het is niet opgenomen in de begroting; dat is misschien vervelend, maar een van de financierings- en dekkingsmogelijkheden die je ook heel goed kunt meenemen in het onderzoek, is hoe je omgaat met dat voorbereidingskrediet waarvan je de kosten al uit je concernreserve hebt getrokken. Als de raad later vindt dat dat echt niet kan, kun je dat later namelijk oplossen in de financiering. Er is dus geen enkel probleem om dit nu zo te doen. Dit is de standaardaanpak; zo doen we het al jaren en zo doen we het in andere gemeenten in Nederland ook al jaren. Dus hulde voor het college, dat zo zorgvuldig bestaande, gedegen en solide financiële praktijken uitvoert bij dit noodzakelijke project voor de Leidseweg.

De voorzitter: En dat van een oppositiepartij! Dat zegt toch wel wat!

Wethouder **Beimers**: Voorzitter. Ik dank de fracties die over dit inderdaad belangrijke onderwerp het woord hebben gevoerd. De noodzaak om veel te doen aan de Leidseweg Noord, wordt door niemand betwist. Dat verheugt het college uiteraard. Het enige punt van discussie is eigenlijk de vraag of het geoorloofd is om een voorbereidingskrediet uit de reserve te bekostigen. Naar mijn smaak is dat alleszins geoorloofd; ik sluit mij daarmee aan bij de heren Rasch en Middelburg. Sterker nog: dat is vaak de praktijk. Als zo'n voorbereidingskrediet wordt gevoteerd, wordt dat meestal op een later moment verrekend, wanneer de financiering van de hoofdmoot aan de orde komt. Dit is in die zin een bijzondere situatie dat wij nu weliswaar een voorbereidingskrediet aan de raad vragen, maar dat wij nog geen concreet zicht hebben op de bekostiging van het project in totaliteit dan wel van de eerste fase van het project; dat zou dan betrekking hebben op het zuidelijke deel van de Leidseweg Noord. In die zin is dit dus wat anders, maar dat neemt volgens mij niet weg dat het alleszins geoorloofd is om de middelen uit de reserve ter beschikking te stellen. Daar is een reserve ook voor; daar onttrek je middelen aan, maar je stort er ook weer middelen in. Vaak doen wij dat natuurlijk bij gelegenheid van de besluitvormingsmomenten in de budgetcyclus, in ieder geval ook bij de rekening. Als er een rekeningoverschot is, stort je dat in de reserve. Als er een rekeningtekort is, vul je dat weer aan. Dan ben je natuurlijk gezegend als je regelmatig overschotten hebt waarmee je de reserve weer kunt voeden.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Bevestigt de wethouder met datgene wat hij zojuist heeft gezegd over de dekking van het voorbereidingskrediet, dat de kosten van het voorbereidingskrediet alsnog in de begroting gedekt zullen worden als er straks ruimte in de begroting wordt gevonden om het project te financieren?

Wethouder **Beimers**: Ja, in essentie is datgene wat de heer Von der Assen zegt, hetzelfde als wat ik beweer: later, wanneer dat wel kan, kom je tot een verrekening. Dat zou ook op dit punt kunnen, zodra wij ergens weer een overschot hebben. Ik wil er in deze discussie ook aandacht voor vragen dat de concernreserve, naar ik mij heb laten vertellen – ik was daar zelf namelijk niet bij – deels is gevoed uit middelen die aanvankelijk ter beschikking waren voor de zogenoemde 4V-nota. Er heeft voor dit doel dus ook voeding vanuit de concernreserve plaatsgevonden. Ik ben dus van mening dat het college op dit punt een buitengewoon zorgvuldig voorstel heeft voorgelegd. Het college is van mening dat het ingediende amendement ten aanzien van de dekking een aantal dingen wat onzekerder maakt. In die zin geven wij de voorkeur nog steeds aan het besluit zoals wij dat zelf hebben verwoord. Voor het overige treffen wij in het amendement geen nieuwe elementen aan, afgezien van het feit dat bij de punten 3 en 4 met andere woorden wordt geformuleerd wat wij van plan zijn te doen. Het amendement is daarom naar onze smaak ook overbodig en deels wordt het besluit er minder goed van, omdat de dekking een beetje in de lucht komt te hangen. Wij zouden de gemeenteraad daarom willen ontraden om dit amendement aan te nemen.

De heer **Van den Dool** (VVD): In de commissievergadering had wethouder Beimers ongeveer dezelfde houding. Ik ken hem eigenlijk als een vrij solide en gedegen persoon, maar hij zegt nu weer dat de reserve wel weer een keer wordt gevoed. Dat hoor ik ook bij anderen: we

kunnen het er nu uit halen en dan komt het wel weer een keer goed met een meevaller. Dat is toch geen degelijk financieel beleid? Wij vragen in dit amendement om een projectfinanciering. Dat betekent dat je bekijkt wat het project gaat kosten en waaruit dat gedekt gaat worden. Als je zomaar dingen uit de reserve gaat halen en dan hoopt dat het een keer goed komt – dat hoor ik nu duidelijk zeggen: het komt wel weer een keer goed – komen we bij volgende projecten die ook urgent zijn, steeds meer voor problemen te staan. Eens is er gewoon een hard eindpunt. Dan moet de wethouder wel aangeven wanneer dat harde eindpunt komt en wanneer het eerste andere project dat ook urgent is, gewoon niet meer kan.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik heb een vraag naar aanleiding van deze vraag, want ik begrijp de vraag niet. Mag dat?

De **voorzitter**: Dan gaat u wel een onderling debat voeren, maar ik begrijp dat u een verhelderende vraag wilt stellen aan de heer Van den Dool. Ga uw gang.

De heer **Middelburg** (PvdA): Mijn verhelderende vraag aan de heer Van den Dool is: hoe maakt het amendement verschil op het punt van zijn vraag aan het college hoe het goed komt? Ook met dat amendement wordt toch geld uitgegeven? Hoe komt het geld dat volgens het voorstel niet terugkomt, via het amendement wel terug? Ik begrijp het verschil niet.

De heer **Van den Dool** (VVD): Het amendement maakt wel degelijk een verschil. Ik begrijp ook wel dat je, zoals de wethouder zegt, soms dingen voorfinanciert uit de reserve en dat dat later terugkomt vanuit de reguliere projectfinanciering. Ik hoor de wethouder nu echter zeggen dat de reserve wel weer een keer wordt aangevuld door een meevaller die we misschien gaan verwachten. Dat is geen projectfinanciering, maar hopen op een beetje geluk en hopen dat het allemaal wel goed komt. Dat is geen gedegen financieel beleid. Dat is niet vooruitkijken naar hoe je een project gaat financieren. Wij begrijpen dat je dit nu voorfinanciert. Dat zou ook uit de reserve kunnen komen, maar achteraf ga je gewoon een nette projectfinanciering in kaart brengen om te zien of wij dit kunnen dragen. Wij willen geen greep uit de reserve. Dit is een greep uit de reserve en er wordt alleen maar gehoopt dat die ooit weer aangevuld wordt door de een of andere meevaller.

Wethouder **Beimers**: Ik benadruk dat het hier niet gaat om het ter beschikking stellen van het totale projectbudget. Dat moet eerst onderbouwd worden en daar komen wij bij de gemeenteraad nog op terug, ook met een voorbereidende bespreking in de commissie. Daarbij gaat het om een bedrag in de orde van grootte van € 6 miljoen à € 7 miljoen. Dat zijn natuurlijk zeer substantiële bedragen. Het gaat op dit moment slechts om een voorbereidingskrediet. Dat is wel een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen werken aan een oplossing van de problemen aan de Leidseweg Noord. Het is in de verste verte nog geen voldoende voorwaarde. Daar hebben we volstrekt open over gecommuniceerd met het hier vanavond ruim aanwezige bewonerscomité van de Leidseweg Noord. Dat is de discussie dus niet. De discussie gaat alleen over de terbeschikkingstelling van een voorbereidingskrediet. In antwoord op een vraag van de heer Von der Assen heb ik al aangegeven dat wij de voorfinanciering zullen

rechten trekken zodra dat mogelijk is en dan weer een compenserende storting in de reserve zullen doen; daar spreken de indieners van het amendement overigens ook over. Ik geef eerlijk toe dat ik over enige voorkennis beschik over de stand van onze financiën. Een van de mogelijkheden die zou kunnen ontstaan, is dat wij het voorbereidingskrediet weer met de reserve verrekenen wanneer wij bij gelegenheid van de Najaarsnota zien dat wij een zeer aanzienlijk bedrag over de lopende begroting voor 2016 over zullen houden. Dat zou dus een mogelijkheid zijn. Uiteindelijk gaan we natuurlijk ook verrekenen met de projectfinanciering. Over het geld voor dit project maak ik mij dus niet in het minst zorgen.

Er zijn overigens ook andere onderwerpen die gewoon regulier vanuit de reserve zullen worden betaald; alle gemeenten doen dat zo. Volgens mij zei de heer Rasch dat ook al. Er staat vanavond ook een onderwerp op de agenda inzake de wet met betrekking tot ruimtelijke aangelegenheden. Er komt ook nog iets aan met betrekking tot een centrumplan. Dat hoort er allemaal bij. Dat is heel normaal. Daar is niets bijzonders mee aan de hand en het is absoluut niet onzorgvuldig of onvoldoende solide.

De voorzitter: Ik begrijp uit de discussie en de vraagstelling van de heer Van den Dool en uit de antwoorden dat het storten van dit voorbereidingskrediet geen verrassingsactie zal worden en dat het niet is gebaseerd op toevalligheden, maar dat aangenomen kan en mag worden dat het aanvullen van dat krediet op een solide wijze gebeurt. Ik hoorde de wethouder ook zeggen dat er op een later moment in de commissie gesproken gaat worden over de projectorganisatie en de hogere bedragen voor de gehele renovatie van de Leidseweg. Zoals de wethouder terecht zei, ligt nu de beschikbaarstelling van dit voorbereidingskrediet voor. De indieners van het amendement hebben om explicietere aandacht gevraagd voor het beschrijven van de omstandigheden waaronder dit voorbereidingskrediet kan worden gefourneerd. Ik constateer dat er behoefte is aan een tweede termijn.

De heer Bremmer (CDA): Mevrouw de voorzitter. Ik ben blij met uw samenvatting van de reactie van de wethouder, want inderdaad kon het misverstand ontstaan dat er een beetje uit de losse pols werd gereageerd inzake de toezegging over de onderbouwing van het voorbereidingskrediet. In tweede instantie heeft de wethouder zich volgens mij goed gecorrigeerd door aan te geven dat binnen afzienbare tijd een verrekening te verwachten is. Dat is een kwestie van maanden. Het totale voorbereidingskrediet wordt dus nog onderbouwd aan de raad voorgelegd. Onze fractie denkt dat hij daarmee in belangrijke mate aan het amendement tegemoetkomt.

De heer Van den Dool (VVD): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor de beantwoording. Zoals u al zei, is ons amendement een stuk specifieker. Als je op dit moment ja zegt tegen een investering om dit project te beginnen, zeg je immers natuurlijk in feite ook ja tegen het hele project. Je kunt wel zeggen dat daar een knip tussen zit, maar dat hebben we al eerder meegemaakt: ook in het kader van de 4V-nota hebben we een hoop voorbereid, maar hebben we uiteindelijk bar weinig uitgevoerd. Dat is heel moeilijk te verkopen. Dat is een van de oorzaken waarom dit is doorgeschoven en waarom dit nu inderdaad heel urgent is, maar er

is een rij van urgente dingen. Er zijn ook heel veel dingen die steeds urgenter worden. Als er nu al wordt gezegd "we halen het nu uit de reserve en ik zie al een meevaller aankomen", is die meevaller dus alweer weggerekend. Dat vinden wij toch wel heel makkelijk. Ik geef toe dat de wethouder een behoorlijke stap in de goede richting heeft genomen door dit serieuzer te nemen en te kijken naar het hele project en de financiering daarvan, maar ik houd staande dat het amendement veel duidelijker en specifiek is. Wij verwachten een reguliere projectfinanciering met een doorkijkje naar hoe het project gefinancierd gaat worden, die naar de raad zal komen, maar waarbij wij nu wel kunnen beginnen. Het amendement is op dat punt veel duidelijker en ook degelijker dan het antwoord van de wethouder.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Het antwoord van de wethouder sterkt mij in ieder geval in de overtuiging dat het vertrouwen van mijn fractie in de financiële soliditeit van dit college gerechtvaardigd was. We moeten in deze discussie niet uit het oog verliezen dat het er uiteindelijk om gaat dat de Leidseweg dat onderhoud echt hard nodig heeft. Dat betekent dat we erop zullen moeten vertrouwen dat het voorstel van het college voor de financiering van dit project solide, goed uitgedacht en onderbouwd is. Ik ben een voorstander van kritisch toetsen, maar als we vraagtekens zetten als er echt een standaardaanpak wordt gebruikt die wij in deze raad al verschillende malen hebben gebruikt en die echt heel standaard is, heb ik voor de volgende fase wel enige angst in de boezem dat we straks met de verkeerde argumenten en met de verkeerde denkbeelden over de financiering van infrastructuur besluiten gaan nemen die wel heel belangrijk zijn. Ik hoop dus dat we te zijner tijd in de discussie aandacht kunnen hebben voor een grondige inrichting hiervan.

De heer **Van den Dool** (VVD): De heer Middelburg zit al lang genoeg in deze raad om een aantal grote projecten te kennen. Ik noem bijvoorbeeld de Vlietwijk. Daarbij is dit toch echt anders gegaan. Dat moet u toch weten, mijnheer Middelburg? Daarvoor is gewoon een normale projectfinanciering ingesteld. Misschien is er toen wel geld uit de reserve gehaald, maar dat is gewoon teruggekomen uit de normale investeringskredieten. Dat is echt anders dan zoals het nu gaat. De antwoorden die daarop zijn gekomen, tonen aan dat die projecten anders lopen dan zoals de wethouder nu voorstelt. Eigenlijk sorteert hij voor op een meevaller die hij mogelijk voor dit project gaat inzetten. Dat is de afgelopen jaren echt anders gegaan. Dat weet de heer Middelburg ook.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Von der Assen.

De heer **Middelburg** (PvdA): Mag ik heel kort reageren. Ik word direct aangesproken, mevrouw de voorzitter.

De **voorzitter**: U wordt direct aangesproken, maar dan gaat u een discussie uit het verleden herhalen, terwijl de discussie nu gaat over de Leidseweg. Als het heel kort is ... Dit is mijn eerste vergadering.

De heer **Middelburg** (PvdA): Heel kort. De heer Van den Dool heeft er gelijk in dat we enkele projecten niet vanuit de reserve hebben gefinancierd. Het verschil is dat er ook helemaal niet wordt voorgesteld om het project uit de concernreserve te betalen. Er wordt voorgesteld om het voorbereidingskrediet uit de reserve te halen. Dat is wel degelijk veel vaker gebeurd. Dat is het verschil. Het gaat niet om het project; het gaat om het voorbereidingskrediet.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben de wethouder zo verstaan dat het voorbereidingskrediet dat nu ten laste wordt gebracht van de algemene reserve, zodra dat mogelijk is alsnog ten laste zal worden gebracht van de reguliere begroting. Dat zorgpunt is voor ons dus weggenomen. Voor ons blijft het echter wel een punt dat we nog steeds geen beeld hebben van noodzakelijke investeringen in de infrastructuur in ons dorp, met een bijbehorende prioriteitsstelling en een heldere dekking. Wellicht kan de wethouder daar in de tweede termijn nog iets over zeggen.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Er lijkt een soort beeld te bestaan dat de algemene reserve iets is om vanaf te blijven. Nog niet zo heel lang geleden, ongeveer drie of vier maanden geleden, hebben wij de algemene reserve bij raadsbesluit gevoed uit de overschotten uit 2015. Daar was niemand tegen. Meerdere sprekers hebben benadrukt dat het hierbij gaat om het uitvoeren van een kerntaak van de gemeente. Linksom of rechtsom zal dit dus gefinancierd moeten worden. Als we zeggen dat het geld dat we nu uit de onbestemde algemene reserve – dat geld heeft dus geen bestemming – gaan halen om dit voorbereidingskrediet te financieren, op de een of andere manier een-op-een in de reguliere begroting moet worden terugverdiend, hebben we het over de exploitatie. Dan worden appels met peren vergeleken. Er is een goede vuistregel dat je geen structurele uitgaven financiert met incidenteel geld, maar dit is een incidentele uitgave, die wordt gefinancierd met incidenteel geld. Dat voldoet aan alle normen van goed beheer. Als we dit op enig moment moeten gaan dekken vanuit de exploitatie, moeten we op iets korten wat behoort tot onze reguliere taken, bijvoorbeeld het onderhoud van bomen of subsidies aan buurthuizen. Dat lijkt mij niet echt de bedoeling. Laten we die weg alsjeblieft niet opgaan. Er ligt hier gewoon een voorstel. Van wie is die algemene reserve eigenlijk? Die is toch van ons? Die is toch van deze raad? Deze raad kan beslissen om dit geld te besteden aan dit doel. Er is geen enkele reden waarom we dat niet zouden mogen doen. Er is ook geen enkele reden om te zeggen dat we dat geld moeten vinden in tekorten op andere budgetten, dus in de exploitatie. Dit geld is hiervoor bedoeld; laten we het dan ook hiervoor besteden. Met alle respect, het amendement, dat wij uiteraard niet zullen steunen, is gebaseerd op ideeën die eigenlijk niet correct zijn.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Ik had de heer Rasch eigenlijk willen vragen of hij het niet zorgelijk vindt dat er in de reguliere begroting gewoon geen budget is voorzien voor de uitvoering van kerntaken.

De **voorzitter**: U start een discussie over iets wat nu niet aan de orde is. U draagt iets aan waar natuurlijk over gesproken moet worden, maar niet op dit moment, in dit deel van de vergadering. Dit komt op een later moment ongetwijfeld terug in het kader van de basista-

ken van de gemeente en de daarmee samenhangende infrastructuur. Dit wil ik op dit moment dus even parkeren.

De heer **Bremmer** (CDA): Ik wil zeker weten dat ik het goed heb begrepen. Ik heb wethouder Beimers horen zeggen dat hij binnen een paar maanden het nu gevraagde voorbereidingskrediet, waarvan nu wordt voorgesteld om het vanuit de reserve te dekken, op een reguliere wijze kan financieren. Hij noemde daarbij de meevallers van de Najaarsnota. Ik heb hem horen zeggen dat hij naar de raad terugkomt met een totale onderbouwing van het project, niet vanuit de reserve maar op een reguliere manier, zoals in het amendement wordt gevraagd. Ik vraag de wethouder of ik die toezegging goed heb begrepen.

Wethouder **Beimers**: Voorzitter. Wat die laatste vraag van de heer Bremmer en de opmerking van de heer Van den Dool betreft: het college zou niet vooruit willen lopen op beslissingen over het project als zodanig, ook niet over de wijze waarop het moet worden bekostigd. Wij onderkennen dat daar een groot probleem ligt; dat hebben wij ook in volstrekte helderheid gecommuniceerd met het bewonerscomité. Daar praten wij niet voor het eerst over met elkaar. Dit is met grote regelmaat aan de orde geweest en wij ontkennen het niet, integendeel. Voor het overige kan ik het niet helderder formuleren dan de heer Middelburg en de heer Rasch. Ik kan mij volledig vinden in de betogen van beide heren. Die betogen sporen met het standpunt dat ik namens het college heb verkondigd. Ik kan daar verder dus kort over zijn.

De heer **Maassen** (SP): Wethouder Beimers heeft duidelijk aangegeven dat hij de betogen van de heer Rasch en de heer Middelburg ondersteunt en het amendement afraadt. Ik ben heel benieuwd wat volgens hem de gevolgen zijn als dit amendement wordt aangenomen.

Wethouder **Beimers**: Ik ben van mening dat de redactie van het amendement op het punt van de dekking eigenlijk onvolledig is en veel ruimte voor interpretatie overlaat. Ik ben ook van mening dat besluitvorming over kredieten en budgetten glashelder moet zijn. Het college heeft een glasheldere tekst voorgelegd. Ik denk dat er geen enkel financieel bezwaar is tegen het nemen van dat besluit. In die zin blijf ik dus bij het ontraden van het amendement zoals dat is voorgelegd.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): De wethouder is niet ingegaan op mijn vraag wanneer wij als raad een compleet beeld krijgen van alle noodzakelijke investeringen in de infrastructuur, met een heldere prioriteitsstelling en met voorstellen voor dekking.

Wethouder **Beimers**: Dat is een vraag voor wethouder Bremer.

Wethouder **Bremer**: Voorzitter. Wij hebben de raad vorig jaar al een lijst van prioriteiten doen toekomen over de wegen. Toen hebben we de raad een top 5 voorgelegd. Daarin was de Leidseweg uiteraard zeer hoog genoteerd. Als de heer Von der Assen die lijst kwijt is, wil ik die met alle plezier opnieuw naar hem zenden, maar die lijst is vorig jaar naar de raad gegaan. Ik hoop dat dat voldoet.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Er staat mij niet bij dat wij hier ooit gediscussieerd hebben over een helder plan voor prioritering en dekking. Ik zal datgene wat u noemt, in ieder geval nog even bekijken en dan kom ik daar wellicht op terug.

Wethouder **Bremer**: Het klopt dat daar geen discussie over is gevoerd, maar dat was ook niet de vraag. De vraag was destijds of er een prioriteitenlijst naar de raad kon komen met de urgentste infrastructurele problemen. Die lijst hebben wij de raad toegestuurd. De raad heeft er niet voor gekozen om daar op dat moment een discussie over te voeren. De lijst is dus in ieder geval in uw bezit.

De **voorzitter**: Waarna de raad alsnog kan besluiten om daarover een discussie te voeren, maar ik begrijp van de wethouder dat de raad in elk geval de informatie heeft. Kunnen wij gaan stemmen?

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter, ik zou om een korte schorsing willen vragen om even te kunnen overleggen.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Bremmer.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. De indieners van het amendement hebben overlegd. Kort en goed is onze conclusie dat wij er waardering voor hebben dat de wethouder ons een flinke stap tegemoet is gekomen met wat hij heeft gezegd over de verrekening van de dekking voor het voorbereidingskrediet, maar wij als indieners willen toch het signaal afgeven dat wij grote zorg hebben over de dekking van uitgaven vanuit de reserves. We moeten ook niet vergeten dat de reserves de afgelopen jaren flink zijn geslonken. Wij hebben echt de zorg dat dat meer regel dan uitzondering wordt. Wij willen dat signaal afgeven. Zie het handhaven van het amendement als een signaal in dat verband.

In stemming komt amendement 100466 van de VVD, het CDA en D66.

Het amendement wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD, D66 en het CDA voor het amendement hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Nu de meerderheid van deze raad tegen het uitdrukkelijk advies van de wethouder in dit amendement heeft aangenomen, vraag ik de wethouder of hij nog wel het vertrouwen van de meerderheid van deze raad voelt.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij niet een vraag die serieus bedoeld is. Toch wel? Dan mag de wethouder daar een antwoord op geven.

Wethouder **Beimers**: Het is altijd spijtig als een meerderheid van de raad het betoog van het college niet wenst te volgen, maar dat is aan de raad. Daar verbind ik verder geen conclusies aan.

In stemming komt het na amendering gewijzigde voorstel.

Het na amendering gewijzigde voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

8. Cultuurnota Voorschoten 2017-2020, "Verbinden, meedoen en versterken" (raadsregistratienummer Z – 26578– VS/RV 5481)

De **voorzitter**: Ook over dit agendapunt wordt een amendement ingediend, namelijk door de fracties van D66, GroenLinks, de SP, de PvdA en ONS Voorschoten.

Mevrouw **Okma** (D66): Mevrouw de voorzitter. Kunst en cultuur worden gecreëerd voor en door mensen. Kunst verbindt mensen en kan mensen ertoe verleiden om zaken vanuit een ander perspectief te beschouwen. Als kunst en cultuur met de paplepel worden ingegoten, kan iemand daar de rest van zijn leven van genieten. Zo is bewezen dat klassieke muziek een positieve uitwerking heeft op kinderen. Wij vinden het daarom heel positief dat in deze Cultuurnota wordt nagedacht over het terugbrengen van die paplepel in de scholen, zodat kinderen op school kennis kunnen maken met kunst en cultuur. Daarnaast vinden wij dat de muzieklessen weer voor alle kinderen toegankelijk moeten worden, niet alleen voor de minima. D66 vindt het belangrijk dat er een breed en divers cultuuraanbod blijft dat Voorschotenaren verbindt. Wij hebben veel te danken aan de inzet van vrijwilligers en instellingen die zichzelf beter kunnen bedruipen; daardoor hebben we dat culturele aanbod. Er wordt van hen heel veel inzet verwacht. Dan is het ook wenselijk dat het college naar de behoeften van die instellingen luistert, bijvoorbeeld naar hun wensen ten aanzien van hun accommodatie.

Er ligt een raadsvoorstel voor waarover we vanavond moeten beslissen. D66 is het met de eerste twee pijlers eens, maar met de derde pijler niet zo. Bij de derde pijler in deze nota staat immers dat er een economische waarde wordt toegekend aan de kunst en dat die het centrum moet versterken, maar niet alle kunstuitingen versterken het centrum van Voorschoten. Daarmee zitten wij dus in onze maag. Dit hoeft voor D66 geen leidend principe te zijn. Wij zouden daarom graag willen dat de derde pijler van de Cultuurraad wordt overgenomen: "Cultuur versterkt en vitaliseert de samenleving". Daarbij gaat het meer over mensen en minder over de economie. Hiertoe hebben wij een amendement voorbereid dat wij samen met GroenLinks, de SP, de PvdA en ONS Voorschoten willen indienen. Wij horen graag van de wethouder of zij kan instemmen met het amendement. Het amendement luidt:

"Amendement 100461.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 29 september 2016,

gezien het raadsvoorstel nr. Z-26578-VS/RV 5481 d.d. 6 september 2016,

overwegende dat:

- cultuur voor de Voorschotenaren van belang is;*
- kunst- en cultuurbeleid voor de aantrekkelijkheid van ons dorp voor de vestiging van bedrijven van belang is;*
- kunst- en cultuuruitingen vanwege hun aard der verscheidenheid en door locatiekeuze niet altijd direct een toevoeging zullen vormen aan de aantrekkelijkheid van het dorpscentrum maar wel aan Voorschoten als geheel;*

van mening dat:

- ook bij de keuze van een nieuwe accommodatie eerst inhoud moet worden bepaald en dan pas de keuze voor de vorm moet volgen;*
- kunst- en cultuuruitingen niet altijd direct zich laten vertalen naar een economische waarde;*
- de Cultuurraad een waardevol advies heeft gegeven en dat luisteren naar de cultuurdragende instellingen in het kader van participatiebeleid in ons dorp van belang is;*

besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

- onder Pijler 3 'Versterken - Cultuur: een economische kracht' vervangen door: Pijler 3 Versterken: 'Cultuur versterkt en vitaliseert de samenleving';*
- op pagina 12 Hoofddoel: 'Vergroten van de aantrekkelijkheid van Voorschoten en het dorpscentrum voor huidige inwoners, nieuwe inwoners en bezoekers' vervangen door 'Vergroten van de aantrekkelijkheid van Voorschoten voor huidige inwoners, nieuwe inwoners en bezoekers'.*

Mevrouw Lamers (GroenLinks): Voorzitter. Kunst heeft inderdaad een intrinsieke waarde. Kunst staat op zich en kan niet ten dienste van iets staan. Daarom heeft GroenLinks besloten om het amendement van D66 mede te ondertekenen. Wij zijn op zich positief over de hoofdlijnen van de Cultuurnota. Er is veel werk voor verricht en er is veel overleg gevoerd met actieve bewoners van Voorschoten.

Wij hebben nog wel enkele kanttekeningen, niet alleen op het punt van die intrinsieke waarde van kunst maar ook bij de marginale verwijzing in de nota naar culturele minderheden. We hebben zelfs vragen gesteld waarop we nog geen antwoorden hebben gekregen. Welke culturele uitwisselingen met etnische minderheden vinden daadwerkelijk plaats?

Het gaat ook om toegankelijkheid, zoals de vorige spreekster al aangaf. Wij willen graag weten of het aantal lidmaatschappen van verenigingen en het aantal gevolgde cursussen de

afgelopen jaren is afgenomen. Als dat zo is, zul je het beleid immers moeten aanpassen als je vindt dat kunst voor iedereen toegankelijk moet zijn. Ook hierop hebben wij nog geen antwoord gekregen. Dat vinden wij enigszins verontrustend, want als je dat niet weet, hoe kun je dan je kunstbeleid goed sturen?

Er wordt ook gesproken over de multifunctionele culturele accommodatie. Die discussie zal op een ander moment uitgebreider plaatsvinden, maar wij willen alvast het volgende kwijt. Zo'n accommodatie lijkt ons een goed plan. Eerder heette dit "een cultuurhuis" en we hebben het in het verleden ook gehad over "het Huis van Voorschoten". Het streven gaat voort, maar wij maken ons zorgen over het borgen van de belangen van kleinere verenigingen en van de bieb. De manier waarop dat gebeurt, is essentieel voor het bepalen van onze steun. Onze zorgen hierover zullen wij in een apart debat in de volgende cyclus aangeven. Wij krijgen graag antwoorden op onze vragen. Wij zijn heel benieuwd wanneer die antwoorden komen.

Mevrouw **Schrijver** (ONS Voorschoten): Mevrouw de voorzitter. De raad is er zo langzamerhand aan gewend dat ik een heel positief mens ben. In eerste instantie spreek ik dan ook namens de fractie van ONS Voorschoten onze dank uit aan de Cultuurrad, die bijzonder veel werk heeft verricht, niet alleen door het vorig jaar organiseren van bijeenkomsten voor alle verenigingen, maar ook door bruikbare input te leveren voor deze Cultuurnota. ONS Voorschoten is trots op het dorp, dat een groot cultureel voorzieningsniveau heeft, maar ook op de vrijwilligers die dit cultuurniveau vrijwillig in stand houden.

De Cultuurnota heeft drie pijlers: verbinden, meedoen en versterken. Wij kunnen ons vinden in die pijlers, met verschillende raakvlakken. Verenigingen brengen burgers bij elkaar. Participatie wordt hierin meegenomen. ONS Voorschoten wil daarmee zeggen dat dit een heel grote maatschappelijke waarde heeft voor ons dorp. Laten we dat koesteren. ONS Voorschoten is het volledig eens met de stelling dat de aanwezigheid van kunst, cultuur en erfgoed en de mogelijkheid om hier zowel actief als passief deel aan te nemen, bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners. ONS Voorschoten zal zich hiervoor blijven inzetten.

De heer **Smittenaar** (VVD): Ik wil niet inspreken, maar ik heb een vraag aan de indieners van het amendement. Ten aanzien van het tweede besispunt begrijp ik niet wat erop tegen is om de aantrekkelijkheid van het dorpscentrum van Voorschoten te vergroten. Kunnen de indieners dat uitleggen?

Mevrouw **Okma** (D66): Wij zijn helemaal niet tegen vergroting van de aantrekkelijkheid van het dorpscentrum, maar we zien niet de link dat kunst alleen het centrum zou moeten versterken en alleen een bijdrage zou moeten leveren aan de aantrekkelijkheid van het centrum. Je kunt kunst niet los zien van andere delen van Voorschoten. Daarom suggereren we om dat weg te halen en om die koppeling niet zo nadrukkelijk te leggen, want kunst verbindt meer de mensen in Voorschoten dan dat zij mensen verbindt aan het centrum van Voorschoten.

De heer **Smittenaar** (VVD): Ik heb gehoord dat er samen met een hoop organisaties wordt gestreefd naar het realiseren van een multiculturele accommodatie in het dorpscentrum. Ik neem aan dat dat het dorpscentrum op cultureel gebied flink gaat versterken.

De **voorzitter**: Ik zou daar nu inderdaad niet op ingaan, mevrouw Okma.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Ik dank de woordvoerders voor de zeer inhoudelijke bespreking in de commissievergadering. We hebben toen uitgebreid over de Cultuurnota gesproken. Het is ook een lang traject geweest, met heel veel inbreng van de Cultuurrad, allerlei verenigingen, organisaties et cetera. Wij voelen ons daarin heel erg gesteekt door de raad, die hier grote waardering voor heeft uitgesproken. De Cultuurnota bouwt in de basis natuurlijk voort op het cultuurbeleid van de afgelopen jaren, maar geeft ook een verdere aanzet in de richting van participatie en het sociaal domein.

Ik ga nu vooral in op de vragen van mevrouw Lamers. Die vragen staan nog open, waarvoor onze excuses. Dat komt met name doordat de vragen heel breed zijn gesteld en doordat wij niet beschikken over alle gevraagde gegevens. Ik wil in het kort wel een aantal antwoorden geven. Mevrouw Lamers heeft onder andere gevraagd hoe de prijzen zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld. Dat weten we op dit moment alleen vanuit BplusC, waarmee wij een directe subsidierelatie hebben. In 2014 ging het om 2%, in 2015 om 2% en in 2016 om 1,1%. Dat is de normale indexering. Het aantal cursisten bij BplusC is wel behoorlijk afgenomen. In 2013 waren het er nog 557. In 2014 was dat afgenomen naar 408 en in 2015 naar 399. Dat aantal stabiliseert zich dus enigszins. Mevrouw Lamers heeft ook gevraagd naar de lidmaatschappen. Ook op dat punt kan ik echt alleen een greep doen, maar ons totale beeld is dat het aantal lidmaatschappen van een paar verenigingen die wij hebben gezien, redelijk stabiel is. Ik kan ze allemaal noemen maar dat duurt dan heel lang en dan is mijn spreektijd zo voorbij. Wij kunnen die vraag nog beantwoorden aan de hand van de gegevens waarover wij beschikken. Er was ook een vraag over de culturele minderheden, waarover we volgens mij in de commissievergadering wel hebben gesproken. Mevrouw Lamers vroeg om een aantal voorbeelden. Een voorbeeld is dat Sinfonietta Voorschoten samen met het koor van de Britse School optredens geeft of een uitwisseling heeft. Een ander voorbeeld is het bezoek van statushouders aan de bibliotheek. We zien ook een soort samenwerking tussen de Stichting Assalem en Buurthuis Vlietwijk. We zien dus allerlei bewegingen op het punt van culturele minderheden, als mevrouw Lamers dit bedoelt met culturele minderheden, maar wij zien ook een rol in het verder stimuleren en faciliteren hiervan.

Het amendement gaat met name over de derde pijler, cultuur als economische kracht. Het college vond het van belang om dat als pijler te benoemen, omdat cultuur naar onze mening ook wel degelijk een economische waarde heeft. Cultuur vergroot ook de aantrekkelijkheid van het dorp en verbetert het vestigingsklimaat in het dorp. Dat geldt niet alleen voor de inwoners maar zeker ook voor bezoekers. Ik heb wel begrip voor de redenatie dat het met name gaat om het vitaliseren van de samenleving, die door cultuur wordt versterkt. Het college stelt daarom voor om het amendement in die zin over te nemen dat er een kleine toe-

voeging wordt aangebracht aan de vervangende zin: "cultuur versterkt en vitaliseert de samenleving en is dus in feite een economische kracht". Wij vinden het van belang om dat zo te blijven benoemen, want die hele pijler is daarop gebouwd. In onze optiek is economie in feite de motor om die vitaliteit en het welbevinden van onze inwoners te ondersteunen.

Mevrouw **Okma** (D66): Wij ontkennen niet dat cultuur heel veel bijdraagt aan de economische aantrekkelijkheid, maar waarom houdt de wethouder zo vast aan die term? Het is toch impliciet al zo? Als je die link zo legt, wordt het ook een beetje een krampachtig verband. Je kunt het ook gewoon nastreven. Het kan natuurlijk niet een doel zijn van alle kunstuitingen.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: De termen "kunst" en "cultuur" lopen erg door elkaar. We hebben het hier echt over de Cultuurnota en wij hebben ook geprobeerd om verschil tussen die termen aan te brengen, maar naar ons idee raken vitaliseren et cetera ook heel erg aan pijler 2, die betrekking heeft op participeren et cetera. Daarom lijkt het ons een charmante oplossing om enerzijds te erkennen dat cultuur ook bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat in ons dorp in het algemeen. U kunt ook in de Elseviergids zien dat cultuur en al die organisaties, verenigingen en vrijwilligers een enorme bijdrage leveren aan het feit dat mensen hier graag wonen. Wat dat betreft, heeft cultuur wel degelijk ook een economische waarde. Vandaar ons voorstel, want cultuur versterkt en vitaliseert de samenleving, maar is in feite dus ook een economische kracht. Het is eigenlijk het benoemen van het derde aspect. Participatie valt heel duidelijk onder de tweede pijler en verbinden valt heel duidelijk onder de eerste pijler. Ik denk dat het van topbelang is om dat te onderkennen.

De **voorzitter**: Er zijn verder geen vragen of opmerkingen. Er ligt een amendement voor dat door een meerderheid van de raad is ingediend. Handhaven de indieners het amendement?

Mevrouw **Okma** (D66): Omdat er zoveel partijen bij betrokken zijn, zou ik heel graag willen overleggen, maar dan heel kort.

De **voorzitter**: Dat zegt u elke keer!

Mevrouw **Okma** (D66): Ja, ik weet dat het een lange avond is.

De **voorzitter**: We schorsen vijf minuten.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

Mevrouw **Okma** (D66): Voorzitter, Wij hebben minder dan vijf minuten beraadslaagd. Wij willen het amendement toch graag handhaven, hoewel wij wel vinden dat de wethouder een heel mooie nuancering heeft aangegeven op haar eigen voorstel. Wij houden vast aan niet zo'n harde koppeling van cultuur en economie. Volgens mij is er gewoon een nuanceverschil in hoe wij cultuur bekijken, want wij zien allemaal dat cultuur heel veel positieve dingen bijdraagt aan de economie. Cultuur zorgt namelijk voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat

voor bedrijven en het is leuk als er op cultureel gebied dingen gebeuren, waardoor mensen gaan consumeren en de economie versterken. Wij zien die een-op-eenrelatie echter niet. Wij willen met het amendement dus een accentverschil vastleggen. Daarom handhaven wij het.

De voorzitter: Ik beschouw dit ook een beetje als een soort stemverklaring over het amendement. U hebt een toelichting gegeven op de intentie van het amendement. Dat geeft het college ook wat ruimte om daarmee te doen wat ermee gedaan moet worden, niet op inhoud maar wel vanuit de gedachte die achter het amendement zit.

In stemming komt amendement 100461 van D66, GroenLinks, de SP, de PvdA en ONS Voor- schoten.

Het amendement wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat D66, GroenLinks, de SP, de PvdA en ONS Voorschoten ervoor hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

In stemming komt het na amendering gewijzigde voorstel.

De voorzitter: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. In grote lijnen zijn wij positief over de Cultuurnota, maar wij hebben zorgen, bijvoorbeeld over het afgenomen aantal cursisten. Dat gegeven zou eigenlijk verwerkt moeten zijn in de Cultuurnota en het beleid, maar we stemmen wel met de Cultuurnota in.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ook wij kunnen ons heel goed vinden in de nota, maar wij willen in de commissie Mens en Samenleving nog wel zeer goed discussiëren over de nieuwe multifunctionele accommodatie.

De voorzitter: Wij zijn het met elkaar eens dat die discussie gevoerd moet worden en die staat op de agenda. Die discussie is doorgeschoven. Zij had eigenlijk al eerder gevoerd moeten worden en dan had zij betrokken kunnen worden bij de discussie van vanavond.

De heer **Smittenaar** (VVD): Voorzitter. De VVD kan zich heel goed vinden in het stuk zoals het er nu ligt. Volgens mij is het een kwestie van anders lezen; zo voel ik dat tenminste.

Het na amendering gewijzigde voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

9. Zienswijze op concept-Toekomstvisie Leidse Regio (raadsregistratienummer 5435)

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. Wij hebben zeer veel waardering voor de opstellers van deze zienswijze, want het is hun gelukt om brood te bakken van buitengewoon veel verschillende en heel krachtige ingrediënten die waren meegegeven. Die hebben op een bestuurlijke wijze toch hun vorm gevonden in deze zienswijze, waarvoor hulde. Wij zien een paar zeer belang-

rijke elementen van de inbreng van de VVD terug, vooral onze inzet op een heel concrete projectorganisatie, waarin problemen heel concreet worden benoemd en worden aangepakt met realistische projecten. Dus in de toekomst geen zelfrijzend bakmeel en vage doelen meer waar we dan een grote opgetuigde organisatie op gaan zetten, maar puntig en krokant.

Wij dienen een amendement in op de zienswijze, want we vinden het heel belangrijk om mee te geven dat we moeten blijven bouwen aan het bevorderen van de welvaart en het welzijn in deze zeer belangrijke regio. Zeer veel mensen zijn voor hun werk afhankelijk van hoe goed de bedrijvigheid het hier doet. We moeten dus altijd oog houden voor goede economische groei. Natuurlijk moet het één uiteindelijk in verhouding zijn met het ander, maar hier moet wel een belangrijk stuk van de nadruk liggen. Het tweede deel past bij wat wij altijd in deze raad hebben betoogd: wij willen af van de samenwerking zoals die nu bijvoorbeeld in Holland Rijnland vorm is gegeven. Wij hebben altijd gezegd: als we dit op een plek een nieuwe vorm gaan geven, moeten we daar op de andere plek afscheid van nemen. Er moet een kantelpunt komen. Daarom vinden wij het belangrijk om dit scherp toe te voegen aan het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA: als wij de samenwerking met de Leidse regio vorm gaan geven, moeten we dat niet meer op een andere plek doen. Het amendement luidt:

"Amendement 100465.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 29 september 2016, gezien het raadsvoorstel zienswijze op concept Toekomstvisie Leidse Regio,

constaterende dat er vooralsnog geen einde is aan de economische groei, en het van groot belang is dat alle gemeenten in de Leidse regio de komende jaren oog houden voor het versterken van de werkgelegenheid en het stimuleren van bedrijvigheid;

constaterende dat in de gemeenteraad meerdere malen is geconstateerd dat alle taken die wij in een nieuw samenwerkingsverband van Leidse gemeenten vormgeven, niet meer worden uitgevoerd door Holland Rijnland;

besluit:

In de zienswijze de zinnen: 'Wel zijn wij verder van mening, dat er grenzen zijn aan economische groei. In dat verband zal de bevordering van welvaart en welzijn voortdurend onze aandacht vragen.' als volgt te wijzigen: 'De bevordering van welvaart en welzijn zal voortdurend onze aandacht vragen'.

In de zienswijze de volgende zin toe te voegen: 'Zaken die wij (kunnen) oppakken in de Leidse regio mogen niet leiden tot een toeneming of stapeling van bestuurlijke drukte in het geheel van samenwerkingsvormen, maar leiden bij voorkeur juist tot een vermindering daarvan'."

De heer **Maassen** (SP): Ik heb een vraag over het amendement. Het door de heer Mol toegelichte tweede deel begrijp ik heel goed; dat is iets wat hij steeds naar voren brengt. Het eerste deel van het amendement begrijp ik echter niet zo goed, want met het amendement wordt eigenlijk het zinnetje geschrapt dat er grenzen zijn aan de economische groei. Ik meen mij juist te herinneren dat de heer Mol dat zinnetje in de voorbereidende commissievergadering heeft gezegd en dat het daarom in deze brief terecht is gekomen.

De heer **Mol** (VVD): U kunt de VVD-fractie nooit verwijten dat wij zeggen dat er grenzen zijn aan de economische groei.

De heer **Maassen** (SP): Dat is nou juist waarom ik mij kan herinneren dat u dat hebt gezegd, want dat viel mij daarom op.

De heer **Mol** (VVD): Ik ben blij dat ik de heer Maassen opval.

De **voorzitter**: Soms worden zinsneden op een zo positieve wijze beïnvloed en veranderd dat het zelfs u verbaast, mijnheer Maassen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Onze fractie is in dit dossier altijd uitgegaan van twee pijlers: Voorschoten mag er zijn en de Leidse regio mag er zijn. Voorschoten mag er zijn; daarom steunen wij het amendement van ONS Voorschoten, als signaal. Maar ook de Leidse regio mag er zijn. Met een variant op wat Kennedy ooit zei: we moeten niet vrezen om samen te werken en we moeten ook niet samenwerken uit vrees. We zijn in dit dossier immers gewoon zelfstandig en zelfbewust. Dat wil mijn fractie graag uitstralen.

Ik heb al gezegd dat wij het amendement van ONS Voorschoten steunen. Wij steunen ook het amendement van de VVD, dat zojuist is toegelicht door de heer Mol. Wat de grenzen van de economische groei betreft, wil ik er overigens op wijzen dat het document Kwaliteiten versterken heel uitvoerig ingaat op duurzaamheid. Het persbericht van 6 juli van de Leidse regio zegt ook: "Wij willen vooroplopen in duurzaamheid". Daarom vind ik de passage "grenzen aan de groei" in zekere zin overbodig, omdat het document daar expliciet en volwaardig op ingaat, maar uit sympathie voor het amendement van de heer Von der Assen over aandacht voor deze materie – niet in de zin van een tekstuele wijziging – willen wij dat amendement steunen. Dat past namelijk helemaal bij het document Kwaliteiten versterken en het voorop willen lopen in duurzaamheid. Het bevat ook zeer concrete indicaties over het nationaal energieakkoord, vermindering van de uitstoot van CO₂ en dergelijke.

Ik kan niet om de "soap Wassenaar" van de afgelopen periode heen. Toen ik het voor het eerst las, dacht ik aan het kinderversje "Vier kleine kleutertjes die zaten op een hek, boven op een hek, op een mooie zomerdag in september". Dan gaat het liedje verder: "Waarover spraken zij?". Ik ben benieuwd naar een reactie van de heer Mol en de heer Middelburg van de PvdA op dat proces. Dat zijn niet de minsten in deze raad. Je zou kunnen zeggen dat zij

zeer bekwame raadsleden zijn, maar zij hebben zich naar onze mening toch laten verrassen door een uitnodiging uit Wassenaar. Misschien kunnen zij daar nog eens een toelichting op geven, want ik vind dat wij daar als raad recht op hebben.

De voorzitter: Mijnheer Bremmer, los van het feit dat ik vraag om de toon en woorden te gebruiken die passen bij het niveau van het debat en om ons niet te verlagen tot kinderlijdes in relatie tot de leden van de raad en Wassenaar – ik probeer het allemaal netjes te zeggen – denk ik dat het op dit moment niet aan de orde is om te spreken over een bijeenkomst met Wassenaar die voor morgen gepland is. We hebben het nu over de zienswijze die ingediend gaat worden naar aanleiding van de toekomstvisie. Daar kan ook in de relatie met Wassenaar iets over gezegd worden, maar gelet op de agenda die wij nog met elkaar af te handelen hebben en gelet op het tijdstip, lijkt het mij nu niet opportuun om die discussie aan de orde te stellen en de heren Mol en Middelburg ter verantwoording te roepen over datgene wat er is gewisseld met de twee leden uit de raad van Wassenaar. Met alle respect voor de door u gemaakte keuze, zou ik op dit moment even weg willen blijven van die discussie en zou ik ons nu willen beperken tot de zienswijze. Op een ander moment kan hierop teruggekomen worden, maar vanavond niet, tenzij de volledige raad vindt dat ook dat debat vanavond gevoerd moet worden. Daar geef ik natuurlijk wel de ruimte voor, maar dat lijkt mij niet bij de agenda passen.

De heer Bremmer (CDA): Ik heb uiteraard respect voor uw leiding als voorzitter; dat staat voorop, maar de heer Mol heeft wel gezegd dat hij transparantie wilde betuigen ten opzichte van de raad. Even in alle ernst: als u zegt dat dit op dit moment niet geschikt is, voeg ik mij uiteraard naar uw leiding. Soms moet je echter ook iets relativerends kunnen brengen. Het was als zodanig bedoeld.

De voorzitter: Als ik tegemoetkom aan uw wens door de heer Mol een verklaring te laten afleggen zonder dat daar verder een inhoudelijke discussie over volgt, kunt u daar dan tevreden mee zijn?

De heer Bremmer (CDA): Daar kan ik zeker mee instemmen.

De voorzitter: Ik begrijp uit de reacties dat de rest van de raad daar niet mee instemt en vindt dat dit buiten de orde van de vergadering is. Dan moet ik u teleurstellen, mijnheer Bremmer.

De heer Bremmer (CDA): Ik respecteer uiteraard de beslissing van deze raad, voorzitter. Dat is geen enkel probleem.

De voorzitter: Fijn.

De heer Von der Assen (GroenLinks): Voorzitter. Zoals wij in de commissievergadering al hebben aangegeven, zijn wij inhoudelijk in grote lijnen tevreden met de Toekomstvisie Leid-

se regio. Voorschoten heeft als onderdeel van die regio grote uitdagingen en taken voor zich en daar moeten wij ons goed op voorbereiden. We vinden het dan ook heel belangrijk dat de Leidse regio bijvoorbeeld aan kop wil lopen op het gebied van duurzaamheid. Wij zeggen daarbij dat daar wel concrete doelen en een tijdpad bij horen, want anders blijft het beleid al snel hangen in mooie woorden, maar wij gaan ervan uit dat die concreetheid in de uitvoeringsfase tot uiting zal komen.

Wij vinden het ook van belang dat wij ten opzichte van de buitenwereld blijven benadrukken dat het op dit moment gaat om de inhoudelijke agenda, dus om de vraag op welke punten wij in de Leidse regio zinvol met andere gemeenten zouden kunnen samenwerken. De vraag welke bestuurlijke arrangementen daar het beste bij passen, komt pas later aan de orde. Wij vinden ook dat wij eerst de resultaten van het bestuurskrachtonderzoek moeten afwachten alvorens wij gaan filosoferen over de wenselijkheid van fusies en wat dies meer zij.

Tot slot de inhoud van de zienswijze. Tot ons genoeg zijn meerdere voorstellen die wij in de commissievergadering hebben gedaan, verwerkt in de zienswijze. Op één punt is dat niet helemaal goed gegaan. Dat is voor ons een belangrijk punt, namelijk het voortdurend naja-gen of opstuwen van economische groei en welvaart. Wij hebben op dat punt een tekst voorgesteld in de commissievergadering, maar die is in het proces van het opstellen van de conceptzienswijze nogal verwaterd. Nu blijkt dat de VVD en het CDA dit er met hun amendement eigenlijk uit willen schrijven en willen vervangen door de zin "De bevordering van welvaart en welzijn zal voortdurend onze aandacht vragen". Naar onze mening is dat een beetje een dooddouner en voegen we daarmee eigenlijk niets toe aan de toekomstvisie. Sinds de Club van Rome en het Brundtland-rapport weten we allemaal dat er aan de groei grenzen zijn die wij moeten respecteren als wij ons welzijn en een duurzame toekomst niet in gevaar willen brengen. Wij willen daar helder over zijn en op die manier wél iets toevoegen aan de Toekomstvisie. Dat doen wij in de vorm van een eigen amendement, dat naar onze mening voor zichzelf spreekt. Ik heb met genoeg gehoord dat het CDA bereid is om dat amendement te steunen. De laatste zin van ons amendement is overigens ontleend aan de zienswijze van Leiden. Wellicht kan dat eventuele twijfelaars nog over de brug helpen.

Amendement 100462 van ONS Voorschoten en het CDA kunnen wij steunen. Amendement 100465 van de VVD, het CDA en de PvdA kunnen wij deels steunen, namelijk voor zover dat het tegengaan van dubbel werk betreft. Dat geldt dus niet voor het andere deel, dat gaat over economische groei, want daar hebben we zelf een amendement tegenover gesteld. Het amendement luidt:

"Amendement 100462.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 29 september 2016,

gezien het raadsvoorstel Toekomstvisie Leidse regio,

overwegende dat:

- *de concept Toekomstvisie Leidse regio ervan uitgaat dat de regionale economie werkgelegenheid en welvaart blijft opstuwten (pag. 12);*
- *het echter al sinds de publicatie van de rapporten van de Club van Rome (1972) en de VN-commissie Brundtland (1987) duidelijk is dat ongebreidelde groei van de economie en de welvaart nadelige gevolgen kan hebben voor het menselijk welzijn en een duurzame toekomst voor mens, plant en dier;*
- *het wenselijk is dat de raad van de gemeente Voorschoten in zijn zienswijze op de Toekomstvisie Leidse regio op een heldere wijze aandacht vraagt voor dit aspect;*

besluit:

In de zienswijze de passage: 'Wel zijn wij verder van mening, dat er grenzen zijn aan economische groei. In dat verband zal de bevordering van welvaart en welzijn voortdurend onze aandacht vragen.' als volgt te wijzigen:

'De visie gaat ervan uit dat de regionale economie werkgelegenheid en welvaart blijft opstuwten. Wij willen in dit verband echter graag aandacht vragen voor de negatieve gevolgen van ongebreidelde groei van de welvaart voor ons welzijn en een duurzame toekomst. Groei van de welvaart kan immers nooit onbeperkt zijn, wil aan de uitgangspunten op het gebied van groen, duurzaamheid en leefomgeving recht worden gedaan'."

De heer Eversteijn (ONS Voorschoten): Voorzitter. Er is al heel veel gezegd over de Toekomstvisie Leidse regio 2027. Allereerst willen wij onze dank uitspreken aan de stuurgroep voor de uitstekende inzet. Het zal geen eenvoudige klus zijn geweest om de verschillende zienswijzen die uit de vergadering van de commissie B&B van 15 september jl. zijn gekomen, te vertalen in dit document. Naar onze beleving is het resultaat goed en ook heel herkenbaar. Het is onze ambitie om deze samenwerking inhoud te geven als zelfstandige gemeente Voorschoten. ONS Voorschoten en het CDA dienen daarom een amendement in waar slechts een kleine maar wel zeer verduidelijkende tekst voor het definitieve voorstel in staat. Het laatste deel van ons amendement heeft een kleine wijziging ondergaan en luidt nu als volgt: "Het is onze ambitie om aan deze samenwerking inhoud te geven als zelfstandige gemeente met een solide bestuur. Het amendement luidt:

"Amendement 100462.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 29 september 2016,

gezien het raadsvoorstel nr. 5435 d.d. 5 juli 2016,

overwegende dat:

- *samenwerking met de Leidse regio op specifieke onderwerpen/projecten door de raad op prijs wordt gesteld en nagestreefd;*
- *de Toekomstvisie Leidse Regio vooralsnog gaat over samenwerking binnen de regio en niet over de bestuurlijke vorm;*
- *de raad van de gemeente Voorschoten de bestaande samenwerking met Wassenaar en Leidschendam-Voorburg eveneens op prijs stelt en wenst te continueren;*
- *de zienswijze op de concept Toekomstvisie Leidse regio duidelijk dient te maken wat de raad wél wil en dus positief dient te worden verwoord;*

besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

In de tweede paragraaf:

'Wij beschouwen daarbij niet-vrijblijvend samenwerken als intensiever mét elkaar samenwerken aan deze regio, maar onze ambitie is niet om in elkaar op te gaan.'

te vervangen door:

'Wij beschouwen daarbij niet-vrijblijvend samenwerken als intensiever mét elkaar samenwerken aan deze regio. Het is onze ambitie om aan deze samenwerking inhoud te geven als zelfstandige, gemeente met een solide bestuur.'

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Van der Meij** (D66): Mevrouw de voorzitter. Complimenten voor de samenstellers van de Leidse visie. Ik zal geen liederen citeren, maar ik vind het wel aardig om even een cultuurhistorische context aan te geven tussen Leiden en Voorschoten. Maandag a.s. voegt Voorschoten zich immers geheel bij Leiden. Dinsdagochtend, wanneer de hoofdpijn wat afneemt, zijn wij weer zelfstandig Voorschoten. Voorschoten heeft een heel nauwe band met Leiden en er zijn zelfs raadsleden die maandag volledig opgaan in Leiden. Volgens mij bepleitte mevrouw Van Herk met een 3 oktober-sjaal in de raad dat wij op 3 oktober eigenlijk geen raadsvergadering kunnen houden. Ik deel die mening, op 3 oktober. Vervolgens is de vraag of Leiden die mening deelt. Beter gezegd: deelt Leiden met Voorschoten haar haring en wittebrood? Nee, helaas niet. Haring is er alleen voor de inwoners van Leiden. Een Voorschotenaar heeft daar geen recht op. Dat respecteren wij. Wat Voorschoten dan weer wél deelt met Leiden, is dat wij komend weekend massaal ui, peen en klapstuk inslaan in Voorschoten. Dat is een hoge mate van betrokkenheid. Vervolgens is er dan de vraag waar Leiden de hutspot vandaan haalt. Het antwoord is: van een slager in Wassenaar. Ja, mevrouw de voorzitter, Leiden haalt de hutspot uit Wassenaar. U begrijpt dat wij die keuze van Leiden respecteren, maar u begrijpt ook dat wij in die cultuurhistorische context buitenspel staan. Betekent dit nou dat wij niet willen samenwerken met Leiden? Nee, dat betekent het niet. We hebben beide te winnen op het gebied van werk en infrastructuur. Wij willen bijdragen aan die twee onderwerpen: een vlotter verlopende verbinding naar Leiden en een snellere doorstroming op het Lammenschansplein. Daarvoor willen wij samenwerken, maar samenwerken

is niet samenvoegen. Wij willen er in Voorschoten voor zorgen dat de Voorschotenaren een eigen loket hebben en houden. We willen de financiën in Voorschoten op orde brengen. Dat kan wellicht door efficiënter werken en door meer dingen met elkaar af te stemmen in de ambtelijke organisatie. Waar we kunnen afstemmen, zullen we dat doen. Het is te vroeg om in te stemmen met de visie op de Leidse regio. Ten eerste komt er nog een bestuurskracht-onderzoek en ten tweede wil D66 heel graag weten welke vorm de samenwerking heeft.

Wij steunen de amendementen, met uitzondering van amendement 100465 van de VVD, het CDA en de PvdA. Ik sluit mijn betoog af met de mededeling dat Wassenaar én Voorschoten deel kunnen uitmaken van het Nationaal Park Hollandse Kust. Hoe kan dat beter dan door de Duivenvoordecorridor open en groen te houden?

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. De Toekomstvisie van de Leidse regio hebben we in de commissievergadering heel uitgebreid besproken. Ik heb zelf de illusie dat ik daarbij weinig Spaans heb gesproken. Het mag dus heel duidelijk zijn dat ik blij ben met de opgestelde zienswijze; eerlijk gezegd heb ik mij er ook heel erg mee kunnen vermaken, want je ziet dingen die je in de commissievergadering redelijk bout en bot hebt uitgekraamd, toch ineens netjes terugkomen in zo'n visie. Ik heb bijvoorbeeld met mevrouw Lamers een interessante discussie gehad over de vraag of je iets moet definiëren als piraterij of als afpersing; in de visie zie je dan terugkomen dat wij onze zaakjes al elders regelen en of daar rekening mee kan worden gehouden. Als je niet weet wat daar staat, is het minder leuk, maar mijn complimenten voor deze zienswijze, want elk punt dat voor mijn fractie van belang was maar ook de punten die ik van de andere fracties in de commissievergadering heb vernomen en waar duidelijk brede steun voor was, heb ik in deze zienswijze zien terugkomen, altijd opgeschreven op die nette manier waarmee je met een collega-bestuur communiceert.

Het mag dus helder zijn: hoewel expliciet wordt gesteld dat we niet ingaan op de vorm, wordt toch aangegeven op welke vorm we niet wachten. Wat mij betreft, is dat correct, goed en helder geformuleerd in deze brief, op een manier die ook past bij het stadium waarin wij nu met deze Toekomstvisie zitten; daarmee reageer ik gelijk op een van de amendementen.

Ik ben heel blij dat in deze Toekomstvisie heel expliciet is opgenomen dat we in Voorschoten echt een bepaalde warmte voelen en een bepaalde voorkeur hebben, al met de ambtelijke organisatie die we samen met Wassenaar hebben. Wij zien graag dat dit in de Toekomstvisie wordt opgenomen. Dat is voor mijn fractie essentieel: als de Toekomstvisie straks, eventueel in gewijzigde vorm, terugkomt, moet dat in elk geval worden erkend. Wij rekenen er heus niet op dat de hele Leidse regio van ons diensten wil afnemen of iets dergelijks, maar het is essentieel dat dit wordt erkend, omdat we bij eerdere samenwerkingsvormen allemaal hebben waargenomen dat Voorschoten ineens twee keer dezelfde taken laat uitvoeren, omdat niet helder was gecommuniceerd dat wij dat al geregeld hadden. Dat is heel belangrijk.

Het is tot slot belangrijk om erop te wijzen dat de fractie van GroenLinks mij wederom heeft verrast en verbaasd. Meestal doet zij dat in positieve zin, maar deze keer was dat minder het

geval. Ik kan het verkeerd hebben begrepen, maar met het amendement en met het betoog van de heer Von der Assen lijkt het er haast op dat de fractie van GroenLinks nu betoogt dat duurzaamheid en een goed milieubeleid strijdig zijn met economische ontwikkeling. Mijn fractie is van mening dat dit juist niet zo is. Wij hebben in de commissiebehandeling van de Toekomstvisie niet voor niets gezegd dat wij regionaal op twee gebieden juist heel goed met elkaar moeten samenwerken: duurzaamheid en economie. Op die twee gebieden maakt een grotere schaal het makkelijker om te opereren. Die twee gebieden versterken elkaar ook.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Ik denk dat de heer Middelburg mij volstrekt verkeerd heeft begrepen. Ik zie hem opgelucht kijken. Wij betogen dat er ook grenzen zijn aan de economische groei en dat willen wij terug zien in de Toekomstvisie. Nu staat er dat we die economische groei maar moeten blijven opstuwten, maar dat wringt ernstig met de conclusies van bijvoorbeeld de Club van Rome en het Brundtland-rapport. Die nuance willen wij zeker aanbrengen in onze zienswijze.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik denk dat wij het niet eens zijn. Ik geloof niet zo in grenzen. Ik denk dat je die grenzen van de economische groei juist kunt doorbreken door de verduurzaming van de economie en de samenleving. Ik denk dat wij op dat punt samen met de Leidse regio, met Leiden als universiteits- en kennisstad, heel bijzondere dingen kunnen doen. Met z'n allen bij elkaar kunnen we ook investeringen dragen en interessante projecten regionaal oppakken die wij als Voorschoten nooit zouden kunnen dragen qua investeringen en ook qua economische groei die daaronder zit. Wij zijn het daar volgens mij dus niet over eens. In bredere zin geloof ik ook niet zo in grenzen, want die zijn meestal een beetje kunstmatig. Dat geldt dus ook voor gemeentegrenzen. Hoewel ik in de commissievergadering heel duidelijk heb uitgesproken dat dit document wat mijn fractie betreft geen voorportaal voor een fusie met de Leidse regio is, wil ik ook hier voor de raadsleden die dat nog niet van mijn fractie wisten, gezegd hebben dat mijn fractie, als er voordelen zijn voor onze inwoners, het geen heilig huisje vindt om altijd vast te blijven houden aan de grenzen die ooit, in een ver verleden, toevallig tot stand zijn gekomen. Soms kun je best ook verder kijken als je je inwoners daarmee goed dient.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik vond het een mooie opeenvolging; de heer Van der Meij hield een uitgebreid betoog over 3 oktober en meteen daarna zei de heer Middelburg dat zijn betoog geen woord Spaans had bevat. Daarna noemde hij indirect bovendien de Watergeuzen, toen hij het had over piraten en struikrovers.

We hebben in de commissie inderdaad een heel uitgebreide en inhoudelijke discussie gehad over deze Toekomstvisie Leidse regio. Ik sluit mij helemaal aan bij wat de PvdA en de VVD hebben gezegd over de manier waarop die discussie in het stuk is verwoord. Dat is echt heel goed gedaan. De punten die mijn fractie naar voren heeft gebracht, zoals goed vastleggen dat de raden uiteindelijk de beslissingen blijven nemen en niet worden geconfronteerd met onverwachte besluiten, zijn goed opgenomen. Ik noem ook de manier waarop de zelfstan-

digheid als uitgangspunt is neergezet. Er moet dus niet worden gezegd: er strubbelt één gemeente tegen; wij gaan het toch met z'n allen doen? Dat is heel goed neergezet.

Ik heb een paar vragen aan de indieners van de amendementen. Het amendement van ONS Voorschoten en het CDA scherpt de door de SP ingebrachte zaken nog iets aan en heeft die positiever verwoord. Daar kan mijn fractie in meegaan. Ik heb het een beetje moeilijk met het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA. Daarin staan namelijk twee punten. Het ene punt vind ik wel goed en het andere niet. Ik vraag de indieners daarom of het mogelijk is om het amendement eventueel te splitsen.

De voorzitter: Ik dank de woordvoerders voor de betogen over deze zienswijze. Zij hebben al aangegeven dat hier een intensieve discussie aan vooraf is gegaan. Daarbij hebben alle partijen geprobeerd om op een eendrachtige wijze te komen tot een zienswijze. Dat is niet helemaal geslaagd, maar we praten daar vanavond op een goede wijze met elkaar over. Vanavond wordt ook in de raden van Oegstgeest en Zoeterwoude gesproken over de Toekomstvisie en over de zienswijzen die zij zullen indienen. Morgen, op 30 september, wordt al ambtelijk gesproken over de zienswijzen die zijn binnengekomen en over de reacties daarop. Die zullen worden verwerkt. Op woensdag 5 oktober wordt in de stuurgroep weer met elkaar gesproken over datgene wat dan als tekst voorligt. Op 11 oktober moet daar in het college over gesproken worden. Daarna gaat het in de richting van de raad, zodat het gewijzigde stuk op 3 november kan worden vastgesteld. U bent dan natuurlijk ook weer vrij om daar de nodige op- en aanmerkingen over te maken en eventueel met moties of amendementen te werken, maar dat zien we in november wel weer.

Na overleg met de griffier denk ik dat het amendement van GroenLinks als het meest verstrekkend beschouwd kan worden, omdat daarmee wordt beoogd om de economische groei en alles wat daarmee samenhangt, veel uitvoeriger te amenderen dan in het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA. Als we alles volgens de regels doen, moet dat amendement dus als eerste in stemming worden gebracht. Ik constateer dat de raad daarmee instemt. Er is verzocht om splitsing van het door de VVD, het CDA en de PvdA ingediende amendement. Ik heb non-verbaal al iets van de heer Mol begrepen, maar is splitsing aan de orde? Ik voelde bij een aantal woordvoerders wel een positief gevoel over de stapeling en de bestuurlijke drukte, maar het gaat om het punt van het economisch perspectief. Op dat punt zijn er nu twee afwijkende amendementen: het amendement van GroenLinks is verder strekkend dan het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA.

De heer Mol (VVD): Voorzitter. Splitsing is niet nodig.

De heer Bremmer (CDA): Wij zijn voor het amendement. Dat wil ik graag toelichten. Het amendement wil juist de passage wijzigen dat er grenzen zijn aan de economische groei. Die passage gaat er dan dus uit. Het amendement vraagt alleen in algemene zin aandacht voor negatieve effecten van de economie. Daar staat het stuk vol van. Misschien kun je dus zelfs zeggen dat het overbodig is, maar in die zin stemmen wij daar niet tegen.

De **voorzitter**: Bedoelt u dat het amendement van GroenLinks geen amendement is dat u zou willen indienen?

De heer **Bremmer** (CDA): Wij kunnen het steunen. Het strijdt in onze visie niet met het amendement dat wijzelf hebben ingediend. Het is echt van een andere orde. Dat is mijn punt.

De heer **Mol** (VVD): Ik denk dat er sprake is van verwarring. Ik was met mijn gedachten bij het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA.

De heer **Bremmer** (CDA): Excuus; daar zijn wij uiteraard voor.

De **voorzitter**: Het is altijd prettig als je voor je eigen amendement bent!

In stemming komt amendement 100467 van GroenLinks.

Het amendement wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, het CDA, D66 en de SP en de heer Rasch van de fractie van ONS Voorschoten voor het amendement hebben gestemd en de fracties van de PvdA en de VVD en mevrouw Schrijver en de heer Eversteijn van de fractie van ONS Voorschoten ertegen.

Wij gaan nu stemmen over amendement 100465 van de VVD, het CDA en de PvdA.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb een punt van orde. Ik heb het idee dat in dit amendement gevraagd om een zin te schrappen die wij zojuist per amendement verstevigd hebben. Ik denk dus niet dat dit amendement nog in stemming kan worden gebracht.

De **voorzitter**: Nou, het tweede deel van het amendement in elk geval wel. Het eerste deel van het amendement is in feite overruled door het amendement van GroenLinks. Daarmee ontstaat natuurlijk een nieuwe tekst. Feitelijk zou je dan het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA van toepassing moeten laten zijn op de zojuist geamendeerde tekst. Dan wordt het wel heel ingewikkeld, maar dit is wel zoals het behoort te gaan, want er ligt nu feitelijk een nieuwe tekst voor en daarop wordt opnieuw een amendement ingediend.

De heer **Maassen** (SP): Bedoelt u dat we eigenlijk alleen over het tweede deel van het amendement praten, omdat er zojuist al een verder strekkend amendement is aangenomen in plaats van wat in eerste instantie in dit amendement staat?

De **voorzitter**: Nee, want er ligt nu een nieuwe tekst. Ook het eerste deel heeft weer betrekking op dat nieuwe tekstdeel. Je kunt in feite niet voor dat deel van het amendement zijn. Ik heb de indieners van het amendement zojuist gevraagd of zij het amendement wilden splitsen, maar zij wilden dat deel van het amendement handhaven.

De heer **Bremmer** (CDA): Krijgt dit nu niet een beetje een te zware lading? Het amendement van GroenLinks vraagt om aandacht. Ook wij vragen om aandacht. Het is gewoon separaat; je kunt de amendementen eigenstandig lezen. Mijn interpretatie is dat je ze eigenstandig kunt lezen. We kunnen dus gewoon over het hele amendement van het CDA, de VVD en de PvdA stemmen. Dat zou mijn advies zijn.

De **voorzitter**: Het kan naast elkaar en wij wensen degenen die daar morgen chocola van moeten maken heel veel succes. Dat is ongeveer de strekking van de boodschap, overigens zonder daar diskwalificerend over te zijn.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Ik vrees dat ik toch van mening moet zijn dat dit amendement technisch gesproken niet kan, omdat het verwijst naar een tekst die er niet meer is.

De **voorzitter**: Ja, feitelijk is dat zo, maar laten we dit niet zwaarder maken dan het is. Er worden zienswijzen ingediend. De zienswijze is geamendeerd, waarbij GroenLinks een heel duidelijke boodschap heeft meegegeven: let hierop; dit is een punt dat wij nadrukkelijk onder de aandacht willen brengen. Het amendement van de VVD, het CDA en de PvdA doet dat in feite ook, maar strekt minder ver dan dat van GroenLinks. Tegelijkertijd bevat amendement 100465 een tweede element, dat gaat over de gelaagdheid. We kunnen het heel ingewikkeld maken door nu met allerlei teksten te gaan werken of we kunnen gewoon blijven nadenken en weten wat we besluiten. De betrokken ambtenaar zit op de publieke tribune. Die heeft ook alles gehoord en die moet hier morgen mee aan het werk. Ik wens hem daarbij heel veel succes en wijsheid. Ook al is het technisch misschien niet helemaal correct, laten we dit pragmatisch aanpakken.

In stemming komt amendement 100465 van de VVD, het CDA en de PvdA.

De heer **Maassen** (SP): Zou ik dan een stemverklaring mogen afleggen?

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik had in eerste instantie gevraagd om splitsing van dit amendement, omdat ik het tweede deel, dat betrekking heeft op de verschillende bestuurlijke lagen en de bestuurlijke drukte, heel belangrijk vind. Nu met het vorige amendement is vastgelegd dat ook het milieuoogpunt goed is ingekaderd in onze zienswijze, zal mijn fractie wel voor dit amendement stemmen. Dat waren wij in eerste instantie niet van plan.

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. U zei iets heel belangrijks: laten we pragmatisch zijn. Naar onze mening is er een meerderheid voor beide amendementen. Er is dus ongeveer een gemene deler vastgesteld voor de groei en het welzijn. Oké, dat is iets anders dan wat wij hadden bedacht, maar daar valt wel iets van te maken. Iedereen is voor het tegengaan van stapeling van bestuurlijke drukte. Laten we daar dus in ieder geval iets van maken.

De **voorzitter**: Dank voor uw hulp. Officieel moet het amendement in stemming worden gebracht, maar we hebben dus gezegd dat we er pragmatisch mee zullen omgaan. Het gaat dus met name om de dubbele gelaagdheid. Over het eerste deel zeggen we dat het amendement van GroenLinks is aangenomen. Het gaat dus om die interpretatie.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Als wij instemmen met het voorliggende amendement, trekken wij daarmee dus niet in wat wij hiervoor hebben besloten.

De **voorzitter**: Dat klopt.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Akkoord. Onder die voorwaarde stemmen wij voor het amendement.

Het amendement wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de SP, de PvdA, de VVD, het CDA en ONS Voorschoten ervoor hebben gestemd.

In stemming komt amendement 100462 van ONS Voorschoten en het CDA.

Het amendement wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fractie van D66 ertegen heeft gestemd en de overige fracties ervoor.

De **voorzitter**: Dank voor deze discussie. Wij komen hier met een herziene tekst op terug in de raadsvergadering van november en de daaraan voorafgaande commissievergadering.

10. Ontwerp Structuurvisie Voorschoten 2025 (vrijgeven voor inspraak) (raadsregistratienummer Z/16/001078)

De **voorzitter**: Enkele technische vragen van GroenLinks zijn inmiddels beantwoord.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter, ja, de structuurvisie kan wat ons betreft de inspraak in. Complimenten voor het werk! Wij hebben twee opmerkingen. Ten eerste: afspraken die zijn gemaakt over het klimaatbeleid, duurzaamheid enzovoorts, zijn geen details maar richtpunten, die naar onze mening de grote lijnen bepalen. Ten tweede: tegenstrijdigheden, zoals wel voorzieningen in de wijk maar geen winkels of het stimuleren van zowel het autoverkeer als het fietsverkeer, kunnen naast elkaar bestaan, maar bij beperkte middelen kunnen zij met elkaar in conflict komen. Wij hebben besloten de burger zich uit te laten spreken. Ik ga hier nu niet dieper op in, maar wij willen deze kanttekeningen wel plaatsen.

De **voorzitter**: Dank u voor uw opmerkingen, die niet leiden tot wijziging van het voorstel.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

11. Afvalbeleidsplan 2016-2020 (raadsregistratienummer Z-14043-VS/5452/3)

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

12. Jaarrekening en jaarverslag 2015 Stichting Voorschotense Openbare School (VOS) (raadsregistratienummer Z-17390-VS/RV 5482)

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

13. Rekenkamercommissie-rapport digitale dienstverlening

De heer **Van der Meij** (D66): Voorzitter. Wij vinden dit een prima rapport, maar de reactie van het college op het punt van de informatiebeveiliging vinden wij onder de maat. Wij vinden dat er straks niet met een nota moet worden gekomen. Digitale security, de betrokkenheid van het college en de oplettendheid van alle betrokkenen in de organisatie zijn nodig om te voorkomen dat er straks eventueel data van inwoners op straat liggen.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer hebben wij de informatiebrief gestuurd en we hebben er in de commissie uitgebreid over gesproken. Daarbij hebben wij aangegeven dat het college de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie juist op dit punt zeer serieus neemt en dat we daar ook al een hele tijd heel erg mee aan de slag zijn. Wij zullen constant blijven volgen en monitoren dat we de goede kant opgaan. Wij nemen dit zeer serieus.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er verder geen behoefte is om het woord te voeren.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

14. Aanwijzingen in gemeenschappelijke regelingen

De **voorzitter**: Er moet een besluit worden genomen over het lidmaatschap van uw voorzitter in het algemeen bestuur van Holland Rijnland en er wordt gevraagd of vanuit de raad iemand zitting kan nemen in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland.

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Voorzitter. De fractie van GroenLinks is ervoor dat de plaats in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst West Holland bezet wordt door een lid van de raad. Wij zijn als fractie bereid om daar desgewenst iemand voor te leveren.

De **voorzitter**: Met andere woorden: vanuit de raad bestaat bij de fractie van GroenLinks belangstelling voor het lidmaatschap. Wie als lid en wie als plaatsvervangend lid? Mevrouw Lamers als lid en de heer Von der Assen als plaatsvervangend lid? Heb ik dat goed begrepen?

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Zover waren we nog niet, want misschien willen ook andere fracties zich aanmelden. Laten we dat dus eerst even inventariseren.

De **voorzitter**: Ik heb geen andere geluiden gehoord, maar misschien is er iemand die dit heel graag wil.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik ben wel bereid om als plaatsvervangend lid op te treden.

De **voorzitter**: En wie stelt zich kandidaat als lid? Leidt dat tot een intern conflictje binnen de fractie van GroenLinks?

De heer **Von der Assen** (GroenLinks): Als niemand anders dat wil doen, wil ik mij daarvoor wel beschikbaar stellen.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor om de heer Von der Assen te benoemen tot lid van het AB van de Omgevingsdienst West Holland en de heer In 't Veen tot plaatsvervangend lid. Er kunnen stembriefjes worden rondgedeeld voor een formele stemming, maar we kunnen dit ook informeel doen. Zullen we dit pragmatisch doen? Stemt de raad in met het voorstel? Ik constateer dat de raad daarmee instemt. Stemt de raad ook in met het benoemen van mevrouw Bouvy tot lid van het AB van Holland Rijnland? Ik constateer dat de raad daarmee instemt. De benoemingen hebben hiermee dus plaatsgevonden.

15. Bekrachtiging geheimhouding

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

16. Motie 100459 van GroenLinks, de SP en D66 over vervolg van concrete klimaatambities

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Een jaar geleden heeft de fractie van GroenLinks een motie ingediend waarin werd gevraagd om concrete stappen in de richting van een ambitieuzer klimaatbeleid, meer samenwerking met Wassenaar en concrete ambities en afspraken. Die motie is aangenomen door de meerderheid van de raad. Onlangs vroegen we hoe het staat met de uitvoering van de motie. Wij zijn dankbaar voor de antwoorden van de wethouder, maar wij hebben de indruk dat de roep om urgentie en versnelling niet goed is doorgekomen. Wij moeten zelf toegeven dat wij geen deadlines hebben gesteld. Dat doen we in deze vervolgmotie. Gelet op de berichten in de kranten, op datgene wat er gebeurt met de voedselvoorziening, op de hitte in september en op de zorgen van wereldleiders, is het op dit moment en op deze plek hard nodig om harder te gaan lopen en om meer stappen te

zetten. Daarom dienen wij samen met de SP en D66 deze vervolgmotie in. Ik spreek namens GroenLinks vooral de raad aan. De raad is het hoogste orgaan en kan de wethouder helpen en ondersteunen. De motie luidt:

"Motie 100459.

De raad van de gemeente Voorschoten in zijn vergadering bijeen d.d. 29 september 2016, overwegende dat:

- *GroenLinks tijdens de begrotingsraad van 5 november 2015 motie 100361 heeft ingediend, waarin het college wordt verzocht:*
 - *samen op te trekken met Wassenaar in het verwezenlijken van concrete milieu- en klimaatdoelen;*
 - *voor Voorschoten zelf ook concrete klimaatambities te formuleren en daarvoor een plan van aanpak op te stellen;*
 - *groepen die deze ambitie dragen, te ondersteunen;*
 - *concrete afspraken te maken met burgers, ondernemers en organisaties om deze klimaatdoelen te verwezenlijken;*
- *deze motie is aangenomen door de gemeenteraad;*
- *meer urgentie betracht moet worden gezien de ernst van de klimaatproblematiek; wij willen meer snelheid;*
- *het college tijdens de beraadslagingen heeft verwezen naar een interactief proces met de raad naar een nieuw Milieubeleidsplan toe;*
- *volgens de langetermijnagenda het conceptmilieubeleidsplan op donderdag 9 maart 2017 vrij kan worden gegeven voor inspraak;*
- *het college tijdens de beraadslagingen heeft gewezen op plannen voor de besteding van de reserve duurzaamheid die spoedig aan de raad zullen worden voorgelegd;*
- *er wel een informatiebrief is geweest, maar nog niets aan de raad is voorgelegd ten aanzien van de besteding van de reserve duurzaamheid;*
- *nog niets bekend is over resultaten van het gezamenlijk optrekken met Wassenaar, en er ook niets over is gezegd in de beantwoording van de vragen van GroenLinks naar de stand van zaken met betrekking tot uitvoering van deze motie;*
- *de berichten over klimaatverstoring steeds alarmerender worden en de internationale ambities om deze verstoring te verminderen, naar boven worden bijgesteld;*

constaterende dat:

- *we geen zichtbare resultaten hebben gezien van de oproep tot meer spoed, samen optrekken met Wassenaar en concrete klimaatdoelen en -afspraken;*
- *in de startnotitie van het Milieubeleidsplan is verzuimd concrete en verifieerbare doelen mee te geven;*
- *motie 100361 hiermee slechts deels is uitgevoerd;*

- *de oproep tot meer snelheid en urgentie is genegeerd;*

verzoekt het college:

- *uiterlijk een week voor de begrotingsraad van 3 november aan de raad te melden wat het samen optrekken met Wassenaar aan concrete stappen heeft opgeleverd;*
- *uiterlijk een week voor de begrotingsraad van 3 november een overzicht van concrete stappen voor het plukken van laaghangend fruit aan de raad voor te leggen;*
- *nog in 2016 de gemeenteraad de gelegenheid te geven te besluiten over de besteding van de reserve duurzaamheid;*
- *het opstellen van het conceptmilieubeleidsplan te bespoedigen en dat uiterlijk januari 2017 aan de raad voor te leggen,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Het mag niemand verbazen dat wij deze motie zeer sympathiek vinden en dat wij overwegen om haar te steunen, maar wij hebben er een groot zorgpunt bij. Wij schieten in deze raad redelijk vaak heen en weer tussen concrete maatregelen, dan weer niet en dan zoeken we weer meer naar beleid. Niet lang geleden hebben we afgesproken dat bij het nieuwe op te stellen Milieubeleidsplan een uitgebreid interactief proces zal worden gevolgd, dat we daarbij ook een goede visie opstellen, dat we daarbij verschillende opties meewegen en dat we daarmee aan de slag gaan. Wij willen die duurzaamheidsmotor en alle economische groei die daar indirect bij hoort, lekker laten ronken en goed aan de slag laten gaan. Daarom willen wij niet dat het aannemen van deze motie betekent dat het zetten van twee stapjes bij wijze van spreken het hele proces om die opgevoerde duurzaamheidsmotor echt te laten racen, in de weg gaat zitten. Dat is mijn zorg en die wil ik delen met de indieners van de motie: zorgen we er met deze motie tegen onze wil juist niet voor dat we nu snel aan de slag gaan met iets wat eigenlijk veel te klein is en dat we daarmee later de grotere stappen in de weg staan? Dat is mijn zorg. Ik hoop dat de indieners die zorg kunnen wegnemen, want die weerhoudt mij er nu nog van om de motie te steunen.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Toen de motie op 5 november 2015 in deze raad werd aangenomen, heeft de fractie van ONS Voorschoten ervoor gestemd, omdat de motie toen, bijna een jaar geleden, een beroep op het college en op ons allemaal deed om nu toch echt serieus werk te maken van een integrale visie op hoe we kunnen voldoen aan milieudoelstellingen. In het debat daarover is gesproken over smartere formuleringen, dus over resultaatgerichte formuleringen. Er is ook gesproken over een goed onderzoek, in verband met de samenwerkende ambtelijke organisatie samen met Wassenaar, om te bekijken hoe we tot een goed integraal plan kunnen komen. In dat debat heeft wethouder Beimers onderschreven dat hij de urgentie voelde; dat staat op pagina 72 van het verslag. Ik lees nu dat die urgentie nu, tien maanden later, niet kleiner is geworden. Het wordt nu wel tijd. Een verwijzing naar een nog te schrijven verhaal vinden wij erg mager. We nodigen de wethouder er graag toe uit om hier nader op in te gaan en zijn visie hierop te geven. Voelt

de wethouder nog steeds dezelfde urgentie als een jaar geleden? Zo ja, waar staan we dan nu? Ik ben het spoor eerlijk gezegd immers bijster.

Wethouder **Beimers**: Voorzitter. Dit is natuurlijk een buitengewoon belangrijk vraagstuk: het milieu in haar totaliteit. De urgentie is zeker niet minder geworden. Het college onderkent het belang en de urgentie van het klimaatprobleem. We benutten met de beschikbare middelen waar mogelijk ook de kansen om, als er geen concrete gemeentelijke ambities zijn vastgesteld, het klimaatbewustzijn van de samenleving te versterken en condities te scheppen waarmee partijen hun eigen bijdrage kunnen leveren aan het tegengaan van de klimaatverandering.

Het dictum van de motie bevat een aantal elementen waar ik namens het college wel moeite mee heb. Ik zal dat nader verklaren. Er staat dat het wenselijk is om het conceptmilieubeleidsplan te bespoedigen en uiterlijk in januari 2017 aan de raad voor te leggen. Dat staat op gespannen voet met de afspraken die we over dat nieuwe Milieubeleidsplan hebben gemaakt. Het lijkt mij buitengewoon onverstandig om dit te aanvaarden, want de essentie van het nieuwe Milieubeleidsplan is juist dat wij dat op een interactieve manier zouden gaan doen. De start van dat interactieve proces verwacht ik zeer binnenkort. Daar zijn stappen voor nodig. Daar moet je over nadenken. Je moet mensen consulteren en daar moet je weer op reageren. Je moet het uiteindelijke product voor advies natuurlijk ook voorleggen aan het Platform Duurzaam Voorschoten. Dat eventuele advies moet ook weer worden verwerkt. Dat moet uiteindelijk leiden tot een document dat voldoende voldragen is en dat tot besluitvorming in de gemeenteraad kan leiden. Het is echt onmogelijk om dat al te doen in januari 2017. Ik ben natuurlijk graag bereid om de concrete planning van het proces nog aan de raad voor te leggen.

Er wordt ook verzocht om de gemeenteraad nog in 2016 de gelegenheid te geven om te besluiten over de besteding van de reserve duurzaamheid. Ik denk dat wij in 2016 nog enkele onderwerpen ter besluitvorming voor kunnen leggen. Gelet op de tijd, zal ik op dat punt niet in detail treden, maar dat verwacht ik wel.

Ik loop van beneden naar boven door het amendement. Er wordt verzocht om een overzicht van concrete stappen voor het plukken van laaghangend fruit aan de raad voor te leggen. Iedere kans die er is, willen wij natuurlijk gebruiken, maar het begrip "laaghangend fruit" is dermate ongespecificeerd dat ik daar eerlijk gezegd niets mee kan. Het is volstrekt onduidelijk wat daarmee wordt bedoeld.

Ik snap de wens van de fractie van GroenLinks, maar er gebeurt op dit moment dus al veel. Ik ben graag bereid om daarover een schriftelijke tussenrapportage voor te leggen. Ik heb een dik pak papier meegekregen waarin mij een groot aantal punten is aangeleverd over wat er op dit moment speelt, maar ik denk dat het beter is om daarover schriftelijk te rapporteren, in commissieverband een gedachtewisseling daarover te hebben en vervolgens verder te procederen langs de lijnen die wij met elkaar hebben uitgezet.

Samenvattend kom ik tot de conclusie dat het beter is om deze motie niet te aanvaarden. Sterker nog: ik zou de motie met klem willen ontraden.

De **voorzitter**: De wethouder geeft aan dat het, zeker in de tijd, niet verstandig is om de motie op deze manier te aanvaarden. Handhaven de indieners de motie na deze antwoorden van de wethouder? De wethouder heeft sowieso toegezegd dat hij hier schriftelijk op terug zal komen en dat de discussie dan verder kan worden gevoerd in de commissie. De wethouder zegt dat het feitelijk en praktisch bijna onmogelijk is om dit te doen als we zorgvuldig te werk willen gaan en als we alle mensen die hier nog iets van moeten, willen en kunnen zeggen, daartoe de gelegenheid willen geven. Dan is januari gewoon onmogelijk. De wethouder heeft ook aangegeven bereid te zijn om schriftelijk op een aantal dingen in te gaan en om dat bespreekbaar te maken in de commissievergadering. Dat betekent dat hij eigenlijk tegemoetkomt aan de strekking van de motie, maar tegelijkertijd afraadt om de motie in stemming te brengen. Mijn vraag aan de indieners is of zij genoeg nemen met het antwoord van de wethouder. Of willen zij alsnog deze motie indienen, waarvan de wethouder zegt dat dat beter niet kan worden gedaan?

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ik wil graag heel even, een minuutje, overleg met de mede-indieners. Dat lijkt mij wel zo fatsoenlijk.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Wij concluderen dat deze motie niet meer nodig is om de urgentie op tafel te krijgen. De wethouder heeft aangegeven de urgentie te voelen. Ik wil wel even zeggen dat wij jaar in jaar uit proberen het proces te versnellen en dat dat jaar in jaar uit niet lukt. We hopen dat dat nu echt gaat gebeuren en we zien ook uit naar de discussie in de commissie. Met die toezegging zijn wij tevreden en trekken wij de motie in.

De **voorzitter**: De wethouder weet wat hij te doen heeft. De boodschap is helder, ook met de woorden die in de motie zijn gebruikt.

17. Motie 100460 van het CDA, GroenLinks, D66 en de SP over uitvoering Wmo-indicatiestelling huishoudelijke hulp

De **voorzitter**: Ik wil een ordevoorstel doen. Het is 23.50 uur. Deze motie is tot stand gekomen na een intensieve discussie in de commissie. Gelet op de inhoud van het onderwerp, maar ook op het belang dat de opstellers van de motie eraan hechten om het op die wijze te verwoorden en op het feit dat de wethouder in de gelegenheid moet zijn om daarop te reageren en daar mogelijkerwijs zelfs een discussie over te voeren, zou mijn voorstel zijn om het onderwerp dat heeft geleid tot deze motie, toch te behandelen in de commissievergadering en om daar ruimte voor te nemen.

De heer **Van der Melj** (D66): Mevrouw de voorzitter. Ik begrijp uw vraag, maar het standpunt van D66 is dat wij daar niet in mee kunnen gaan, omdat wij de motie uitgebreid hebben voorbereid. Deze minuten kunnen er ook nog wel bij. Dan hebben we het afgerond.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie denkt hier hetzelfde over. We hebben in de commissievergadering een uitgebreide discussie gehad. Daarom kunnen wij nu volgens mij heel kort zijn met het toelichten van de motie en het in stemming brengen van de motie.

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie steunt uw voorstel. Dit is een zwaar onderwerp en het is ook een zware motie. Wij zijn er zeker voor om hier wat meer tijd voor te nemen in de commissie.

De heer **Middelburg** (PvdA): Voorzitter. Voor de PvdA-fractie geldt hetzelfde: wij steunen uw ordevoorstel.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Er is juist al een uitgebreide commissiebehandeling geweest. Die heeft geleid tot het schrijven van deze motie. Deze discussie kan echt kort zijn, omdat hier in de commissievergadering al uitgebreid over is gesproken. Wij steunen het voorstel dus niet.

Mevrouw **Schrijver** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij sluiten ons aan bij het standpunt van de VVD.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissievergadering is inderdaad zeer uitgebreid hierover gediscussieerd. Dat hoeft nu niet meer. Wij sluiten ons dus aan bij het standpunt van D66, het CDA en de SP.

De **voorzitter**: Er zijn tien raadsleden tegen het voorstel en acht ervoor. Dat betekent dat de raad de discussie wil voeren. Ik geef de indieners van de motie de gelegenheid om de motie toe te lichten, maar ik zal de wethouder ook de gelegenheid geven om te reageren op de inhoud van de motie, want dat lijkt mij wel noodzakelijk.

Mevrouw **Schrijver** (ONS Voorschoten): Voorzitter, zou ik een suggestie mogen doen? Gelet op de discussie in de commissie M&S en de strekking van motie 100460, is het wellicht een goed idee om de motie aan te houden en eerst een thema-avond te organiseren, zodat alle ins en outs duidelijk worden. Wij denken daarbij aan een thema-avond waarbij bijvoorbeeld de wethouder, deskundige ambtenaren en mogelijke zorgaanbieders aanwezig zijn. Dat is ons voorstel.

De **voorzitter**: De indieners van de motie hebben zojuist zelf gezegd dat er in de commissie genoeg over gediscussieerd is. Het wordt nu een beetje ingewikkeld, maar ik constateer dat

ook uw voorstel niet op een meerderheid kan rekenen. Ik geef de CDA-fractie dus de gelegenheid om de motie toe te lichten.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Op dit late uur wil ik de motie graag kort toelichten. We hebben in de vergadering van de commissie Mens en Samenleving en daarvoor diverse malen gesproken over de uitvoering van de Wmo en met name over de huishoudelijke hulp. Daarbij hebben we het specifiek gehad over drie zaken: resultaatfinanciering, maatwerk en de rol van de aanbieder in het proces van de indicatiestelling. Ik wil die drie aspecten heel kort toelichten, want zij komen uitgebreid terug in de motie.

Wij doen in Voorschoten aan resultaatfinanciering. Is dat toegestaan? Volgens recente jurisprudentie is resultaatfinanciering – dus een schoon en leefbaar huis – toegestaan, maar daar worden uitdrukkelijk drie voorwaarden aan verbonden. Wat zijn die drie voorwaarden? De activiteiten die nodig zijn voor een schoon huis, moeten worden gespecificeerd; dan heb je het dus over de taak. Ook het aantal uren voor een schoon en leefbaar huis moet worden gespecificeerd; dan heb je het dus over de tijd. Ook de frequentie van de activiteiten die nodig zijn om te komen tot een schoon en leefbaar huis, moet uitdrukkelijk worden gespecificeerd. Slechts onder die drie uitdrukkelijke condities is resultaatfinanciering toegestaan. Wat is de achtergrond hiervan? De jurisprudentie geeft duidelijk aan dat de cliënt duidelijk moet weten welke voorziening hij krijgt toegewezen. Hij krijgt van de overheid niet zoiets als een schoon huis aangeboden; hij krijgt van de overheid een objectieve en toetsbare voorziening toegekend. Hij moet dus heel duidelijk weten wat hij van de overheid krijgt voor dat schone huis en dat wordt dus uitgedrukt in termen van taken, tijd en frequentie.

We hebben het in de commissie ook over maatwerk gehad, want dat wordt door de Wmo voorgeschreven. In de Wmo wordt uitdrukkelijk voorgeschreven dat iedere cliënt, gegeven zijn rechten, plichten en beperkingen, maatwerk krijgt. In dat verband wijs ik op het volgende. Op 27 juni hebben wij het college gevraagd of het kon aangeven hoe het precies zit met de urenverdeling. Uit het antwoord in de brief van 27 juni blijkt dat het aantal door de gemeente Voorschoten toegekende aantal uren niet bekend is, want het resultaat is een schoon huis en niet het aantal uren. In dit verband vinden wij het ook relevant dat alle afnemers van huishoudelijke hulp per maand € 189 toegekend krijgen om de huishoudelijke hulp te kunnen betalen. Ongeacht het aantal uren en activiteiten dat je krijgt, iedereen betaalt dus hetzelfde. In de optiek van het CDA en de andere indieners van de motie kan dit geen maatwerk zijn. Dit is in strijd met de Wmo, want die schrijft uitdrukkelijk maatwerk voor.

Het laatste aspect dat ik onder de aandacht wil brengen, is de rol van de aanbieder. Uit de informatiebrief van het college blijkt dat de aanbieder in Voorschoten intensief betrokken is bij de indicatiestelling. De cliënt meldt zich bij de gemeente; de consulent verwijst door naar de aanbieder; zij maken vervolgens met z'n tweeën het plan en dat gaat dan terug onder de beschikking van de gemeente Voorschoten. Daarmee krijgt de aanbieder een oneigenlijke invloed op de indicatiestelling. De wetgever zegt uitdrukkelijk dat dit niet de bedoeling kan zijn. De wet schrijft uitdrukkelijk voor dat het bestuursorgaan – in dit geval dus het college

van B en W – alleen de rechten en plichten van de cliënt vaststelt. Daar heeft de aanbieder dus helemaal niets mee te maken. Dit is het exclusieve domein van de overheid. Daarin behoort de aanbieder geen enkele rol te spelen.

Dit gezegd hebbende, kom ik bij de motie, die het college ertoe oproept om de indicatieprocedure onafhankelijk te doen uitvoeren zodat de aanbieder daarin geen rol speelt, om het resultaat "een schoon en leefbaar huis" te objectiveren volgens de drie zojuist genoemde criteria, om de normtijden objectief en zorgvuldig te onderbouwen op basis van de relevante protocollen die daarvoor zijn ontwikkeld en om de burgers beter te betrekken bij de door de wetgever voorgeschreven spelregels voor de keukentafelgesprekken. De motie luidt:

"Motie 100460.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 29 september 2016,

gehoord de beraadslagingen in de commissie Mens en Samenleving d.d. 22 september 2016,

overwegende dat:

- *er in de commissie geen eensgezindheid is over de uitvoering van de indicatiestelling Wmo;*
- *er bij een meerderheid van de commissie twijfel is ontstaan of bij de uitvoering van de Wmo het belang van een individuele cliënt inderdaad vooropstaat (zie toelichting);*
- *er bij een meerderheid van de commissie twijfel is ontstaan of in de uitvoering daadwerkelijk maatwerk wordt geleverd (zie toelichting);*
- *er bij een meerderheid van de commissie twijfel is ontstaan of de gemeente de meest recente jurisprudentie op de juiste wijze toepast (zie toelichting);*
- *cliënten die een bezwaar- en beroepsprocedure starten, de gemeente veel geld kunnen kosten (zie toelichting);*

constaterende dat:

- *bij resultaatfinanciering het financiële belang van de gemeente (kostprijs € 189 per periode van vier weken per cliënt), prevaleert boven het individuele belang van een cliënt;*
- *hiermee het belang van een individuele cliënt niet centraal kan staan;*
- *hiermee maatwerk niet gegarandeerd is;*
- *met aanpassing van de procedure de doelstelling cliënt centraal en maatwerk wel geborgd kan worden;*
- *juridische procedures noch in het belang van cliënten, noch in het belang van de gemeente zijn en derhalve moeten worden voorkomen;*

besluit het college op te dragen:

- *de indicatieprocedure onafhankelijk te doen uitvoeren, waarbij aanbieders geen rol hebben in het opstellen van het ondersteuningsplan;*
- *het resultaat 'schoon en leefbaar' te objectiveren;*
- *een besluit te doen voorzien van de uit te voeren activiteiten, waar ook de signaleringsfunctie toe behoort;*
- *een besluit te doen voorzien van de frequentie van de uit te voeren taken alsmede de tijd die hiervoor benodigd is (aantal minuten/uur);*
- *het onafhankelijke en objectieve CIZ-protocol voor huishoudelijke verzorging te hanteren totdat er nieuwe normtijden zijn ontwikkeld;*
- *burgers optimaal over 'de spelregels' van het keukentafelgesprek te informeren;*
- *de commissie Mens en Samenleving voor haar vergadering in november 2016 te informeren over beleidswijzigingen inzake de huishoudelijke hulp gebaseerd op de bovengenoemde principes,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting

- *In de door de raad in 2015 vastgestelde verordening staat onder art. 2.3, het gesprek, onder punt 4: 'Bij het gesprek staat het belang van de cliënt centraal'.*
- *Antwoord van het college op schriftelijke vragen CDA-fractie d.d. 27 juni 2016, onder punt 5: 'de Wmo schrijft voor dat gemeenten maatwerk moeten leveren'.*
- *<http://www.uitvoeringwmo2015.nl/2016/06/15/de-rechtbank-gelderland-pakt-de-draad-op-na-18-mei/>*
- *<http://www.gelderlander.nl/regio/achterhoek/berkelland/berkelland-baalt-van-130-000-euro-voorthuishulp-jurist-1.6366554.>*

De **voorzitter**: Naar aanleiding van de ingediende motie zou ik de wethouder in de gelegenheid willen stellen om te reageren op wat er is gezegd.

De heer **In 't Veen** (VVD): Mevrouw de voorzitter, ik zou graag een reactie willen geven op de ingediende motie. Zo te zien geldt dat ook voor andere fracties.

De **voorzitter**: Ik denk dat iedereen op de motie wil reageren. Mijnheer In 't Veen, u was de eerste.

De heer **In 't Veen** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft met onbegrip kennisgenomen van de voorliggende motie, omdat de motie louter is gebaseerd op aannames die op geen enkele wijze door de indieners worden onderbouwd. In de afgelopen commissievergadering is uitgebreid gesproken over de huishoudelijke hulp en de vorm waarin die is gegoten. De woordvoerders c.q. de indieners van de motie hebben toen vaak geroepen dat de vorm waarin de huishoudelijke hulp wordt verleend, niet zou voldoen, zonder enige echte feitelijke onderbouwing te geven van waar die problemen dan zitten. En dat terwijl er nota bene een duidelijke

lijk cliëntenonderzoek voorligt waarin de cliënten de verleende zorg met een 8 waarderen. Het cijfer 8 is in rapporttermen "goed", maar in plaats van dat dit beeld door de indieners van de motie met open armen wordt gekoesterd, schetsen zij juist een negatief beeld van de verleende hulp. Het komt er eigenlijk op neer dat het college en de ambtenaren in een kwaad daglicht worden gesteld, omdat zij willens en wetens de wet- en regelgeving, de jurisprudentie, niet zouden nakomen. Uit het genoemde waarderingscijfer kan echter geen andere conclusie worden getrokken dan dat de wet en de jurisprudentie juist wel worden nagekomen.

In de commissievergadering is de procedure die bepaalt op welke wijze de ondersteuning van de huishoudelijke hulp tot stand komt, uitgebreid besproken. Voor alle duidelijkheid: dit betreft dus het beleid dat eerder door de gehele gemeenteraad is vastgesteld, waarbij het belang van goede menselijke hulp voorop is gesteld. Voortvloeiend uit dit beleid wordt dus voor ieder individueel geval een ondersteuningsplan opgesteld waarin precies wordt opgenomen wat er schoon wordt gemaakt en met welke frequentie. Waarom dit dan geen maatwerk zou zijn, is voor de VVD echt een raadsel. De stelling dat er geen maatwerk wordt geleverd, raakt dan ook kant noch wal en kan niet anders worden aangemerkt dan als geroep-toeter in de ruimte.

Verder wordt er geschermd met de dreiging van juridische procedures. Tot op heden is er zegge en schrijve slechts één procedure gaande, die vorige week in de commissievergadering is benoemd. En daarvan moet nog maar afgewacht worden tot welke uitkomst die gaat leiden.

Tot op heden hebben de indieners van de motie in ieder geval op geen enkele wijze duidelijk gemaakt wat de problemen zijn. Er worden helemaal geen problemen genoemd. De VVD komt dan ook tot het oordeel dat er eigenlijk geen echte problemen zijn geconstateerd en dat de indiening van deze motie is gebaseerd op emotie en niet op feiten. Dit leidt alleen tot onnodige commotie. Het zou raadzaam zijn geweest om deze motie niet in te dienen, omdat een feitelijke onderbouwing daarvan ontbreekt. Het zou van wijsheid getuigen om deze motie aan te houden, aangezien er in de loop van volgend jaar een nieuw beleidsplan komt, zoals de wethouder in de commissievergadering van vorige week heeft aangekondigd. Alle zaken worden dan opnieuw bekeken, inclusief de eigen bijdrage. Deze motie treft naar het oordeel van de VVD geen enkel doel en wordt als niet ter zake doende afgewezen.

De heer **Maassen** (SP): Dat zijn heel veel heel grote woorden die ook helemaal geen onderbouwing hebben. Mijnheer In 't Veen, ik dacht dat u jurist was. Hoorde ik u echt zeggen dat het niet in strijd met de wet is, omdat het klanttevredenheidsonderzoek een 8 opleverde? Is dat echt uw redenatie?

De heer **In 't Veen** (VVD): Mijn redenatie is dat wij dit hebben vastgesteld in het kader van de wet- en regelgeving en dat wij vorige week duidelijk hebben aangegeven dat er wel degelijk een ondersteuningsplan is waarin precies wordt aangegeven wat wel of niet wordt schoon-

gemaakt en met welke frequentie. Dat is de voorziening die gegeven wordt. Er wordt ook een heleboel gesteggeld over de € 189, maar die € 189 is niet meer dan een vergoeding die aan de zorgaanbieder wordt gegeven. In het ene huis kan de zorgaanbieder met één uur uit en in het andere huis is 2,5 uur nodig. Ja, dat is dan het maatwerk en dat is de voorziening. Dat wil nog niet zeggen dat er een vies huis is. Ik begrijp deze hele redenatie van de woordvoerders van vorige week niet, want volgens mij hebben zij niet goed door hoe het werkt.

De **voorzitter**: Mijnheer Middelburg, u hebt nog heel weinig spreektijd.

De heer **Middelburg** (PvdA): Ik zal het proberen, voorzitter. Het allerbelangrijkste is natuurlijk dat wij onze inwoners goede zorg bieden. Als er iets fout gaat, moeten we dat oplossen. Het leek er in de commissievergadering op dat in ieder geval in een aantal gevallen dingen misschien vervelend zijn gelopen voor de betrokkenen. Dat moet je dan goed oplossen, maar deze motie komt met maatregelen die best ver gaan. Er wordt van alles opnieuw overhoop gegooid, zonder dat er eigenlijk een bewijs is dat dit een heel breed levend probleem is. Als wij 400 klanten hebben en als er 390 ontevreden zijn en problemen hebben, moet je je beleid natuurlijk herzien. Dan moet je die problemen overigens wel eerst grondig analyseren, voordat je het beleid aanpast. Het is geen juridisch argument, maar als de 400 klanten gemiddeld een 8 geven voor de geleverde zorg en als bij een aantal klanten problemen zijn opgetreden, moet de gemeenteraad naar de mening van mijn fractie niet meteen in nieuw beleid springen. Dat nieuwe beleid moet uiteindelijk immers ook betaald worden. Van welk geld wordt dat betaald? Van het geld voor de zorg. Er kan dan dus minder zorg worden ingekocht omdat je aan het reorganiseren bent, omdat je anders gaat inkopen en omdat je gedoe hebt. En moeten de mensen die nu zorg hebben, dan een nieuwe indicatiestelling krijgen of gaan we dat alleen doen voor de nieuwe klanten? Dit soort moties die snel worden opgesteld naar aanleiding van een beperkt aantal bekende problemen of een of twee insprekers, is een vorm van besluitvorming die wij echt niet wenselijk achten. Uiteindelijk hebben de mensen die de zorg het hardst nodig hebben, hier immers de meeste last van. Laten we gewoon rustig afwachten en uitzoeken of het probleem echt bestaat en laten we dat probleem dan oplossen.

Mevrouw **Okma** (D66): De heer Middelburg stelt dat de motie snel is opgesteld, maar heeft hij de afgelopen twee jaar dan niet ettelijke vragen voorbij zien komen waar vage antwoorden op kwamen? Daardoor duurde het ook best lang om een goed beeld te krijgen van de situatie. Het verbaast mij een beetje dat hij er zo over denkt.

De heer **Middelburg** (PvdA): Waarvan akte. Ik ben door mijn spreektijd heen, maar ik ben zelf niet verbaasd. Ik heb al die tijd argumenten gezien die echt om nieuw beleid vragen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Een gemiddelde van een 8 betekent dat er ook vieren kunnen zijn, die dan worden gecompenseerd door tienen. Er zijn protocollen en er is jurisprudentie. Er zijn afspraken en onafhankelijke criteria. Ik wil de indruk wegnemen dat wij hier ondoordacht mee aan de slag zijn gegaan. Dit is zeer goed gedocumenteerd.

De heer **Middelburg** (PvdA): Als u dit zeer goed hebt doordacht, mag ik dan vragen wat volgens u het budget is om deze wijzigingen door te voeren, hoelang die wijzigingen gaan duren en wat de gevolgen zijn voor de cliënten? Als u mij dat helder kunt vertellen, ben ik ervan overtuigd dat u dit goed hebt doordacht.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): De details kan ik nu uiteraard niet geven, maar ik wijs erop dat er jurisprudentie is, dat er protocollen zijn en dat er een wens is tot uitvoering van een bepaalde indicatie. Dat is op dit moment voldoende.

De **voorzitter**: Maar dat heeft wel financiële consequenties.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Uiteraard.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Het is niet zo dat een enkele inspreker heeft geleid tot deze motie. Er zijn al jarenlang, eigenlijk sinds dit beleid bestaat, mensen die aangeven dat zij in grote problemen komen door de nieuwe manier van indiceren. Die mensen kennen de weg naar de krant of naar een grote klok meestal niet heel goed, maar via-via sippelen die verhalen bij ons binnen. Al die verhalen bij elkaar hebben geleid tot deze motie. Het gaat erom dat er een aantal uitspraken – ook gerechtelijke uitspraken – zijn die gemeenten hebben bijgestuurd. Gemeenten hebben beleid gemaakt naar aanleiding van de nieuwe Wmo en de decentralisaties. Daarover hebben rechters een aantal uitspraken gedaan met als strekking dat het beleid niet heel handig was, niet precies de bedoeling was en niet door de wetgever werd beoogd. Er is een zeer grote waarschijnlijkheid dat dit ook in Voorschoten het geval is. Wij willen niet dat dit ons voor de rechter gaat brengen. De gemeente Berkelland liet dit voor de rechter brengen, want zij vond dat zij gelijk had en dat haar beleid klopte. De gemeente Berkelland kwam voor de rechter, verloor al haar zaken en moest alleen al aan advocaatkosten van de mensen die haar voor de rechter hadden gedaagd, € 130.000 ophoesten. Ook dat was zorggeld dat niet voor zorg kon worden gebruikt. Dat willen wij voorkomen. Daarom vragen wij om het gemeentelijke beleid op dit moment ietwat bij te sturen, zodat we niet meer het risico lopen dat we straks voor de rechter staan en dat de rechter dan ook tegen de gemeente Voorschoten zegt dat zij de wet verkeerd heeft geïnterpreteerd, dat zij het anders had moeten doen en dat zij moet lappen.

Mevrouw **Okma** (D66): Mevrouw de voorzitter. Afgelopen donderdag was er een heel interessante discussie in de commissie Mens en Samenleving over de manier waarop wij in Voorschoten de huishoudelijke hulp toekennen. De aanleiding voor die discussie was een reeks vragen gedurende jaren van GroenLinks, de SP, het CDA en D66, maar er waren ook heel veel signalen vanuit de Voorschotense gemeenschap: "ik had zeven uur hulp en ik krijg er nu nog maar twee; o, met hulp van de huisarts krijg ik er toch vier". Dat soort voorbeelden kwam ons ter ore: mensen met een vervuild huis kregen twee uur hulp. Daardoor, maar ook door een belronde van D66 bij de aanbieders van de thuiszorg in ons dorp kregen wij een beeld. Door diverse gerechtelijke uitspraken en een onderzoek van de vakbond FNV rijzen er twij-

fels over de manier waarop die hulp wordt toegekend en of Voorschoten die hulp correct en onafhankelijk indiceert.

De heer **In 't Veen** (VVD): Die discussie is ook vorige week aan de orde gekomen. Toen verwees mevrouw Okma naar de zorgaanbieders met wie zij had gesproken. Dat werd door de wethouder weerlegd. Op de vraag om met die informatie te komen, werd geen positief antwoord gegeven. Die informatie is dus kennelijk alleen bij mevrouw Okma bekend en niet bij de gemeente en de andere fracties. Als het echt zo is, kom dan een keer met die informatie boven water, zodat we weten waar het over gaat.

Mevrouw **Okma** (D66): Ik denk dat de wethouder weet waar het over gaat.

De **voorzitter**: Ook de CDA-fractie wil reageren.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Mijnheer In 't Veen, in hetzelfde cliëntenrapport staat gewoon duidelijk dat de cliënten zich steeds meer zorgen maken over de afname van het aantal uren.

De heer **In 't Veen** (VVD): Ik heb het over de zorgaanbieders met wie mevrouw Okma contact heeft gehad.

Mevrouw **Okma** (D66): Die mensen wilden mij graag in vertrouwen dingen vertellen, maar zij hebben ook al heel vaak tegen de wethouder zelf gezegd dat zij niet uit kunnen met die twee uur.

Op 18 mei is een belangrijke uitspraak gedaan door de Centrale Raad van Beroep over de manier waarop de huishoudelijke hulp wordt toegekend. Dat is een heet hangijzer, want D66 wil dat het college gevolg geeft aan die uitspraak. We hebben het immers over het hoogste rechterlijke orgaan in de zorg. De VVD heeft vorige week in de commissievergadering gesuggereerd dat een ontevreden cliënt dan maar eerst bezwaar moet maken en, als het dan nog niet bevalt, dan maar naar de rechter moet gaan. Dat vindt D66 heel gek, want er ligt nu dus een uitspraak van de hoogste rechter. De VVD wil mensen dus nogmaals naar de rechter laten stappen. Het voorbeeld van Berkelland is al genoemd: wil je je zorggeld dan in juridische kosten steken? Dat vinden wij heel raar.

We hebben ook twijfels over de vraag of er voldoende maatwerk wordt geleverd. Er is weinig heldere informatie. Al die jaren hebben we die informatie niet gekregen: wie krijgt welk aantal uren huishoudelijke hulp? Er zijn geen productbegrotingen. Wij weten niet waar het geld heen is gegaan. We weten alleen dat er € 1,5 miljoen is overgebleven. We weten ook niet of die toekenning maatwerk is, omdat iedereen hetzelfde budget heeft: pgb of niet, er is € 189 beschikbaar. Wij betwijfelen daarom of de indicatiestelling door een thuiszorgorganisatie objectief en onafhankelijk plaatsvindt, want dat is geen onafhankelijk onderzoek. De zorgaanbieder zal niet gauw meer indiceren dan waarvoor hij betaald krijgt. Dit heeft D66 bevestigd gekregen aan de telefoon. Als er dan toch iets extra's moet gebeuren, dan is de staande

praktijk dat de één anderhalf uur krijgt en de ander een halfuur meer, want de businesscase moet natuurlijk wel rond worden.

Wij hebben dus heel veel signalen gekregen dat de gemeente niet de ondersteuning biedt die de Wet maatschappelijke ondersteuning voorschrijft. Dit is ook de meest genoemde klacht in het Wmo-tevredenheidsonderzoek. Heel veel mensen huren helemaal geen huishoudelijke hulp in en betalen de hulp zelf; dat zegt een derde van de betrokkenen. Het gaat dus echt om een heel forse klacht bij de mensen die dan nog overblijven en die de hulp wel afnemen. Hebben ze een vies huis? Ja. Hebben ze mogelijkheden gehad om compenserende maatregelen te nemen? Waren ze zo zelfredzaam? Past het bij hun ziektebeeld? Het wordt volgens ons tijd om daarachter te komen. De partij van de wethouder anticipeert op een rechtszaak en zegt dat iedereen zijn recht mag proberen te halen. D66 vindt dat je mensen goed moet behandelen. Het wordt tijd dat iedereen de maatwerkondersteuning krijgt die hem of haar ten deel valt. Wij vonden het nodig om met het CDA, GroenLinks en de SP een motie hierover in te dienen.

De heer **In 't Veen** (VVD): Het viel mij op dat mevrouw Okma het had over een uur en over anderhalf uur, maar daarmee werd niet gezegd dat er geen schoon huis was. Wat is nu het probleem? Er worden immers wel degelijk schone huizen opgeleverd. Het probleem is nog steeds niet helder. Waar zit nou het probleem? Er worden wel degelijk schone huizen opgeleverd. Het aantal uren is daarbij niet van belang, want het ondersteuningsplan is daarbij bepalend. De discussie over het aantal uren is helemaal niet relevant.

Mevrouw **Okma** (D66): Ik draai het om: is er dan sprake van een vies huis? Daar moeten we achter zien te komen. Volgens mij is niet aangetoond dat mensen nu wel of niet in schone of vieze huizen zitten. Er wordt om de brij heen gedraaid.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Dit is de kern van het probleem, want "een schoon huis" is een subjectief oordeel. Dat subjectieve oordeel wordt in de plaats gezet van een objectieveerbare en toetsbare voorziening. "Een schoon huis" is iets subjectiefs en het wordt objectief gemaakt.

De **voorzitter**: Maar elke cliënt wil waarschijnlijk ook iets anders. Dat is dan toch ook subjectief? Kunt u dat toelichten?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Op basis van een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep is de resultaatfinanciering, zijnde een schoon en leefbaar huis, aangeduid als een subjectief begrip, dat moet worden vervangen door een objectief oordeel. Dat objectieve oordeel wordt gemeten aan de hand van drie maatstaven. Zo zit het in elkaar. De samenhang tussen een schoon huis en die drie maatstaven zorgt ervoor dat objectiveerbaar wordt hoe die voorziening eruitziet.

De **voorzitter**: Er zijn verder geen fracties die in deze termijn het woord willen voeren.

Wethouder **Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Het zal duidelijk zijn dat ik van tevoren het een en ander heb opgeschreven. De discussie in de commissievergadering was zeer bewogen en raakt qua inhoud niet alleen mij of het college, maar zeker ook de raad, ambtenaren en zorgaanbieders. Dit raakt immers eigenlijk waar wij allemaal mee bezig zijn: eigenlijk moeten wij de mensen centraal stellen. Gelukkig hoor ik de raadsleden dat vanavond zeggen. Ik vond dat dat in de commissievergadering echt te weinig naar voren kwam.

Het college heeft enigszins moeite met de voorliggende motie, omdat daarin naar ons idee wordt gedacht in systemen en niet in mensen. Dat wil ik graag toelichten. Het gaat over controleren, reguleren en vertrouwen in onze zorgverleners, terwijl het naar ons idee moet gaan over de inwoners en over de vraag of zij de hulp krijgen die nodig is. Dat geldt met name voor de zeer kwetsbare inwoners: hebben we die goed in beeld? Ook voor 2015, voordat de nieuwe Wmo kwam, hebben we deze discussies gevoerd. Toen hadden we een systeem in uren. Ik weet niet of de raadsleden zich dat herinneren, maar het zogenoemde dynamisch selectiemodel was een systeem in uren. Nu is het resultaat "een schoon en leefbaar huis". Wij gaan voor dat resultaat, waar onze inwoners mee gediend zijn. Wij voelden ons daarin ondersteund door het recente cliënttevredenheidsonderzoek, waaruit bleek dat 84% positief was over de geboden ondersteuning en dat 77% de geboden ondersteuning vond passen bij de hulpvraag. Wij voelden ons ook ondersteund door het steekproefsgewijze onderzoek van Zorg-Lokaal, specifiek naar de hulp bij het huishouden. Daarbij is 10% van het klantenbestand onderzocht. De score op het punt van beleving door de cliënt was een 9 en de score bij de technische meting door Zorg-Lokaal was een 7,9. Dat onderzoek was onafhankelijk van de gemeente.

Een derde punt dat van belang is, is de bezwarencommissie. Ik hoorde zeggen dat er één bezwaar was. De overgang van het oude systeem naar het nieuwe systeem heeft destijds twaalf bezwaarschriften opgeleverd, alleen bij de oude cliënten, die dus overgingen van uren naar resultaatfinanciering; daar hebben we de raad toen ook over geïnformeerd. Van die twaalf bezwaren zijn er na mediation, het keukentafelgesprek, huisbezoeken et cetera negen ingetrokken. Er zijn drie bezwaren doorgegaan naar de bezwarencommissie, die daarbij heeft geoordeeld dat de resultaatfinanciering in stand gehouden kon worden en dat we niet terug hoefden naar uren. Vervolgens is het nieuwe systeem ingevoerd; dan denk ik toch in systemen. Dat heeft tot nu toe, anderhalf jaar later, geen enkel bezwaarschrift van nieuwe cliënten opgeleverd. Ik geef aan waar de discussie echt over gaat. Die moet naar ons idee gaan over de inwoners, de kwetsbare inwoners. Daar blijven wij in volharden.

Leveren wij maatwerk? Ik heb in de informatiebrief en in de commissievergadering nogmaals uitgelegd hoe wij werken en hoe wij uiteindelijk tot dat maatwerk komen. Wij voeren het keukentafelgesprek al jaren, al ver voor de Wmo. Daarbij hebben wij ook de kanteling doorgevoerd: met de nieuwe Wmo ook sturen op een stukje zelfredzaamheid, waar dat mogelijk is. De Wmo-consulenten zijn hoog opgeleid. Wij als gemeente moeten vooral het totaalplaatje schetsen en onderzoeken. Dat is de essentie van de wet. Het gaat niet alleen over

hulp bij het huishouden; het gaat veel verder. Daarin worden wij overigens gesteund door Buurtzorg. Ik had van de raad de opdracht meegekregen om de contacten met Buurtzorg aan te halen. Ook Buurtzorg komt binnenkort met een visie en een beoordeling vanuit de integraliteit. Daarom hebben wij in dezelfde informatiebrief een voorstel gedaan: als we dit nou allemaal willen veranderen, laten we dan vooral focussen op het nieuwe beleid waarin we alles integraal mee kunnen nemen.

Wij hebben ook aangegeven dat wij de wetgeving nauwgezet volgen. Inmiddels worden we daarin gesteund door de VNG en door Pels Rijcken, dat heeft geadviseerd dat de resultaatfinanciering zoals wij die toepassen, echt conform de wetgeving is. Wij moesten toen één kleine aanpassing aanbrengen naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep Rotterdam: het ondersteuningsplan wordt meegestuurd en in de beschikking opgenomen, na eerst gecontroleerd te zijn door onze eigen Wmo-consulenten.

Ik kom nu bij de kwetsbare groepen en op de extra controle waar wij eigenlijk op aan willen sturen. Er zijn enkele punten waardoor ik denk dat we bij de kwetsbare groepen misschien toch iets meer moeten bekijken of iedereen wel durft te zeggen waar het op staat en of we bijvoorbeeld de controle die we door Zorg-Lokaal laten doen, niet moeten uitbreiden en meer moeten focussen op die kwetsbare groepen. Dat zijn aanpassingen die we op korte termijn kunnen doen. Er is ook gesproken over de objectivering van de kwaliteit van de activiteiten en de beoordeling. In de commissievergadering is ook gesproken over het CIZ-protocol, dat sterk verouderd is; dat is tien jaar oud. Daar zouden we ons eigen onderzoek op kunnen richten, zodat we dat stukje daadwerkelijk verder objectiveren en verbeteren.

De commissie heeft naar aanleiding van het vermelde overschot in 2015 – dat was niet € 1,5 miljoen, mevrouw Okma – gevraagd om te onderzoeken in hoeverre daarbij rekening is gehouden met de eigen bijdrage, vanuit het oogpunt van de kwetsbare groepen; laten we daar vooral op letten. Ook dat onderzoek moet nog komen.

We hebben een eerste berekening gemaakt van de gevolgen van deze motie als wij inderdaad een onafhankelijke partij belasten met het opstellen van het ondersteuningsplan. De eerste inschatting van die kosten is 1 ton, naast de uitbreiding van de formatie van Wmo-consulenten. Als wij met uurtarieven gaan rekenen, komt daar ongeveer 2,5 ton bij. Dat is een eerste inschatting.

Ik ga langzamerhand naar de conclusie toe. Wij kunnen vanuit onze positie natuurlijk niet anders zeggen dan dat wij de motie eigenlijk willen ontraden, maar zoals al eerder gezegd, zouden wij de drie zojuist door mij genoemde punten op korte termijn willen verbeteren, zodat we meer focussen op de kwetsbare groepen, zodat we weten dat de mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben, zodat we ook vanuit de signalen die we tot nu toe hebben, bekijken of daar alles goed gaat en zodat we ook meeleven met de mensen die hier wel inspraak hebben geleverd. Laten we het brede onderwerp tegelijkertijd veel breder bekijken dan alleen via de huishoudelijke ondersteuning. Er komt straks één sociaal domein aan. Dat

moeten we integraal bekijken. Dat is van belang en dat is beter dan nu het systeem omgooien, mensen daarmee echt in de war brengen en alles opnieuw moeten opstarten. Dan zou er straks een nieuw beleidsplan komen, waarna we wéér opnieuw zouden moeten opstarten.

De **voorzitter**: Er is behoefte aan een schorsing.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: In de schorsing is met elkaar overlegd. Ik heb in de hele behandeling enorm veel vragen gehoord, waarop niet in alle gevallen antwoorden zijn gegeven. Ik doe gewoon een handreiking. Ik ben maar zo brutaal; dit is de eerste keer en ik maak daar even misbruik van. Er is aangegeven dat dit al een hele tijd aan de gang is en dat er al heel lang vragen worden gesteld waarop geen antwoorden worden gegeven. Is het niet een goed idee dat in de komende twee weken schriftelijk antwoord wordt gegeven op alle vragen die nu nog openstaan? Ik zeg dit ook in het kader van behoorlijk bestuur, want het gaat wel ergens over. Wat in de motie staat, strekt ver. Het gaat echt om een serieuze aanpassing van het beleid. U gaat hierover, maar als uw voorzitter en als voorzitter van deze raad, maar ook gelet op datgene wat er nu gebeurt, zou mijn oproep zijn om van die periode gebruik te maken om al die gegevens te verzamelen en om de motie in de volgende vergadering opnieuw in stemming te brengen. Dat is een aftrap van mijn kant. Ik hoor graag van de indieners van de motie wat zij voorstellen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. In zekere zin begrijp ik natuurlijk goed wat u beoogt, want er zijn inderdaad een hoop vragen waarop antwoorden kunnen worden gegeven voor een doorkijk naar de toekomst en voor het goed begrijpen en voelen van de impact en de effecten van de beleidswijzigingen. In die zin zouden wij het college, ook met verwijzing naar de laatste bullet, willen vragen om de commissie Mens en Samenleving voor haar vergadering in november te informeren over de beleidswijzigingen. Dat is dus een sterk procesmatige aanpak, waarbij de antwoorden op die vragen worden meegenomen, bijvoorbeeld in een plan van aanpak. Ik hoop dat wij elkaar in die zin goed begrijpen.

De **voorzitter**: Dat denk ik wel. Corrigeer me als het niet zo is, maar ik vat datgene wat u nu aangeeft, zo op: maak voorafgaand aan de commissievergadering helder wat deze beleidswijzigingen zouden inhouden en wat de consequenties daarvan zouden zijn. Dan kunt u ook een gefundeerd besluit daarover nemen, want dan is inzichtelijk gemaakt wat een en ander betekent voor de organisatie, maar ook in financiële zin. Als we elkaar daarin kunnen vinden, ligt er een zware opgave voor het college, maar die handschoen moet nu ook echt opgenomen worden en de vragen moeten voor dat moment behandeld en beantwoord worden. Daar hebt u recht op, want ik bemerk en proef enige frustratie. Die heb ik ook gezien toen ik de commissievergadering volgde. Als we met elkaar in die richting kunnen bewegen – antwoorden geven op de vragen, inzichtelijk maken welke consequenties een beleidswijziging heeft en dit in de volgende commissievergadering aan de orde stellen en behandelen op basis van

inhoud – denk ik dat dat ook bij het college zeker op instemming kan rekenen. Dan kunnen we elkaar vinden.

Mevrouw **Okma** (D66): Dit is wel degelijk een oproep tot het college om nu echt onafhankelijk de indicatiestelling te doen. Daar mag de wethouder een plan van aanpak voor maken, maar ik weet niet of hier nu wordt gesuggereerd om eerst weer van alles te gaan onderzoeken. Dat doen we immers al best heel lang. Dus ja, maak het inzichtelijk en leg ons dan keuzes voor, in de zin van: als je dit allemaal wilt, heb je deze kosten. De wet moet echter wel gewoon uitgevoerd worden. Laten we daar niet omheen draaien.

De **voorzitter**: Uw opmerking is terecht, maar ik denk dat het ook eerlijk is als er wordt aangegeven op welke wijze de wet nu binnen Voorschoten wordt uitgevoerd en wat er anders zou moeten om in lijn van de wet te zijn. Je moet dat inzicht echt hebben om een gefundeerde keuze te kunnen maken. Wellicht zijn er nu ook raadsleden tegen de motie omdat zij die antwoorden nog niet hebben gehoord. Ik vind dat een raad in zijn volledigheid het recht heeft om inzage te hebben in de antwoorden. Als er aan de ene kant wordt gezegd "ja, maar het is zo" en als dat aan de andere kant anders wordt gezien, krijgen we een welles-nietesspelletje. Laat dat nou gewoon op papier staan. Dan kan daar volgende maand over worden gesproken. Althans, de commissievergadering is al binnen een maand, binnen afzienbare tijd. Het is kort dag, maar dat is dan de uitdaging voor de organisatie om dat te doen. Dan komt dit in de volgende vergadering opnieuw aan de orde. Dan wordt de motie gewoon weer ingediend. Als ik goed heb geteld, haalt u die dan mogelijkwerwijs redelijk succesvol binnen, maar wees dan wel overtuigd en heb inzage in de consequenties die dat heeft. Die inzage hebben we nu gewoon niet. Volgens mij moet u in uw overwegingen ook mee kunnen nemen wat de consequenties van uw motie zijn, want anders kom je op een ander terrein gewoon in de knel. Er komt immers ook een begrotingsvergadering aan.

Mevrouw **Okma** (D66): Ik heb hier toch wel moeite mee. Het gaat hier om mensen. We besluiten hier soms op één avond om het ene of andere infrastructurele plan voor miljoenen aan te leggen. Nu willen we gewoon iets corrigeren. Ja, zoom vooral in op die kwetsbare mensen – daar zit het probleem immers waarschijnlijk – en doe daar een voorstel voor. Ik vind het echter wel ver gaan om nu dit besluit weer uit te stellen, dat inderdaad consequenties heeft voor de financiën, die echter ook over zijn gebleven. Ik breng in herinnering dat deze motie ook al in de raadsvergadering van 7 juli op de agenda stond. Er zijn signalen en het beeld is er dat dit duidelijker in beeld moet worden gebracht en gecorrigeerd moet worden. Ik vind het dus een heel groot probleem als we nu weer gaan doen alsof we voor een enorme berg problemen zorgen als we deze motie aannemen.

De **voorzitter**: Nou, dat doet u dan wel. U kunt van mij verwachten dat ik bewaak wat ik nu heb toegezegd. Het gaat niet om een uitstel van een halfjaar of een jaar of tot sint-juttemis. Het gaat erom dat in de komende twee weken, ook ambtelijk, met elkaar een aantal dingen goed op een rijtje worden gezet, maar we verschillen hierover waarschijnlijk van mening.

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. Ik begrijp u zo dat u twee loopgraven ziet met daartussen niet een veld met mijnen maar een veld met vraagtekens en dat u, ook vanuit het college, ontzettend bereid bent om een inspanningsverplichting op u te nemen om die enorme berg vraagtekens in te vullen voordat we zo'n ontzettend ingrijpend besluit nemen. Ik denk dat we van die handreiking van u dankbaar gebruik moeten maken.

De heer **Rasch** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Niemand zal ontkennen dat de zorg voor inwoners heel belangrijk is. Dat is het onderwerp ook niet. Het gaat erom dat er gerede twijfel wordt uitgesproken of de gemeente het juridisch goed doet. De wethouder zegt van wel, de indieners van de motie zeggen van niet. Ik denk dat dat een goed onderwerp is om uitgezocht te worden, want als dat nu de basis moet zijn voor het wijzigen van beleid, moet je wel verdomd zeker weten dat het klopt. Om die reden wil ik uw voorstel van harte omarmen, vooral om uit te zoeken wat de precieze status van het probleem is.

De **voorzitter**: Dank voor deze interventie.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik heb even rondgekeken naar de indieners van de motie. Ik heb de meeste mensen na uw voorstel ja zien knikken. Ik denk dus dat we de discussie heel snel kunnen afronden.

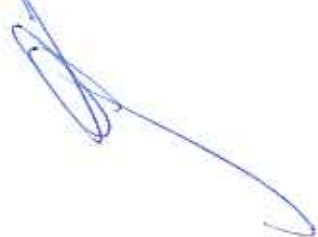
De **voorzitter**: Dan zou ik willen afronden met de toezegging om te bewaken dat er recht wordt gedaan aan datgene wat ik heb gezegd – ik ga dat niet herhalen – zodat we met elkaar de vraagtekens tussen de loopgraven weg kunnen nemen. Ik denk dat ik het daar voor dit moment bij laat.

18. Sluiting

De **voorzitter** sluit om 0.45 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 3 november 2016.

De griffier,

De voorzitter,

